

ÁRSSKÝRSLA 2017

BRÚ
Lífeyrissjóður

Efnisyfirlit

- 3 Ávarp formanns**
- 5 Starfsemi Brúar lífeyrissjóðs**
 - 5 Sjóðfélagar
 - 5 Þrjár samtryggingardeildir
 - 5 Rekstur annarra sjóða
 - 5 Umfang
- 6 Starfsemi ársins**
 - 6 Breytingar á A og V deild vegna lagabreytinga
 - 6 Sameiningar í B deild
 - 6 Eignastýring og útvistun
 - 7 Upptaka nýrra undirkerfa
 - 7 Vöxtur í sjóðfélagalánum
 - 8 Annað
- 9 Þróun á mörkuðum**
 - 9 Innlend skuldabréf
 - 9 Innlend hlutabréf
 - 9 Erlend verðbréf og gengi gjaldmiðla
- 10 Stjórn og framkvæmdastjóri**
- 11 Starfsmenn sjóðsins**
- 12 A deild**
 - 12 Lykiltölur
 - 13 Um deildina
 - 13 Helstu breytingar á árinu
 - 15 Réttindaávinnsla
 - 16 Tryggingafræðileg staða
 - 17 Iðgjöld
 - 18 Lífeyrir
- 19 V deild**
 - 19 Lykiltölur
 - 20 Um deildina
 - 20 Helstu breytingar á árinu
 - 20 Réttindaávinnsla
 - 20 Tryggingafræðileg staða
 - 20 Iðgjöld
 - 21 Lífeyrir
- 22 Eignir A og V deilda**
 - 22 Ávöxtun ársins
 - 22 Kaup og sala ársins
 - 23 Sjóðfélagalán
 - 24 Verðbréfaeign í árslok
 - 25 Fjárfestingarstefna A og V deilda 2018
- 27 B deild**
 - 27 Lykiltölur
 - 28 Um deildina
 - 28 Helstu breytingar á árinu
 - 28 Réttindaávinnsla
 - 28 Tryggingafræðileg staða
 - 29 Iðgjöld
 - 30 Lífeyrir
 - 31 Ávöxtun ársins
 - 31 Kaup og sala ársins í B deild
 - 32 Verðbréfaeign í árslok
 - 33 Fjárfestingarstefna B deildar 2018
- 35 Áhættustýring**
- 36 Stjórnarháttayfirlýsing**
- 40 Ársreikningur 2017**

Ávarp stjórnarformanns

Árið 2017 var gott ár í ávöxtun hjá Brú lífeyrissjóði en nafnávöxtun sjóðsins var 7,9% sem samsvarar til 6% raunávöxtunar. Meðaltalsraunávöxtun sjóðsins til 5 ára var 4,8%. Þessi góða afkoma nú skýrist einkum af góðri ávöxtun innlendra skulda- bréfa og erlendra hlutabréfa. Breytingin á A deild sjóðsins endurspeglast í ársreikningi fyrir árið 2017. Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 190.559 milljónum króna í árslok 2017 en var 128.475 milljónir króna árið á undan. Breytingin á milli ára skýrist af góðri ávöxtun, uppgjöri skuldbindinga í B deild, sameiningu við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar og uppgjöri launagreiðenda vegna breytinga á A deild.

Sjóðfélagar rufu hundraðþúsund múrinn á árinu og áttu alls 100.083 einstaklingar réttindi í sjóðnum. Þess má geta að Brú lífeyrissjóður rekur einnig Lífeyrissjóð starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar og í þeim eiga samanlagt 118.020 einstaklingar réttindi. Brú lífeyrissjóður gætir því hagsmuna fyrir u.þ.b. þriðjung landsmanna og er starfsemin umfangsmikil eftir því.

Miklar breytingar einkenndu árið og var sú stærsta án vafa breytingin á A deild sem var viðamikil og vandasöm. Í desember 2016 var gerð breyting á lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafði einnig áhrif á A deild Brúar. Breytingarnar komu til framkvæmda 1. júní 2017 en þá var réttindaávinnslu A deildar breytt úr jafnri réttindaávinnslu yfir í aldurstengda réttindaávinnslu; lífeyrisaldur var samræmdur við almennan vinnumarkað; óbein ábyrgð launagreiðenda er ekki lengur til staðar nema fyrir þá sjóðfélaga sem byrjaðir voru á lífeyri fyrir 1. júní 2017 og þeirra sem voru orðnir 60 ára á þeim tíma, en réttindi þeirra verða ekki skert eða aukin þó svo til skerðingar eða réttindaaukningar komi hjá öðrum sjóðfélögum.

Í lok árs 2017 lá fyrir uppgjör á framlögum launagreiðenda vegna breytinganna á A deildinni en það var byggt á reikningsskilum fyrir tímabilið 1. janúar til 31. maí 2017 og tryggingafræðilegri athugun á stöðu sjóðsins 31. maí 2017. Framlög hvers launagreiðanda tóku mið af iðgjaldaskilum hans til sjóðsins annars vegar frá upphafi til 31. maí 2017 fyrir jafnvægisjóðinn en hins vegar iðgjaldaskil fyrir tímabilið 1. janúar 2017 til 31. maí 2017 fyrir lífeyrisauka- og varúðarsjóðinn. Framlögin námu samtals 40.203 milljónum króna sem skiptust þannig að jafnvægisjóður nam 9.956 milljónum króna, lífeyrisaukasjóður nam 27.232 milljónum króna og varúðarsjóður nam 3.015 milljónum króna. Eins og sjá má á ársreikningi sjóðsins hafa framlögin mikil áhrif á fjárhags- og tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Þrátt fyrir uppgjör launagreiðenda vegna breytinganna í A deild voru heildarskuldbindingar í árslok 2017 tæpum 3 milljörðum krónum hærrí en eignir sjóðsins eða neikvæðar um 1,1%.

Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar sameinaðist við B deildina og gekk sameiningin afar vel og ber að þakka starfsfólkinu okkar og fyrrverandi framkvæmdastjóra eftirlaunasjóðsins þann árangur. Þá hefur verið samþykkt að Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar sameinist B deild á árinu 2018. Gera má ráð fyrir að framan- greindar sameiningar skili umtalsverði hagræðingu til lengri tíma.

Ávarp stjórnarformanns

Stigið var lokaskref í skipulagsbreytingum á eignastýringarsviði sjóðsins. Sviðið hefur verið eflit með ráðningu fleiri starfsmanna og innleiðingu nýrra upplýsingakerfa. Markmið með breytingunum er að efla þekkingu innan sjóðsins, lækka kostnað við fjárfestingar og efla eftirlit. Í lok ársins var svo lánadeild sjóðsins færð undir eignastýringarsvið en umsvif deildarinnar hafa aukist stöðugt á undanförunum árum með aukinni eftirspurn eftir sjóðfélagalánum, en lánveitingar námu 4.236 milljónum króna á síðasta ári.

Brú lífeyrissjóður er meðal stofnaðila að IcelandSIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Sjóðurinn fetar nú sín fyrstu spor við innleiðingu á eigendastefnu og stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Við ákvörðun um fjárfestingakosti verður horft meðal annars til umhverfismála, samfélagsmála og góðra stjórnarháttanna í ríkari mæli en áður.

Á árinu fór stjórnin í gegnum sjálfsmat á sínum störfum en matið tók meðal annars á skipan stjórnar, skipulagi, eftirliti og upplýsingagjöf. Niðurstaða matsins mun nýtast til að þróa og móta starfshætti sjóðsins til hins betra.

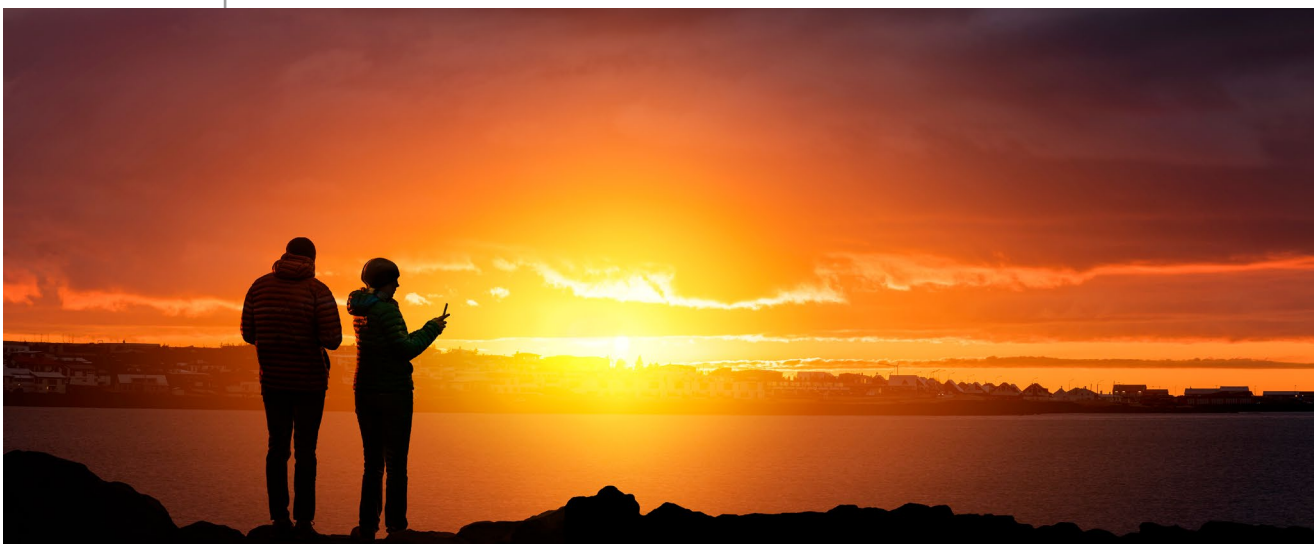
Lífeyrissjóðir landsins hafa verið áberandi í þjóðmálaumræðunni og skipt sér í meira mæli af rausnarlegum starfskjörum og ofurlaunum æðstu stjórnenda skráðra fyrirtækja. Það er greinilegt að sjóðirnir og þar á meðal Brú verða að grípa til beittari aðferða til að hafa áhrif á starfskjarastefnu félaganna.

Nú eru breyttir tímar á fjármálamarkaði þar sem heimildir til að fjárfesta erlendis voru gerðar frjálstar á síðast liðnu ári. Brú lífeyrissjóður stefnir að því að auka erlendar fjárfestingar á komandi árum en í fjárfestingarstefnu fyrir árið 2018 er gert ráð fyrir að um 18% eigna sjóðsins verði erlendar.

Hjá Brú lífeyrissjóði starfar öflugt starfsfólk með mikinn drifkraft og framsýni. Þetta eru mikil verðmæti sem verður að hlúa að þannig að sjóðurinn haldi áfram að þróast og standast vaxandi kröfur í síbreytilegum heimi. Ég vil þakka starfsfólki fyrir gott samstarf og vel unnin störf og stjórnarmönnum þakka ég samstarfið og sjóðfélögum fyrir samskiptin á starfsárinu.

Garðar Hilmarsson

Formaður stjórnar

Starfsemi Brúar lífeyrissjóðs

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skylduþryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda.

Sjóðfélagar

Aðild að lífeyrissjóðnum eiga þeir starfsmenn sveitarfélaga sem hafa kjarasamningsbundna aðild að BSRB, BHM og KÍ. Einungis starfsmenn sveitarfélaga geta verið sjóðfélagar í A deild en V deildin er öllum opin.

Með aðild að Brú lífeyrissjóði ávinna sjóðfélagar sér rétt til ævilangs lífeyris við starfslok. Auk þess njóta þeir réttar til örorkulífeyris, byggt á örorkumati. Þá á maki rétt á makalífeyri við fráfall sjóðfélaga og börn hans rétt á barnalífeyri við orkutap eða fráfall sjóðfélaga.

Þrjár samtryggingardeildir

Brú lífeyrissjóður starfrækir þrjár samtryggingardeildir, A deild, V deild og B deild. Að meðaltali greiddu 16.665 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins á árinu 2017.

Rekstur annarra sjóða

Sjóðurinn annast jafnframt rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar.

Umfang

Starfsemi Brúar lífeyrissjóðs nær til alls 118.460 sjóðfélaga sem eiga réttindi í þeim tíu réttindasöfnum sem sjóðurinn rekur, það eru A deild, V deild, sex réttindasöfn í B deild, Lífeyrissjóður starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar. Heildareignir réttindasafnanna sem eru í stýringu hjá Brú lífeyrissjóði nema alls 271.773 milljörðum króna.

Hjá Brú lífeyrissjóði
eru rekin
10 réttindasöfn

Gætir réttinda
alls 118.460
sjóðfélaga

Stýrir 271.773
milljörðum króna

Starfsemi ársins

Breytingar á A og V deild

Breytingar á A deild á árinu

Með setningu laga nr. 127/2016 í árslok 2016 var lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hafði sú lagabreyting áhrif á A deild sjóðsins. Samkvæmt lögnum var tekið upp breytt réttindakerfi frá 1. júní 2017 þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur verður miðaður við 67 ára aldur. Núverandi sjóðfélögum er, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, áfram tryggð óbreytt jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur 65 ára lífeyristökualdur.

Til að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 greiddu launagreiðendur framlög í jafnvæggissjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlög í lífeyrisaukasjóð til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðfélaga og framlög í varúðarsjóð sem er ætlað til að styðja við lífeyrisaukasjóðinn.

Sjá nánari umfjöllun á bls. 13-15.

Breytingar á V deild á árinu

Réttindaávinnsla V deildar er og hefur verið aldurstengd og því hafði ofangreind lagabreyting aðeins þau áhrif að lífeyristökualdur hækkaði úr 65 árum í 67 ár, frá og með 1. júní 2017, og við það breyttust réttindatöflur deildarinnar frá sama tíma.

Sjá nánari umfjöllun á bls. 20.

Sameiningar í B deild

Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar var sameinaður B deild Brúar lífeyrissjóðs miðað við 1. janúar 2017 en frá 1. maí 2017 annaðist Brú lífeyrissjóður allan rekstur sjóðsins. Meginforsenda sameiningarinnar var að réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga héldist óbreytt og skuldbindingar réttindasafnsins væri aðgreint frá öðrum réttindasöfnum.

Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar mun sameinast inn í B deild Brúar lífeyrissjóðs á árinu 2018 en Brú lífeyrissjóður hefur séð um rekstur sjóðsins allt frá árinu 2010.

Eignastýring og útvistun

Á síðustu árum hafa orðið miklar áherslubreytingar í eignastýringu sjóðsins. Lengi vel var stærstum hluta af innlendra eignastýringu útvistað og var sjóðurinn með samninga við innlenda eignastýringaraðila. Á árinu 2016 var tekin ákvörðun um að fækka stýringaaðilum og færa hluta af stýringunni inn til sjóðsins og var ráðinn

Starfsemi ársins

sjóðsstjóri til að sinna eignastýringu innlendra skuldabréfa. Á sama tíma var gerður ráðgjafasamningur við erlendan eignastýringaraðila um ráðgjöf vegna fjárfestinga í erlendum hlutabréfasjóðum, jafnframt var erlendum sjóðum fækkað í þeim tilgangi að gera stýringuna hagkvæmari. Í árslok 2016 var 40% af eignasafni A og V deilda útvistað en var 64% í árslok 2015. Í B deild voru eignir í útvistaðri stýringu 18% í árslok 2016 en voru 81% í árslok 2015.

Á árinu var stigið lokaskref í skipulagsbreytingum hjá eignastýringarsviði sjóðsins og öllum eignastýringasamningum sagt upp. Sviðið var eflt með því að ráða inn tvo nýja starfsmenn og nýr sviðstjóri, Svandís Rún Ríkarósdóttir, tók til starfa síðsumars. Markmiðið með þessum breytingum er að lækka kostnað við fjárfestingar og efla eftirlit.

Í lok ársins var lánadeild sjóðsins færð undir eignastýringarsvið, en hún var áður undir réttinda- og lögfræðisviði. Umsvif deildarinnar hafa aukist stöðugt á undanförunum árum með aukinni eftirspurn eftir sjóðfélagalánum, en lánveitingar námu alls 4.236 milljónum króna á síðasta ári.

Upptaka nýrra undirkerfa

Verðbréfakerfið Libra Securities

Á árinu 2016 hófst innleiðing á nýju verðbréfkerfi, Libra Securities. Kerfið samanstendur af nokkrum kerfiseiningum sem styðja við frágang viðskipta, greiðslur, eignaskipti, samskipti við fjárhagskerfi, eignaumsýslu, verðmat, fyrirtækjaaðgerðir, upplýsingagjöf og fjárfestingarákvarðanir. Helstu styrkleikar kerfisins eru innbyggðir ferlar sem notaðir hafa verið á Íslandi til fjölda ára en allar helstu fjármálastofnanir landsins nota Libra Securities. Innleiðingin á kerfinu hefur gengið vel en það var grunnforsenda þess að hægt væri að færa eignastýringuna frá útvistunaraðilum og inn til sjóðsins.

Lífeyriskerfið Krían

Á árinu 2017 var nauðsynlegt að innleiða nýtt iðgjalda- og réttindakerfi, Kríuna, vegna breytinga á A deild sjóðsins. Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins hefur notað Kríuna um árabíl og því þótti það skynsamlegt að sjóðurinn tæki kerfið upp og forrita breytinguna aðeins á einum stað. Krían hentar einnig vel fyrir B deildir sjóðsins, Lífeyrissjóð starfsmanna Reykjavíkur og Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogs. Með nýja kerfinu hafa bæði útlit launaseðla og iðgjaldafirlita breyst og opnaður var nýr sjóðfélagavefur á heimasíðu sjóðsins. Sjóðfélagavefurinn bætir enn frekar upplýsingagjöf til sjóðfélaga. Innleiðingin á kerfinu reyndi mikið á starfsmenn en yfirfæra þurfi öll gögn úr eldri kerfum, stemma þau af, kanna virknina og innleiða nýtt réttindakerfi.

Vöxtur í sjóðfélagalánum

Sjóðurinn veitir lán til sjóðfélaga Brúar lífeyrissjóðs, Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar. Lánin eru annars vegar verðtryggð með föstum vöxtum sem nú eru 3,6% og hins vegar óverðtryggð með 5,53% breytilegum vöxtum. Lánstími lánanna getur verið frá 5 árum til 40 ára. Aðeins er lánað gegn veði í íbúðarhúsnæði og getur veðhlutfall verið allt að 75% af fasteignamati eignar, en sjóðurinn gerir þó skilyrði um 1. veðrétt fari veðhlutfall yfir 65% og/eða ef veðhlutfall fer umfram 75% af fasteignamati eignar og er hámarkslánstími slíkra lána 35 ár. Lántakendum er heimilt að greiða upp lán að hluta eða öllu leyti án sérstaks uppgreiðslugjalds.

Starfsemi ársins

Þann 1. apríl 2017 tóku ný lög um fasteignalán til neytenda nr. 118/2016 gildi, en markmið laganna er að stuðla að ábyrgum lánveitingum, sporna við óhóflegri skuldsetningu neytenda og tryggja neytendavernd, en með lögunum var gerð krafa um meiri upplýsingagjöf til lántakenda sem og auknar kröfur um mat á greiðslugetu og láns hæfi þeirra.

Töluverð aukning var í lánum til sjóðfélaga bæði hvað varðar fjárhæðir og fjölda. Sjá nánari umfjöllun á bls. 23.

Annað

Starfslokanámskeið

Á árinu 2017 var sjóðurinn með reglulegt námskeiðshald um starfslok fyrir sjóðfélaga sína. Á námskeiðunum er farið yfir hvar upplýsingar um réttindi sjóðfélaga er að finna, ásamt því að svara spurningum um lífeyrismál. Námskeiðin eru kynnt á heimasíðu sjóðsins og hafa verið haldin reglulega yfir vetrartímann. Þá hafa stéttarfélag og sveitarfélag fengið fulltrúa sjóðsins til að halda fræðsluerindi um lífeyrisréttindi fyrir félagsmenn sína og starfsmenn.

Samstarf við VIRK endurhæfingarsjóð

Örorkubyrði sjóðsins hefur aukist á undanförunum árum og því skiptir máli að draga úr líkum að sjóðfélagar verði óvinnufærir til lengri tíma og aðstoða þá við að komast sem fyrst aftur út á vinnumarkaðinn. VIRK starfsendurhæfingarsjóður var stofnaður af aðilum vinnumarkaðarins á árinu 2009 en hlutverk hans er að draga úr líkum á að launafólk hverfi af vinnumarkaði vegna varanlegrar örorku með aukinni virkni og eflingu endurhæfingar.

Allar umsóknir um örorkulífeyrir eru yfirfarnar af sérfræðingateymi hjá VIRK, sem metur raunhæfi á stafsendurhæfingu fyrir viðkomandi. „Atvinnutenging endurkoma til vinnu“ er þróunarverkefni hjá VIRK sem gengur út á að aðstoða einstaklinga með skerta starfsgetu með það markmið að koma þeim aftur inn á vinnumarkaðinn.

Þróun á mörkuðum

Innlend skuldabréf

Verðbólga ársins var 1.9% og var því undir 2,5% markmiði Seðlabanka Íslands og er þetta fjórða árið í röð sem verðbólga hefur mælst undir verðbólgu markmiðinu. Styrking á íslensku krónunni hélt verðhækkunum niðri sem og aukin samkeppni á smásölumarkaði. Stærsti þátturinn til hækkunar á verðbólgu ársins er hækkun húsnæðisverðs.

Útgáfa verðtryggðra skuldabréfa jókst nokkuð á síðasta ári og var mun meiri en útgáfa óverðtryggðra bréfa. Verðtryggðu ríkisbréfin héldu áfram að hækka í verði með lækkandi kröfu út árið en meiri sveiflur einkenndu óverðtryggðu bréfin. Verðbólguálagið hækkaði og var 3% í lok árs sem er nokkuð fyrir ofan 12 mánaða verðbólgu sem og verðbólgu markmið Seðlabanka Íslands.

Innlend hlutbréf

Íslenskur hlutabréfamarkaður var nokkuð mismunandi á árinu eftir því hvaða vísitala er skoðuð. Heildarvísitala hlutabréfa á markaði (OMXIGI) sem inniheldur öll félög á markaðnum hækkaði um 4,9% á árinu 2017 en úrvalsvísitala Nasdaq (OMX18) sem inniheldur átta félög á markaðnum lækkaði um 3,4%, en báðar þessar vísitölur eru leiðréttar fyrir arðgreiðslum. Gengi skráðra félaga var því nokkuð misjafnt á árinu allt frá því að sýna yfir 30% ávöxtun eins HB Grandi, Síminn, Marel og VÍS og til þess að lækka um meira en 30% eins og Icelandair og Hagar. Leiðrétt fyrir arði gáfu hlutabréf í HB Granda hæstu ávöxtun á árinu, eða rúm 38%. Af þeim sautján félögum sem voru á íslenska markaðnum í upphafi árs hækkaði virði níu félaga. Icelandair hélt aftur á móti áfram að lækka í verði eins og árið 2016 en er þrátt fyrir það annað stærsta félagið að markaðsvirði á eftir Marel.

Skráð félög í árslok 2017 voru sextán talsins og fækkaði þeim um tvö á árinu. Bréf Össurar voru tekin úr viðskiptum í Kauphöll Íslands og fóru síðustu viðskipti með bréf félagsins fram 30. nóvember 2017 og voru bréfin skráð á markað í Danmörku. Auk Össurar afskráði færeyski bankinn BankNordik sig úr Kauphöllinni.

Erlend verðbréf og gengi gjaldmiðla

Ávöxtun erlendra hlutabréfa á helstu verðbréfamörkuðum var góð á árinu 2017. Heimsvísitala Morgan Stanley (MSCI World Index með arðgreiðslum) hækkaði um 22,4% mæld í Bandaríkjadölum á árinu 2017, eftir nokkuð stöðuga hækkun allt árið 2017.

Hlutabréf nýmarkaðsríkja skiluðu hæstri ávöxtun á árinu og hækkaði vísitalan MSCI Emerging Market um 37,3% í Bandaríkjadölum. Hlutabréf í Evrópu sem MSCI vísitalan mælir hækkaði um 7,3% mælt í evrum og hin bandaríska S&P 500 vísitala hækkaði um 19,4% mælt í Bandaríkjadölum.

Á árinu 2017 var þróun krónunnar gagnvart helstu gjaldmiðlum nokkuð ólík eftir myntum og sveiflukenndari en undanfarin ár. Krónan styrktist um 8,0% á móti Bandaríkjadal en veiktist um 4,7% gagnvart evru.

Stjórn og framkvæmdastjóri

Stjórn Brúar lífeyrissjóðs er skipuð sex stjórnarmönnum og jafnmörgum vara-
mönnum. Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá stjórnarmenn, BSRB skipar
tvo og Bandalag háskólamanna skipar einn. Skipunartími stjórnarmanna er fjögur
ár og kýs stjórnin formann úr sínum hópi til tveggja ára í senn.

Stjórn Brúar lífeyrissjóðs tímabilið 2014-2018 ásamt framkvæmdastjóra og ritara.

Frá vinstri:

Kristbjörg Stephensen, varaformaður stjórnar

Salóme Anna Þórisdóttir, stjórnarmaður

Sigurbergur Ármannsson, stjórnarmaður

Elin Björg Jónsdóttir, stjórnarmaður

Garðar Hilmarsson, formaður stjórnar

Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri

Þórdís Hadda Yngvadóttir, ritari stjórnar

Benedikt Þór Valsson, stjórnarmaður

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar og er skipuð þremur nefndarmönnum. Hlutverk hennar er að hafa eftirlit með virkni innra eftirlits og áhættustýringu, eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila og við endurskoðun ársreiknings, meta óhæði endurskoðenda og störf þeirra og leggja fram tillögur til stjórnar um val á endurskoðendum.

Karl Björnsson, formaður

Elin Björg Jónsdóttir

Stefán Aðalsteinsson

Starfsmenn sjóðsins

Hjá Brú lífeyrissjóði starfa 25 starfsmenn. Meðalfjöldi stöðugilda á árinu 2017 voru 19,9 en 16 á árinu 2016. Á árinu 2017 voru ráðnir sjö nýir starfsmenn, en þeir eru Baldvin Ingi Sigurðsson, sérfræðingur á eignastýringarsviði, Birna Bjarnþórsdóttir sérfræðingur á fjármálasviði, Bryndís Reynisdóttir, lífeyrisfulltrúi, Elín Huld Árnadóttir, deildarstjóri iðgjaldadeildar, Helga Björg Gísladóttir lífeyrisfulltrúi, Svandís Rún Ríkarðsdóttir, sviðstjóri eignastýringarsviðs, og Þórir Guðjónsson, lánafulltrúi. Tveir starfsmenn hættu störfum á árinu en það voru Guðmundur Friðjónsson, sviðstjóri eignastýringarsviðs, og Sigurveig Hjaltsted, lífeyrisfulltrúi og er þeim þökkúð vel unnin störf í þágu sjóðsins.

Starfsfólk Brúar lífeyrissjóðs.
Á myndina vantar Auði Guðmundsdóttur,
Birnu Bjarnþórsdóttur og Helgu Björg Gísladóttur.

Starfsfólk

Gerður Guðjónsdóttir, *framkvæmdastjóri*
Ásta Kristjánsdóttir, *móttaka*
Þórdís Yngvadóttir, *verkefnastjóri*

Réttinda- og lögfræðisvið

Póra Jónsdóttir, *sviðstjóri*
Angélien Schalk, *lífeyrisfulltrúi*
Bryndís Reynisdóttir, *lífeyrisfulltrúi*
Elín Huld Árnadóttir, *deildarstjóri iðgjaldadeildar*
Guðbjörg Rúnarsdóttir, *sérfræðingur*
Helga Björg Gísladóttir, *lífeyrisfulltrúi*
María Garðarsdóttir, *lífeyrisfulltrúi*
Sigrún Sigurðardóttir, *iðgjaldafulltrúi*
Þórunn Alfreðsdóttir, *iðgjaldafulltrúi*

Fjármálasvið

Pálína Margrét Hafsteinsdóttir, *sviðstjóri*
Birna Bjarnþórsdóttir, *sérfræðingur*
Erna Björk Jónsdóttir, *bókari*
Róbert Styrmir Helgason, *sérfræðingur*

Eignastýringarsvið

Svandís Rún Ríkarðsdóttir, *sviðstjóri*
Auður Guðmundsdóttir, *deildarstjóri lánadeildar*
Baldvin Ingi Sigurðsson, *sjóðstjóri*
Bárður Þór Sveinsson, *sjóðstjóri*
Eymundur Freyr Þórarinsson, *sjóðstjóri*
Fanny Ósk Mellbin, *sérfræðingur lánamál*
Margrét Jónsdóttir, *lánafulltrúi*
Þórir Guðjónsson, *lánafulltrúi*

Áhættustýringarsvið

Ingi Kristinn Pálsson, *sviðstjóri*

A deild - lykiltölur

Löggjöld sjóðfélaga	8.808 m.kr.
Sérstök aukaframlög launagreiðenda	36.236 m.kr.
Lífeyrir	2.478 m.kr.

Hreinar fjárfestingatekjur	10.098 m.kr.
Rekstrarkostnaður	268 m.kr.
Hrein eign til greiðslu lífeyris	154.462 m.kr.
Skuldbindingar umfram eignir	2.955 m.kr.
Raunávöxtun ársins	6,1 %

Fjöldi virkra sjóðfélaga að meðaltali	12.062
Fjöldi lífeyrisþega að meðaltali	4.087

Um deildina

Starfsmenn sem eru félagsmenn í BSRB, Bandalagi háskólamanna (BHM) og Kennarasambandi Íslands og byrjuðu að vinna hjá sveitarfélagi eftir 1. júlí 1998 eiga kjarasamningsbundna aðild að A deild. Einnig eiga þeir starfsmenn aðild, sem áttu réttindi í eldri sveitarfélagssjóðum en völdu á sínum tíma að skipta yfir í A deild þegar sjóðurinn var stofnaður.

Helstu breytingar á árinu

Allt fram til 1. júní 2017 hefur réttindaöflun í A deildinni verið jöfn, þ.e. sjóðfélagar hafa áunnið sér föst réttindi sem voru fyrir fram ákveðin og nam árleg réttindaávinnsla 1,9% af árslaunum. Réttindi eru verðtryggð samkvæmt vísitölu neysliverðs. Í jöfnu réttindaávinnslukerfi gefur hver króna sem greidd er í sjóðinn nákvæmlega sömu réttindi til lífeyris, óháð því hvenær hún er greidd. Þannig veitir iðgjald 25 ára starfsmanns sömu réttindi og iðgjald 65 ára starfsmanns, jafnvel þó iðgjald þess unga muni ávaxtast 40 árum lengur en iðgjald eldri starfsmannsins.

Aðdragandi breytinga á A deild

Á undanförunum árum hafa aðilar vinnumarkaðarins unnið að bættum vinnubrögðum við gerð kjarasamninga og reynt að stuðla að samræmingu réttinda á almennum og opinberum vinnumarkaði. Lífeyrisréttindi eru einn mikilvægasti þátturinn í slíkri samræmingu og í stöðugleikasáttmálanum sem var undirritaður af ríki, sveitarfélögum og aðilum vinnumarkaðarins þann 25. júní 2009 er kveðið á um að lífeyrismál skyldi vera samræmd. Í framhaldi af undirrituninni var skipaður vinnuhópur með fulltrúum framangreindra aðila og var meginmarkmið hópsins að komast að niðurstöðu um framtíðarskipan lífeyrismála. Leiðarstef vinnuhópsins var annars vegar samræming og jöfnun réttinda á almennum og opinberum vinnumarkaði og hins vegar að lífeyriskerfi landsins yrði sjálfbært þannig að hver kynslóð stæði undir eigin lífeyrisréttindum. Slíkt fyrirkomulag kallar á aldurstengda réttindaávinnslu. Aldurstengd réttindaávinnsla er kerfi sem gerir ráð fyrir því að iðgjöld skapi réttindi í samræmi við þann tíma sem þau ávaxtast í sjóðnum. Iðgjald sem greitt er snemma á starfsævinni veitir því meiri rétt en iðgjald sem greitt er seinna.

Með setningu laga nr. 127/2016 var lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hafði sú lagabreyting áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóðs. Samkvæmt lögum var frá 1. júní 2017 tekið upp breytt réttindakerfi þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur er 67 ár. Sjóðfélögum er þó, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, tryggð áfram jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur lífeyristökualdur eða 65 ár. Til að tryggja óbreyttu réttindin og að mæta halla sjóðsins eins og hann var þann 31. maí 2017 greiddu launagreiðendur framlög í jafnvæggissjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð. Framlag í jafnvæggissjóð var til að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlag í lífeyrisaukasjóð er til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðsfélaga þ.e. mismuninn á jafnri réttindaávinnslu og aldurstengdri og breyttum lífeyristökualdri. Framlag í varúðarsjóð er ætlað að styðja við lífeyrisaukasjóðinn og úthlutun úr honum er háð ákveðnum skilyrðum.

Breytingar á A deild á árinu

Eftirfarandi breytingar komu til framkvæmda þann 1. júní 2017:

- Réttindaávinnsla A deildar var breytt úr jafnri réttindaávinnslu í aldurstengda réttindaávinnslu.
- Lífeyrisaldur var samræmdur við almennan vinnumarkað og er 67 ár.
- A deild er viðhaldið, þeir sem greiða áfram iðgjald til sjóðsins fá aldurstengda réttindaávinnslu en mismun á réttindum í jafnri og aldurstengdri ávinnslu er mætt með sérstöku framlagi launagreiðenda í lífeyrisaukasjóð.
- Auk framlags í lífeyrisaukasjóð greiddu launagreiðendur framlag í jafnvægisjóð til að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi þann 31.mái 2017.
- Launagreiðendur greiða einnig til sjóðsins framlag í varúðarsjóð.
- Mótframlag launagreiðanda lækkaði úr 12% í 11,5%
- Réttindi þeirra sem byrjaðir voru á lífeyri þann 31. maí 2017 og þeirra sem voru 60 ára á sama tíma verða ekki skert eða aukin þó svo til skerðingar eða réttindaaukningar komi hjá öðrum sjóðfélögum. Launagreiðendur þurfa mögulega gera sérstaklega upp fjárhagsleg áhrif vegna þessara sjóðfélaga við sjóðinn.

Réttindi þeirra sjóðfélaga sem áttu aðild að A deild fyrir breytingarnar voru ekki skert við gildistölu laganna, vegna framlags launagreiðenda til sjóðsins.

Réttindi sjóðfélaga verða aftur á móti framvegis bundin tryggingafræðilegri stöðu og geta lækkað eða hækkað eftir afkomu sjóðsins. Þetta á bæði við um áunnin réttindi fyrir 1. júní 2017 og framtíðarréttindi sjóðfélaga.

Nýir sjóðfélagar eftir 1. júní 2017

Sjóðfélagar sem byrjuðu að greiða til sjóðsins eftir 1. júní 2017 ávinna sér réttindi sem eru aldurstengd. Því yngri sem sjóðfélagi byrjar að greiða til sjóðsins því verðmætari verða réttindi hans vegna lengri ávöxtunartíma.

Réttindin verða bundin tryggingafræðilegri afkomu sjóðsins og geta hækkað eða lækkað eftir afkomu hans.

Viðmiðunaraldur lífeyristöku er 67 ár en lífeyristaka getur hafist milli 60-70 ára.

●
**Launagreiðendur
 greiddu alls 40 milljarða
 króna í aukaframlög
 í A deild á árinu.**

Réttindaávinnsla

Breytingarnar á réttindaöflun A deildar úr jafnri ávinnslu, yfir í aldurstengda ávinnslu réttinda hafa mismunandi áhrif á sjóðfélaga, eftir því hvort þeir voru í sjóðnum fyrir breytingarnar, byrjuðu í sjóðnum eftir breytingar eða voru orðnir sextíu ára fyrir breytingarnar. Réttindi A deildar Brúar lífeyrissjóðs eru því mismunandi eftir því hvenær sjóðfélagi byrjaði í deildinni.

Hægt er að nálgast nánari upplýsingar um réttindi sjóðfélaga á heimasíðu sjóðsins lífbru.is

Uppgjör á framlögum launagreiðenda

Í lok ársins 2017 lá fyrir uppgjör á framlögum launagreiðenda. Útreikningur tryggingastærðfræðings á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 var lagður til grundvallar framlaga launagreiðenda til sjóðsins en þau námu 40 milljörðum króna sem skiptust þannig að jafnvægisjóður var um 9,6 milljarðar króna, lífeyrisaukasjóður um 27 milljarðar króna og varasjóður um 2,9 milljarðar króna. Í samþykktum sjóðsins er gerð frekari grein fyrir ofangreindum sjóðum.

Tryggingafræðileg
staða gjörbreyttist á árinu
úr -13,3% í -1,1%

Tryggingafræðileg staða

Athugun á tryggingafræðilegri stöðu hefur þann tilgang að meta eignir sjóðsins á móti þeim skuldbindingum sem felast í áunnum og framtíðarréttindum sjóðfélaga til lífeyris.

Tryggingafræðileg athugun á stöðu sjóðsins í árslok 2017 var unnin af Bjarna Guðmundssyni tryggingastærðfræðingi. Útreikningurinn er í samræmi við reglugerð um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Forsendur útreikningsins eru óbreyttar frá fyrra ári, en árið 2016 var fyrsta árið sem miðað var við lífslíkur sem byggðust á innlendri reynslu árána 2010-2014.

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða segir að hrein eign til greiðslu lífeyris skuli vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meira en 10% mun er hlutaðeigandi sjóði skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

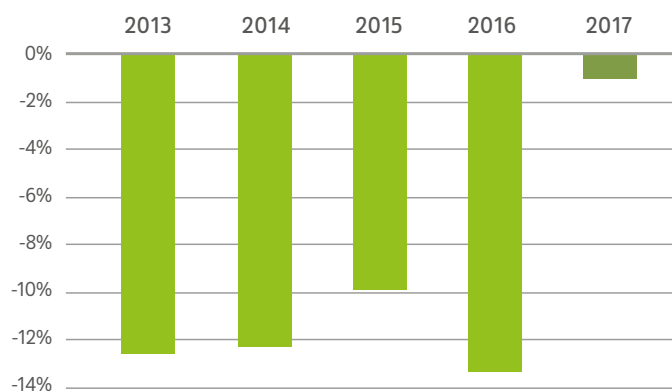
Í árslok 2017 var staða A deildar innan þeirra marka sem áskilin eru í lögum nr. 129/1997 um stöðu lífeyrissjóð vegna framlaga launagreiðenda í jafnvægisjóð en sá sjóður var nýttur til að koma áfallinni tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í jafnvægi miðað við 31. maí 2017 og framlaga í lífeyrisaukasjóð vegna framtíðarréttinda.

Áfallin skuldbinding A deildar í árslok 2017 var 121,6 milljarðar króna og hækkaði um 12,9% á milli ára. Tryggingafræðileg eign A deildar í árslok 2017 nam 147,8 milljörðum króna og hækkaði um 15,1% á milli ára. Voru eignir í árslok 26,8 milljarðar króna hærri en áfallin skuldbinding. Þegar reiknað er með að núverandi sjóðfélagar greiði áfram iðgjöld til ellilífeyrisaldurs og ávinni sér réttindi í samræmi við það, verður heildarskuldbinding neikvæð um 3,0 milljarða króna eða um 1,1% af heildarskuldbindingunni.

Tryggingafræðileg staða sjóðsins í árslok 2017 er því gerbreytt frá fyrra ári. Í lok árs 2016 var heildarstaða sjóðsins neikvæð um 13,3% og áfallin staða neikvæð um 8,9%.

A deild

Eignir (skuldir) umfram heildarskuldbindingar

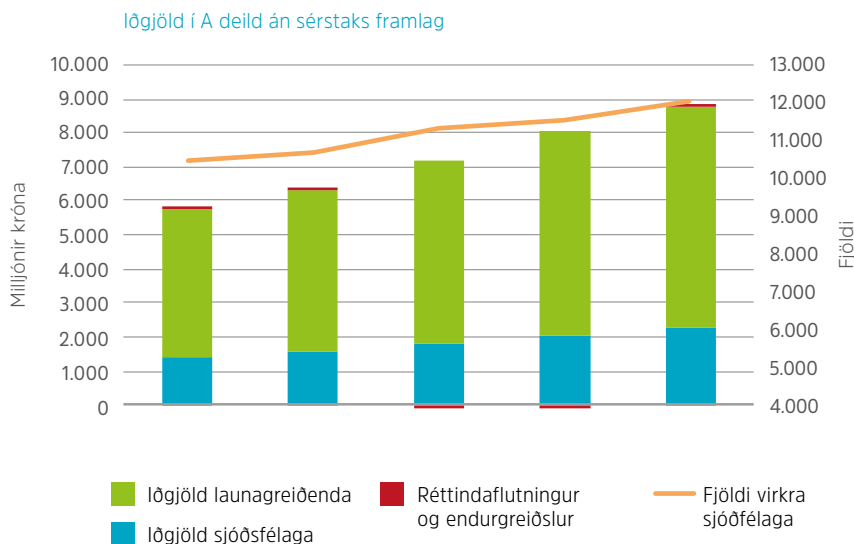
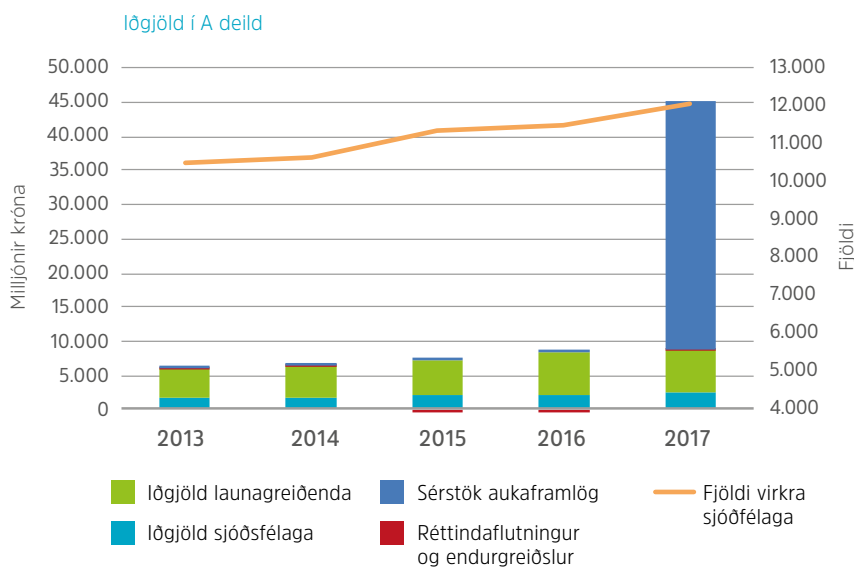

12.062 virkir
sjóðfélagar
í A deild

Iðgjöld

Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga, sem er sá fjöldi sem greiðir iðgjöld að meðaltali í hverjum mánuði, var 12.062 á árinu 2017 samanborið við 11.491 á árinu 2016.

Á árinu 2017 námu iðgjaldagreiðslur til A deildar samtals 45.045 milljónum króna samanborið við 8.154 milljónum króna á árinu 2016. Skýringin á þessum mikla mun milli ára liggur í uppgjöri á sérstökum aukaframlögum launagreiðenda vegna breytinga á A deild á árinu 2017. Nánari umfjöllun á bls. 15.

4.087
lífeyrisþegar
í A deild

Lífeyrir

Sjóðfélögum í A deild er heimilt að hefja lífeyristöku 60 ára en frá og með 1. júní 2017 er almennt miðað við að lífeyristaka hefjist við 67 ára aldursmörkin. Mánaðarleg upphæð lækkar ef lífeyristaka hefst fyrir 67 ára aldur og hækkar ef lífeyristaka hefst síðar. Þær prósentur sem lækkun og hækkun miðast við tóku breytingum 1. júní 2017 þannig að viðmiðunarupphæð lífeyris lækkar um -0,35 til -0,60% fyrir hvern mánuð sem sjóðfélagi flýtir lífeyristöku, en hækkar um 0,60% til 0,73% á mánuði ef hann frestar lífeyristöku.

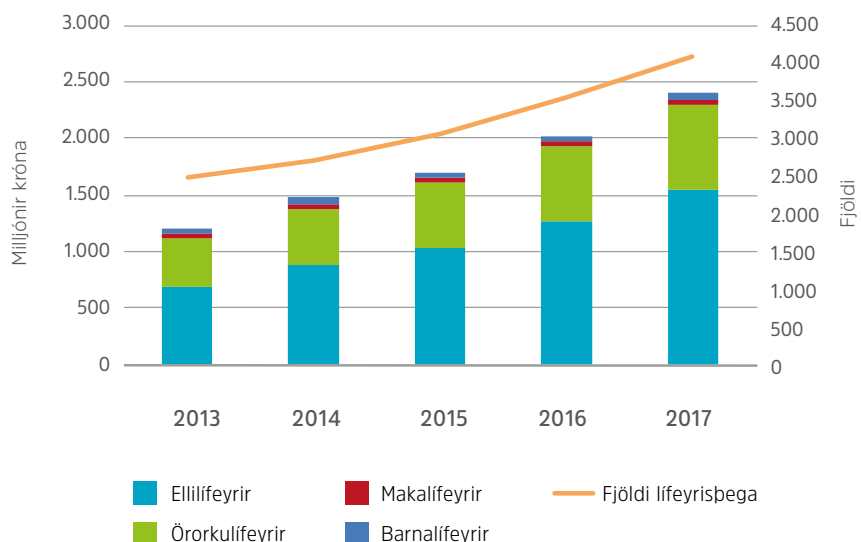
Örorkulífeyrir miðast við 40% örorkumat og raunverulega tekjuskerðingu. Lífeyrir er áfram framreiknaður til 65 ára aldurs, þrátt fyrir hækkun viðmiðunaraldurs lífeyristöku í 67 ár.

Makalífeyrir er 50% af lífeyrisréttindum látins sjóðfélaga og er greiddur til þriggja ára en þá lækkar hann um helming og er greiddur þannig í tvö ár. Makalífeyrir helst þó óskertur (50% af lífeyrisréttindum sjóðfélaga) þar til yngsta barn nær 22 ára aldri eða ef maki er meira en 50% öryrki og yngri en 67 ára við fráfall sjóðfélaga.

Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 22 ára.

Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna A deildarinnar á árinu 2017 nam 2.400 milljónum króna og skiptist heildarfjárhæðin þannig að 64,6% var ellilífeyrir eða samtals 1.550 milljónir króna, 30,8% örorkulífeyrir eða samtals 738 milljónir króna, 2,3% makalífeyrir eða samtals 55 milljónir króna og 2,4% barnalífeyrir eða samtals 57 milljónir króna.

Meðalfjöldi lífeyrisþega A deildarinnar á árinu 2017 var 4.087 samanborið við 3.531 á árinu 2016 sem er aukning um 15,8%.

V deild - lykiltölur

Iðgjöld sjóðfélaga

2.626 m.kr.

Lífeyrir

202 m.kr.

Hreinar fjárfestingatekjur

1.883 m.kr.

Rekstrarkostnaður

46 m.kr.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

26.090 m.kr.

Heildareignir umfram skuldbindingar

1.713 m.kr.

Raunávöxtun ársins

6,1 %

Fjöldi virkra sjóðfélaga að meðaltali

4.439

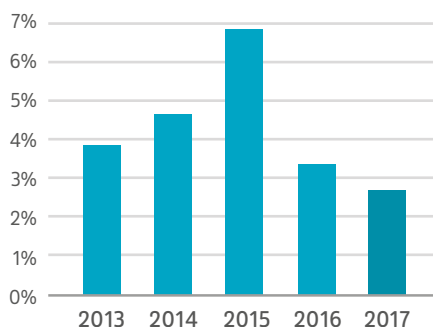
Fjöldi lífeyrisþega að meðaltali

1.125

V deild Eignir umfram heildarskuldbindingar

4.439 virkir
sjóðfélagar
í V deild

Um deildina

V deild er öllum opin og veitir sambærileg réttindi og lífeyrissjóðir í almenna lífeyrissjóðskerfinu. Þeir sem eru í A deild geta valið að fara í V deildina, en ekki er hægt að fara úr V deild í A deild.

Helstu breytingar á árinu

Með setningu laga nr. 127/2016 í árslok 2016 var lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hafði sú lagabreyting einnig áhrif á V deildina hvað varðar viðmiðunaraldur lífeyristöku en hann hækkaði úr 65 árum í 67 ár frá og með 1. júní 2017. Réttindatöflur deildarinnar hækkuðu frá sama tíma.

Réttindaávinnsla

Réttindaávinnsla V deildar er og hefur verið aldurstengd og eru réttindi því háð aldri, iðgjaldi og ávöxtun. Góð ávöxtun eigna skilar sér í auknum réttindum. Meginreglan er að iðgjald nemi 12% af greiddum launum sem tryggir grunnréttindi en iðgjald umfram það telst viðbótariðgjald sem sjóðfélagi getur ráðstafað í séreignarsparnað.

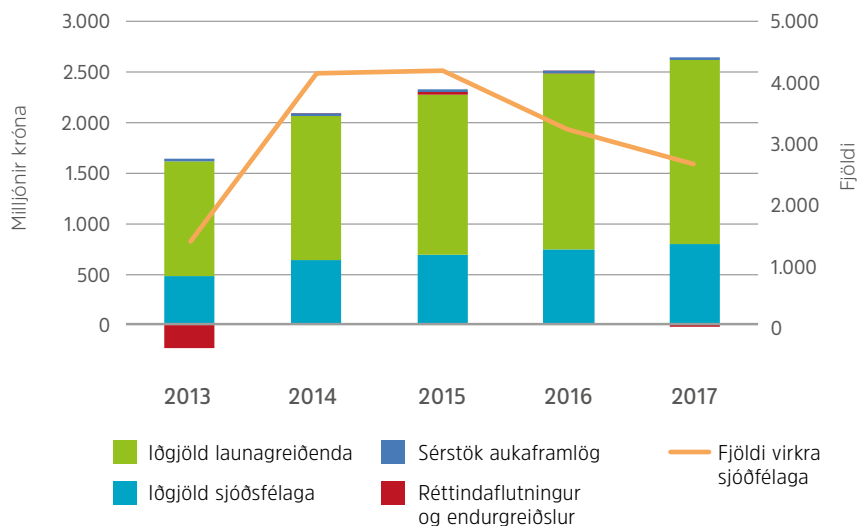
Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg athugun á V deild var jákvæð um 2,7 % í árslok 2017. Heildar eignir voru 66,1 milljarðar króna og heildarskuldbindingar 64,4 milljarðar króna þannig að eignir umfram skuldbindingar námu um 1,7 milljörðum króna. Framlag launagreiðenda er að lágmarki 8,0% í V deild en sveitarfélög greiða 11,5% og launþegar 4,0%. Réttindi sjóðfélaga í V deild eru ekki tryggð og geta sjóðfélagar þurft að sæta skerðingu réttinda ef eignir eru ekki nægar á móti skuldbindingum deildarinnar.

Iðgjöld

Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga í V deild, sem er sá fjöldi sem greiðir iðgjöld í hverjum mánuði, var 4.439.

Á árinu 2017 námu iðgjaldagreiðslur til V deildar samtals 2.626 milljónum króna og jukust um rúm 5,6% á milli ára.

Lífeyrir

Sjóðfélögum í V deild er heimilt að hefja lífeyristöku 60 ára, en frá og með 1. júní 2017 er almennt miðað við að lífeyristaka hefjist við 67 ára aldursmörkin. Mánaðarleg upphæð lækkar ef lífeyristaka hefst fyrr og hækkar ef lífeyristaka hefst síðar. Þær prósentur sem lækkun og hækkun miðast við tóku breytingum 1. júní 2017 þannig að viðmiðunarupphæð lífeyris lækkar um -0,35 til -0,60% fyrir hvern mánuð sem sjóðfélagi flýtir lífeyristöku, en hækkar um 0,60% til 0,73% á mánuði ef hann frestar lífeyristöku.

Örorkulífeyrir miðast við 50% örorkumat og raunverulega tekjuskerðingu en lífeyrir er áfram framreiknaður til 65 ára aldurs, þrátt fyrir hækkun viðmiðunaraldurs lífeyristöku í 67 ár.

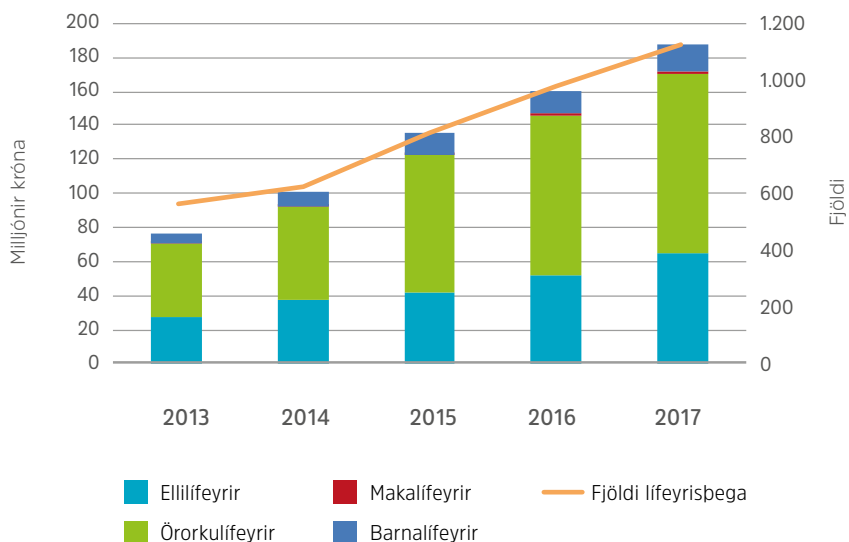
Makalífeyrir í V deild nemur 50% af lífeyrisréttindum látins sjóðfélaga og greiðist í tvö ár eða þangað til yngsta barn nær 18 ára aldri. Þessi réttindi haldast ef maki er meira en 50% öryrki og yngri en 67 ára við fráfall sjóðfélaga.

Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 18 ára.

Heildarfrjárhæð lífeyrisgreiðslna V deildarinnar á árinu 2017 nam 187 milljónum króna og skiptist þannig að 34,8% var ellilífeyrir eða samtals 65 milljónir króna, 55,9% örorkulífeyrir eða samtals 105 milljónir króna, 0,9% makalífeyrir eða samtals 1,7 milljónir króna og 8,5% barnalífeyrir eða samtals 16 milljónir króna.

Meðalfjöldi lífeyrisþega V deildarinnar á árinu 2017 var 1.125.

 1.125
 lífeyrisþegar
 eru í V deild

Eignir A og V deilda

Ávöxtun ársins

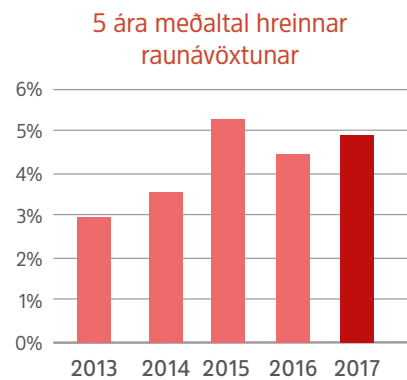
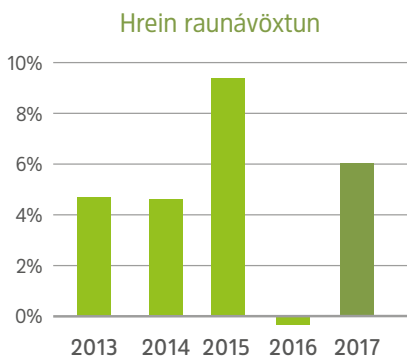
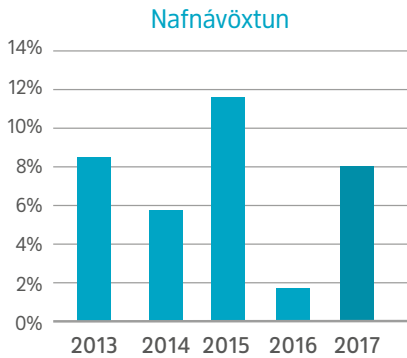
Nafnávöxtun A og V deilda sjóðsins var 8% á árinu og hrein raunávöxtun um 6,1% sem er umtalsvert hærra en þau 3,9 % sem fjárfestingarstefna deildanna gerði ráð fyrir. Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar var 4,6% í árslok og tíu ára meðaltal hreinnar ávöxtunar var 2,2%. Framlag ávöxtunar má að stórum hluta rekja til verðtryggðra ríkisskuldabréfa og erlendra hlutabréfa sem hækkuðu mikið á árinu. Nánari umfjöllun um þróun á mörkuðum á árinu má finna á bls 9.

Kaup og sala ársins

Viðskipti ársins í A og V deild námu 29,8 milljörðum króna á árinu 2017 samanborið við 19,3 milljarða króna árið 2016. Sjóðurinn bætti mest við eignasafn sitt í skuldabréfum sveitarfélaga, fasteignaveðtryggðum skuldabréfum og sértryggðum skuldabréfum. Af fjárfestingu í skuldabréfum og víxlum lánastofnana voru um 65% víxlar með gjalddaga á árinu. Aukning í kaupum á peningamarkaðssjóðum skýrist að stórum hluta af hárrí innleiðslu tengdri sérstöku aukaframlögum sem sjóðurinn byrjaði að taka á móti í árslok 2017, sjá nánar í skýringum 23 og 24 í ársreikningi. Sjóðurinn dró á árinu úr eign sinni í innlendum hlutabréfum en bætti við fjárfestingum í erlendum hlutabréfum og fagfjárfestasjóðum.

Sjá má hér samandregin verðbrefaviðskipti ársins fyrir A og V deildir (í milljónum króna):

Skuldabréf og peningamarkaðsinnlán	A og V deildir
Ríkisskuldabréf	-230
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	6.393
Skuldabréf sveitarfélaga	6.621
Sértryggð skuldabréf	4.899
Skuldabréf og víxlar lánastofnana	4.310
Skuldabréf fyrirtækja	2.783
Peningamarkaðssjóðir	5.077
Hlutabréf og fagfjárfestasjóðir	
Innlend hlutabréf	-1.707
Innlendir fagfjárfestasjóðir	-237
Erlend hlutabréf	724
Erlendir fagfjárfestasjóðir	1.163
Kaup og sala verðbrefa nettó	29.796

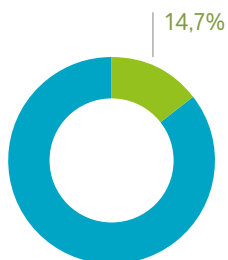
Eignir A og V deilda

Fjöldi nýrra lána
tvöfaldaðist á árinu

Heildarfjárhæð
útlána fjórfaldaðist

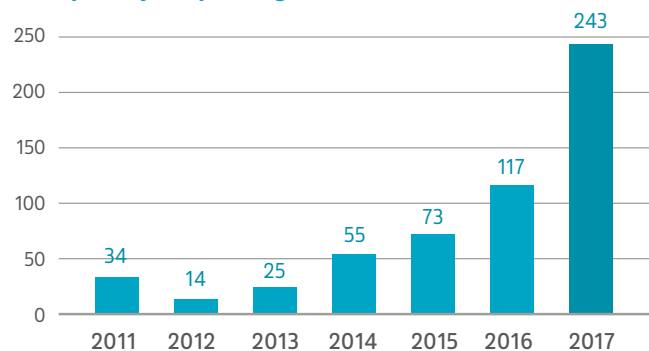
85,3%
Óverðtryggð lán
Verðtryggð lán

Sjóðfélagalán

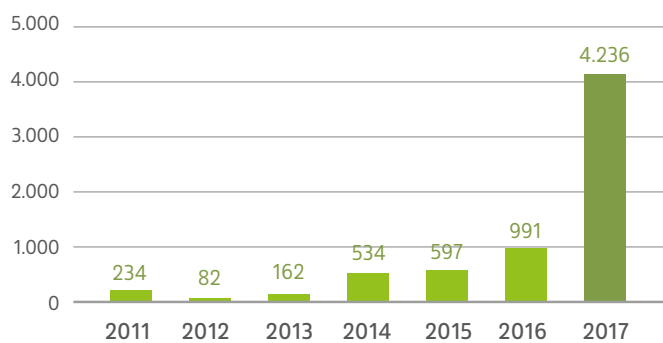
Gríðarleg aukning varð í útgáfu fasteignaveðtryggðra lána til sjóðfélaga á árinu 2017. Á árinu voru veitt 243 ný lán til sjóðfélaga, samtals að fjárhæð 4,2 milljarðar króna samanborið við 117 ný lán á árinu 2016 að heildarfjárhæð 991 milljónum króna. Meðalfjárhæð lána á árinu 2017 nam 18,3 milljónum króna samanborið við 8,5 milljónum króna á árinu 2016. Brú býður sjóðfélögum hagstæð lán með föstum verðtryggðum vöxtum eða breytilegum óverðtryggðum vöxtum. Eftirspurnin er mikil og vægi þessa eignaflokks stækkar hratt. Lánin eru örugg fjárfesting fyrir sjóðinn sem fær stöðuga ávöxtun með góðum tryggingum í formi fasteignaveðs.

Í árslok 2017 námu útstandandi sjóðfélagalán 9,5 milljörðum króna. Þar af voru 85,3% verðtryggð og 14,7% óverðtryggð.

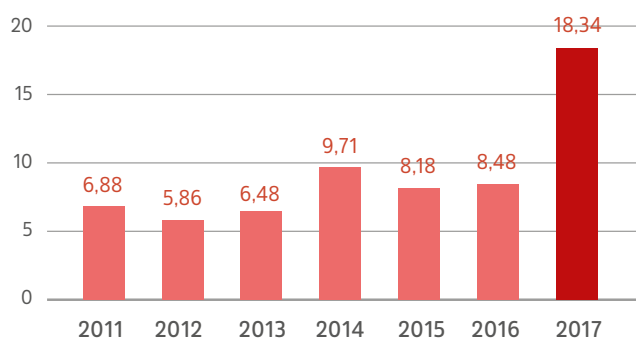
Fjöldi nýrra sjóðfélagalána

Lán til sjóðfélaga í milljónum króna

Meðalfjárhæð nýrra sjóðfélagalána í milljónum króna

Eignir A og V deilda

Verðbréfaeign í árslok

Fjárfestingaeignir og bankainnstæður A og V deilda námu samtals 161 milljörðum króna í árslok 2017 sem er aukning um rúma 37 milljarða króna frá árinu áður eða um 30%. Þar af nam hluti A deildar 137,7 milljörðum króna og hluti V deildar 23,3 milljörðum króna. Aukning eigna sjóðsins á milli ára skýrist að hluta af sérstökum aukaframlögum sem byrjað var að greiða til sjóðsins í árslok 2017, sjá nánar í skýringum 23 og 24 í ársreikningi.

Stærsti hluti eignasafns sjóðsins er fjárfestur í innlendum skuldabréfum og innlánnum og var 76% um áramót, þar af voru ríkistryggð skuldabréf 25,4%. Innlend hlutabréf og fagfjárfestasjóðir voru í árslok 10,4% og erlend hlutabréf og fagfjárfestasjóðir 13,6%.

Nánari skiptingu á eignasafni A og V deilda má sjá sundurliðaða eftir eignaflokkum í töflu hér fyrir neðan sem sýnir eignastöðu í árslok 2017 og fjárfestingarstefnu fyrir árið 2018.

	Eignaflokkar	Staða 31.12.2017	Stefna 2018	Vikmörk
A.a	Ríkisvixlar og skuldabréf	25,4%	25%	20-40%
A.b	Fasteignaveðtryggð skuldabréf	8,5%	10%	6-15%
B.a	Skuldabréf sveitarfélaga	9,6%	9%	5-15%
B.b	Innlán	7,9%	1%	0-30%
B.c	Sértryggð skuldabréf	10%	11%	5-15%
C.a	Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga, að undanskildum vikjandi skuldabréfum	1,1%	1%	0-3%
C.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS - skuldabréf	0,0%	0%	0-5%
C.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS - hlutabréf	10,5%	14%	0-20%
D.a	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga og vikjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	6,6%	8%	0-10%
D.b	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2,3%	3%	0-5%
E.a	Hlutabréf félaga	5,7%	7%	0-15%
E.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu - fagfjárfestasjóðir	7,8%	10%	0-13%
E.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu - fjárfestingasjóðir	4,6%	1%	0-10%
E.c	Fasteignir	0,0%	0%	0%
F.a	Afleiður	0,0%	0%	0%
F.b	Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0,0%	0%	0%
	Samtals:	100%	100%	

Eignir A og V deilda

Fjárfestingarstefna A og V deilda 2018

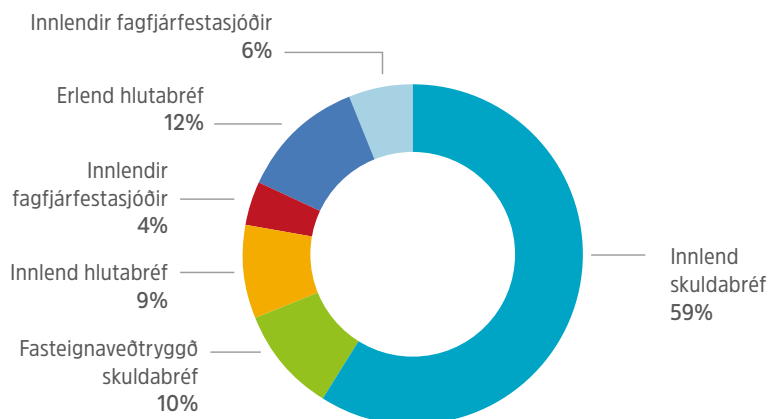
Fjárfestingarstefna fyrir árið 2018 er eins fyrir A og V deild þar sem eignasafn deildanna er sameiginlegt. Við ákvörðun um samsetningu eigna í fjárfestingarstefnu sjóðsins er litið til núverandi ávöxtunar og stefnu eignaflokka, væntanlegrar útgáfu og skráningar sem og annarra þátta sem talið er að kunnir að hafa áhrif á fjárfestingarumhverfi og möguleika sjóðsins til ávöxtunar á komandi ári. Vikmörkunum er ætlað að þjóna þeim tilgangi að hægt sé að grípa tækifæri sem kunna að koma upp en jafnframt að draga úr áhættu þegar aðstæður gefa til kynna að það sé skynsamlegt.

Samandregna eignastöðu A og V deilda í árslok 2017 ásamt fjárfestingarstefnu 2018 má sjá í töflu hér fyrir neðan. Fjárfestingarstefnan er jafnframt sýnd á skifuriti.

Samandregnir eignaflokkar	Staða 31.12.2017	Stefna 2018
Skuldabréf og innlán	76,0%	69%
Innlend skuldabréf og innlán (Aa, Ba, Bb, Bc, Ca, Cba, Da, Db, Ebb)	65,5%	59%
Erlend skuldabréf og innlán (Aa, Bb, Cba, Da)	2,0%	0%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf (Ab)	8,5%	10%
Hlutabréf og fagfjárfestasjóðir	24,0%	31%
Innlend hlutabréf (Cbb, Ea)	7,1%	9%
Innlendir fagfjárfestasjóðir (Eba)	3,3%	4%
Erlend hlutabréf (Cbb, Ea)	9,1%	12%
Erlendir fagfjárfestasjóðir (Eba)	4,5%	6%
Samtals:	100,0%	100%

* Í svigum eru tilteknir þeir eignaflokkar sem samandregnir eru í viðkomandi tölu

** Eignaflokkar Aa, Bb, Cba, Cbb, Da, Ea og Eba innihalda bæði innlendar og erlendar eignir og skiptast því á milli innlendra og erlendra flokka í töflunni

Eignir A og V deilda

Ein helsta breytingin frá stefnu fyrra árs varðar þá aukningu sem verið hefur í útgefnum fasteignaveðtryggðum skuldabréfum til sjóðfélaga. Hlutfall þess eignaflokks sem nær m.a. yfir sjóðfélagalán í fjárfestingarstefnunni færist á milli ára úr 6% í 10%. Hlutfall sértryggðra skuldabréfa og skuldabréfa sveitarfélaga eykst jafnframt lítillega. Hlutfall ríkisbréfa heldur hins vegar áfram að dragast saman. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með ábyrgð ríkissjóðs hefur lækkað verulega auk þess sem reglulega er greitt af bréfunum án þess að hægt sé að gera ráð fyrir mikilli nýrri útgáfu ríkisbréfa á næstu misserum. Í ljósi markaðsaðstæðna er tekið skref í stefnu sjóðsins til að auka við eignir í erlendum hlutabréfum. Gjaldeyrisviðskipti hafa verið háð takmörkunum frá haustinu 2008 en í mars 2017 voru höftin endanlega afnumin og er lífeyrissjóðum sem og öðrum fjárfestum á Íslandi nú heimilt að fjárfesta í erlendum verðbréfum.

Markmið og viðmið um ávöxtun og áhættu

Mat á væntri ávöxtun horft tólf mánuði fram í tímann er ætíð háð mikilli óvissu. Löng meðaltöl ávöxtunar gefa gjarnan ágæt viðmið en jafnframt er lítið til fleiri þátta sem kunna að hafa áhrif á væntingar á hverjum tíma.

Samkvæmt gefnum forsendum um ávöxtun verðbréfaflokka er vænt raunávöxtun sjóðsins fyrir árið 2018 um 3,9% en markmið sjóðsins er að ná a.m.k. 3,5% raunávöxtun til lengri tíma. Miðað við þær forsendur, sem sýndar eru í töflunni hér fyrir neðan, er áhætta (staðalfrávik) fjárfestingarstefnunnar um 5,5%. Miðað er við að áhætta eignasafns lífeyrissjóðsins sé sambærileg og áhætta fjárfestingarstefnunnar en það fer þó eftir markaðsaðstæðum á hverjum tíma.

Í töflu má sjá viðmiðunarvísitölur sem stuðst er við fyrir hvern eignaflokk.

	Markmið 2018	Vænt ávöxtun	Staðalfrávik	Viðmiðunarvísitala
Verðtryggð skuldabréf	55%	5,2%	5,6%	OMXI10YI
Óverðtryggð skuldabréf	18%	4,7%	9,0%	OMXI10YNI
Innlend hlutabréf	9%	10,0%	13,7%	OMXI8
Erlend hlutabréf	12%	8,0%	13,2%	MSCI World Index USD
Erlendar sérhæfðar fjárfestingar	6%	13,0%	17,7%	GLPEXUTR Index USD
Meðaltal	100%	6,4%	5,5%	
Verðbólga		2,5%		
Vænt raunávöxtun		3,9%		

Fjárfestingarstefnu Brúar lífeyrissjóðs 2018 í heild má sjá á heimasíðu sjóðsins: www.lifbru.is

B deild - lykiltölur

Löggjöld sjóðfélaga	113 m.kr.
Sérstök aukaframlög launagreiðenda	2.590 m.kr.
Lífeyrir	1.837 m.kr.

Hreinar fjárfestingatekjur	658 m.kr.
Rekstrarkostnaður	111 m.kr.
Hrein eign til greiðslu lífeyris	10.007 m.kr.
Skuldbindingar umfram eignir	11.204 m.kr.
Raunávöxtun ársins	4,3 %

Fjöldi virkra sjóðfélaga að meðaltali	164
Fjöldi lífeyrisþega að meðaltali	1.300

Sex réttindasöfn í B deild 2017

Um deildina

B deild Brúar lífeyrissjóðs var stofnuð sumarið 2013 með sameiningu fimm lokaðra sveitarfélagssjóða, en þá sameinuðust Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðar-kaupstaðar, Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar, Lífeyrissjóður starfsmanna Húsa-víkurkaupstaðar, Lífeyrissjóður Neskaupstaðar og Lífeyrissjóður starfsmanna Vest-mannaeyjakaupstaðar. Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar var sameinaður við B deild 1. janúar 2017. Þar með hættu sjóðirnir að vera sjálfstæðir en eru áfram aðskilin réttindasöfn innan B deildar.

Sjóðir sem sameinast hafa í B deildina eru lokaðir sjóðir, þ.e. þeir hættu að taka við nýjum sjóðfélögum þegar lífeyriskerfinu var breytt með lagasetningu árið 1998. Virkum sjóðfélögum sem greiða iðgjöld til sjóðsins fækkar með tímanum en að sama skapi fjölgar þeim sem fá greiddan lífeyri.

Helstu breytingar á árinu

Á árinu 2017 bættist Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar við B deildina eftir að sam-þykkt var að sameina hann við sjóðinn, miðað við 1. janúar 2017 og á árinu 2018 sameinast Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogs við B deild, miðað við 1. janúar 2018.

Réttindaávinnsla

Við sameiningu sjóða í B deild var lögð áhersla á að réttindi sjóðfélaga héldust óbreytt frá því sem þau voru fyrir sameiningu, sem og réttindaávinnsla til framtíðar. Réttindi eru tryggð með bakábyrgð launagreiðenda en þau myndast með tíma og hlutfalli starfs. Almennt er réttindaávinnsla B deildarinnar 2% á ári af dagvinnu-launum fyrir fullt starf. Hlutastarf skilar hlutfallslegum réttindum. Þeir sem vinna minna en 50% starf eiga ekki aðild að B deild.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða á B deild var neikvæð um 26,4% í árslok 2017. Heildar-eignir voru 31,2 milljarðar króna og heildarskuldbindingar 42,4 milljarðar króna og nemur því hallinn 11,2 milljörðum króna. Til að standa undir lífeyrisgreiðslum greiða launagreiðendur aukaframlag sem er ákveðið hlutfall af lífeyrisgreiðslum í hverju réttindasafni. Í tryggingafræðilegri athugun er tekið tillit til þessara framlaga og þau færð sem eign sem nemur 23,0 milljörðum króna. Skuldbinding B deildar er með bakábyrgð eftirfarandi sveitarfélaga; Hafnarfjarðarbæjar, Akraneskaupstaðar, Vestmannaeyjabæjar, Norðurþings, Fjarðabyggðar og Reykjanesbæjar, en hvert um sig ber bakábyrgð á réttindum þeirra sjóðfélaga sem réttindi áttu í sjóðunum við sameiningu og þeim réttindum sem þeir eiga eftir að afla fram til töku lífeyris. Réttindi sjóðfélaga í B deild eru því tryggð.

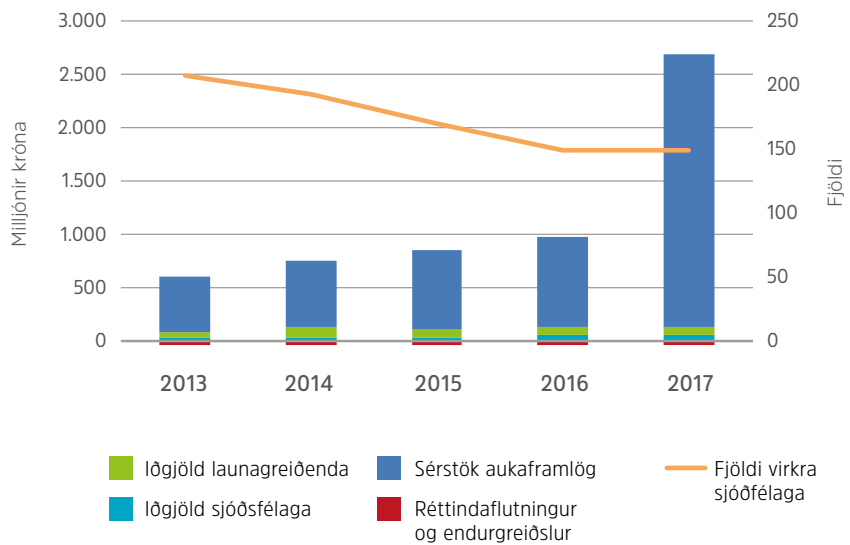

164 virkir
sjóðfélagar
í B deild

Iðgjöld

Að meðaltali greiddu 164 sjóðfélagar til B deildarinnar í hverjum mánuði á árinu 2017 en B deildin er lokuð fyrir nýjum félögum.

Á árinu 2017 námu iðgjaldagreiðslur til B deildar samtals 2.703 milljónum króna samanborið við 954 milljónir króna á árinu 2016 og er hækkun um 183,3% sem skýrist af uppgjörum á lífeyrisskuldbindingum dvalar- og hjúkrunarheimila. Iðgjaldagreiðslur til B deildar án aukaframlaga á árinu námu 113 milljónum króna samanborið við 92 milljónir króna á árinu 2016 sem er hækkun um 21,9%.

1.300
lífeyrisþegar
í B deild

Lífeyrir

Sjóðfélagar B deildar sem eru orðnir 65 ára og hafa látið af störfum hjá sveitarfélagi eða stofnunum þess geta hafið töku lífeyris. Möguleiki er að hefja töku lífeyris fyrir ef sjóðfélagi hefur náð 95 ára reglunni, sem er samantlagður sjóðfélagaaldur og lífaldur.

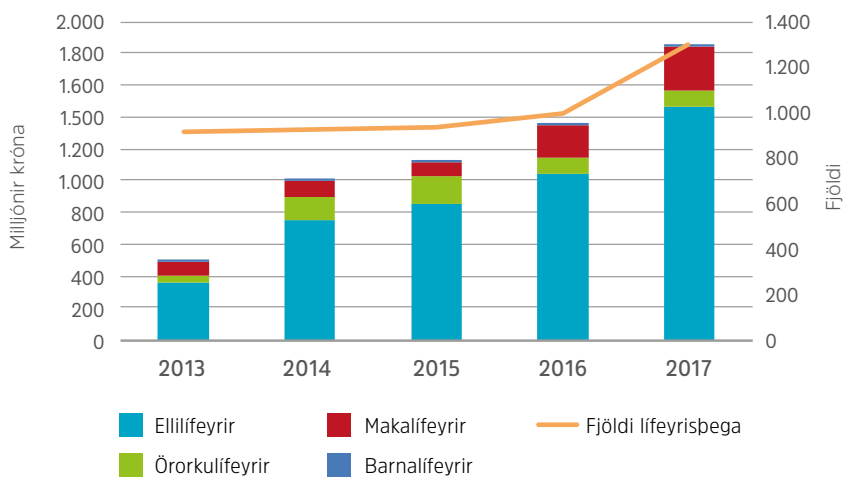
Makalífeyrir er að jafnaði 50% af áunnum réttindum sjóðfélaga og greiðist ævilangt. Makalífeyrir fellur niður ef maki hefur sambúð eða gengur í hjónaband að nýju.

Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 18 ára.

Örorkulífeyrir tekur mið af áunnum réttindum og er miðaður við að lágmarki 10% örorkumat.

Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna B deildarinnar á árinu 2017 nam 1.835 milljónum króna og skiptist heildarfjárhæðin þannig að 79,6% var greiddur ellilífeyrir eða samtals 1.460 milljónir króna, 5,8% örorkulífeyrir eða samtals 107 milljónir króna, 14,6% makalífeyrir eða samtals 268 milljónir króna og 0,03% barnalífeyrir eða samtals 0,6 milljónir króna

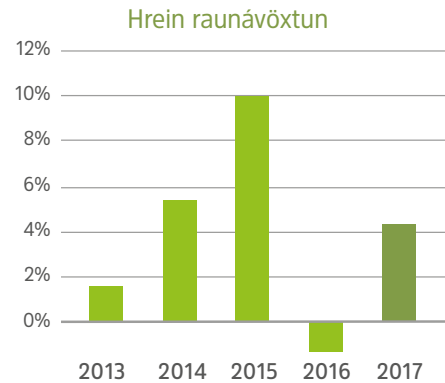
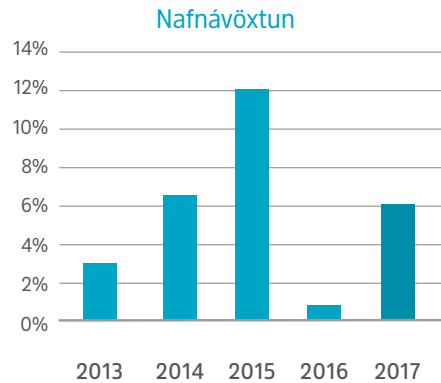
Meðalfjöldi lífeyrisþega B deildarinnar á árinu 2017 var 1.300.

Ávöxtun ársins

Nafnávöxtun B deildar var 6,1% á árinu og hrein raunávöxtun um 4,3%. Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar var 3,8% í árslok. Framlag ávöxtunar má að stórum hluta rekja til verðtryggðra ríkisskuldabréfa og erlendra hlutabréfa sem hækkuðu mikið á árinu. Nánari umfjöllun um þróun á mörkuðum á árinu má finna á bls 9.

Kaup og sala ársins í B deild

Viðskipti ársins í B deild námu 431 milljónum króna á árinu 2017 samanborið við -67 milljónir króna árið áður. Sjóðurinn bætti mest við eignasafn sitt í fasteignaveðtryggðum skuldabréfum, skuldabréfum fyrirtækja, sértryggðum skuldabréfum og peningamarkaðssjóðum. Sjóðurinn dró á árinu úr eign sinni í innlendum hlutabréfum en bætti við fjárfestingu í erlendum hlutabréfum.

Hér má sjá samandregin verðbréfiðskipti ársins fyrir B deild (í milljónum króna):

Skuldabréf og peningamarkaðsinnlán	B deild
Ríkisskuldabréf	-4
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	75
Skuldabréf sveitarfélaga	6
Sértryggð skuldabréf	20
Skuldabréf og víxlar lánastofnana	19
Skuldabréf fyrirtækja	47
Peningamarkaðssjóðir	328
Hlutabréf og fagfjárfestasjóðir	
Innlend hlutabréf	-75
Innlendir fagfjárfestasjóðir	-1
Erlend hlutabréf	17
Erlendir fagfjárfestasjóðir	0
Kaup og sala verðbréfa nettó	431

Verðbréfaeign í árslok

Eignir í B deild hækkuðu á milli ára vegna samruna Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar við deildina. Fjárfestingaeignir og bankainnistæður B deildar námu 9,1 milljörðum króna í árslok 2017 samanborið við 4,3 milljarða króna í árslok 2016.

Stærsti hluti eignasafns sjóðsins er fjárfestur í innlendum skuldabréfum og innlán-um eða 78,9% um áramót og þar af voru ríkistryggð skuldabréf um 50%. Innlend og erlend hlutabréf og fagfjárfestasjóðir voru í árslok 21,1%.

Nánari skiptingu á eignasafni B deildar má sjá sundurliðaða eftir eignaflokkum í töflu hér fyrir neðan sem sýnir eignastöðu í árslok 2017 og fjárfestingarstefnu fyrir árið 2018.

Sundurliðun fjárfestingarstefnunnar 2018 fyrir B deild

	Eignaflokkar	Staða 31.12.2017	Stefna 2018	Vikmörk
A.a	Ríkisvixlar og skuldabréf	49,9%	48%	40-60%
A.b	Fasteignaveðtryggð skuldabréf	5,0%	5%	2-10%
B.a	Skuldabréf sveitarfélaga	2,5%	3%	1-10%
B.b	Innlán	5,0%	1%	0-10%
B.c	Sértryggð skuldabréf	2,8%	4%	1-10%
C.a	Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga, að undanskildum víkjandi skuldabréfum	0,9%	1%	0-3%
C.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS - skuldabréf	0,5%	0%	0-5%
C.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS - hlutabréf	9,3%	12%	0-20%
D.a	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga og víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	6,1%	6%	0-10%
D.b	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0,8%	1%	0-5%
E.a	Hlutabréf félaga	10,4%	12%	0-15%
E.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu - fagfjárfestasjóðir	1,4%	0%	0-5%
E.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu - fjárfestingasjóðir	5,6%	7%	0-10%
E.c	Fasteignir	0,0%	0%	0-10%
F.a	Afleiður	0,0%	0%	0-10%
F.b	Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0,0%	0%	0-10%
	Samtals:	100%	100%	

Fjárfestingarstefna B deildar 2018

Markmið í fjárfestingarstefnu B deildar er að ávaxta eignir sjóðsins á hagkvæman hátt og tryggja góða ávöxtun miðað við áhættu. Þá skal eignasamsetning sjóðsins vera í samræmi við heimildir VII. kafla laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, með síðari breytingum.

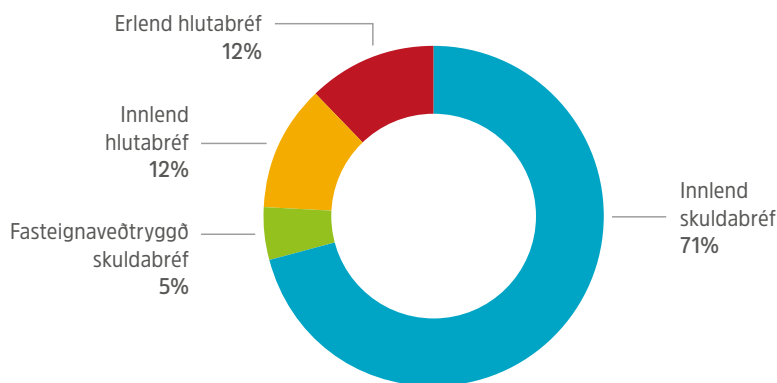
Undanfarin ár hefur fjárfestingarstefna sjóðsins verið byggð þannig upp að samsetning eigna gefi góða ávöxtun að teknu tilliti til áhættu en jafnframt hefur verið horft til þess hvernig skuldbindingar falla til. Fjárfestingastefnan fyrir B deildina er sem fyrr varkár en markmiðið er að ekki reyni frekar á bakábyrgð sveitarfélaganna. Í fjárfestingarstefnu deildarinnar er nú tekið tillit til eigna Eftirlaunastjóðs Reykjanessbæjar en sá sjóður sameinaðist B deild Brúar lífeyrissjóðs miðað við 1. janúar 2017.

Samandregna eignastöðu B deildar í árslok 2017 ásamt fjárfestingarstefnu 2018 má sjá í töflu hér fyrir neðan. Fjárfestingarstefnan er jafnframt sýnd á skífuriti.

Samandregning eignaflokkar	Staða 31.12.2017	Stefna 2018
Skuldabréf og innlán	78,9%	76%
Innlend skuldabréf og innlán (Aa, Ba, Bb, Bc, Ca, Cba, Da, Db, Ebb)	72,3%	71%
Erlend skuldabréf og innlán (Aa, Bb, Cba, Da)	1,7%	0%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf (Ab)	5,0%	5%
Hlutabréf og fagfjárfestasjóðir	21,1%	24%
Innlend hlutabréf (Cbb, Ea)	10,4%	12%
Innlendir fagfjárfestasjóðir (Eba)	0,0%	0%
Erlend hlutabréf (Cbb, Ea)	9,2%	12%
Erlendir fagfjárfestasjóðir (Eba)	1,4%	0%
Samtals:	100,0%	100%

* Í svigum eru tilteknir þeir eignaflokkar sem samandregningin eru í viðkomandi tölu

** Eignaflokkar Aa, Bb, Cba, Cbb, Da, Ea og Eba innihalda bæði innlendar og erlendar eignir

Markmið og viðmið um ávöxtun og áhættu

Samkvæmt gefnum forsendum um ávöxtun verðbréfaflokka er vænt raunávöxtun sjóðsins fyrir árið 2018 um 3,5% en markmið sjóðsins er að ná a.m.k. 3,5% raunávöxtun til lengri tíma. Miðað við þær forsendur, sem sýndar eru í töflunni hér fyrir neðan er áhætta (staðalfrávik) fjárfestingarstefnunnar um 5,3%. Miðað er við að áhætta eignasafns lífeyrissjóðsins sé sambærileg og áhætta fjárfestingarstefnunnar en það fer þó eftir markaðsaðstæðum á hverjum tíma.

	Markmið 2018	Vænt ávöxtun	Staðalfrávik	Viðmiðunarvísitala
Verðtryggð skuldabréf	63%	4,9%	5,6%	OMX10YI
Óverðtryggð skuldabréf	13%	5,5%	9,0%	OMX10YNI
Innlend hlutabréf	12%	10,0%	13,7%	OMX18
Erlend hlutabréf	12%	8,0%	13,2%	MSCI World Index USD
Erlendar sérhæfðar fjárfestingar	0%	13,0%	17,7%	GLPEXUTR Index USD
Meðaltal	100%	6,0%	5,3%	
Verðbólga		2,5%		
Vænt raunávöxtun		3,5%		

Fjárfestingarstefnu Brúar lífeyrissjóðs 2018 í heild má sjá á heimasíðu sjóðsins: www.lifbru.is

Áhættustýring

Stjórn ber ábyrgð á að virk áhættustýring sé til staðar. Hún mótar áhættustefnu en markmið hennar er að auka öryggi í rekstri sjóðsins. Áhættustýringarvið greinir og meðhöndlar áhættu í starfsemi sjóðsins með reglubundnu áhættumati, markvissu eftirliti og aðgerðum. Áhætta í starfsemi sjóðsins er meðal annars skilgreind samkvæmt reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða nr. 590/2017 og leiðbeinandi tilmælum nr. 2/2014 um upplýsingakerfi eftirlitsskyldra aðila. Áhætta getur fallist í atvikum sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Á árinu 2017 var áhættustefna, stefna um áhættuvilja og áhættuþol, upplýsingaöryggisstefna og útvistunarstefna endurskoðaðar og uppfærðar. Hjá áhættustýringarviði var lögð mikil áhersla á vinnu við breytingar á tölvu- og upplýsingakerfum sjóðsins.

Áhættu – og fjárfestingarstefna

Sjóðurinn leitast við að ná sem bestri ávöxtun að teknu tilliti til áhættu. Fjárfestingarstefnan gegnir mikilvægu hlutverki við áhættustýringu sjóðsins en þar eru mörkuð ákveðin viðmið og vikmörk fyrir áhættu. Við mótun áhættustefnu liggur til grundvallar mat á núverandi stöðu sjóðsins og þróun til framtíðar. Greind eru áhrif mismunandi eignasamsetningar eftir eignaflokkum og horft á vænta ávöxtun og áhættu.

Áhættumat og áhættuflokkun

Hluti að skilvirku áhættumati er að skilgreina starfsemi lífeyrissjóðsins í áhættuþætti. Í áhættustefnu sjóðsins eru skilgreindir fimm meginflokkar áhættu og í hverjum þeirra eru áhættuþættir sem er skipt í einstaka verkþætti og eru reglulega áhættumetnir. Frekari upplýsingar um áhættustýringu og einstaka áhættuþætti í starfsemi sjóðsins er að finna í skýringu 50–55 í ársreikningi þar sem fjallað er um hverja áhættu fyrir sig og hver áhrif hennar er á hreina eign til greiðslu lífeyris annars vegar og á tryggingafræðilega stöðu hins vegar.

Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórn og stjórnendur Brúar lífeyrissjóðs hafa sett sér það markmið að hafa góða stjórnarhætti að leiðarljósi. Með stjórnarháttayfirlýsingu þessari er verið að uppfylla þær kröfur sem fram koma í 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Við mótun stjórnarháttanna hefur stjórn sjóðsins stuðst við leiðbeiningar sem fram koma í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins á árinu 2015. Sjóðurinn vikur þó að hluta frá leiðbeiningunum einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði, til að mynda atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa.

Hlutverk Brúar lífeyrissjóðs

Brú lífeyrissjóður starfar á grundvelli laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og samþykkt sjóðsins. Sjóðurinn var stofnaður 28. júlí 1998 með samningi á milli BHM, BSRB og Kennarasambands Íslands (KÍ) fyrir hönd hlutaðeigandi stéttarfélaganna annars vegar og hins vegar Sambands íslenskra sveitarfélaga. Sjóðurinn er með þrjár deildir sem eru:

- A deild: Kjarasamningsbundin aðild starfsmanna sveitarfélaga sem eru í BSRB, BHM og KÍ.
Þann 22. desember 2017 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2017 um breytingu á lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafa áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóð. Samkvæmt lögnum er frá 1. júní 2017 tekið upp breytt réttindakerfi þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur verður miðaður við 67 ára aldur. Núverandi sjóðfélögum er, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, áfram tryggð óbreytt jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur 65 ára lífeyristökualdur. Til að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 greiddu launagreiðendur framlög í jafnvægisjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlög í lífeyrisaukasjóð til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðsfélaga og framlög í varúðarsjóð sem er ætlað að styðja við lífeyrisaukasjóðinn.
- V deild: Deild sem er öllum opin.
- B deild: Réttindasöfn lokaðra lífeyrissjóða sveitarfélaga sem sameinuðust í eina deild þann 1. júlí 2013:
 - Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar
 - Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar
 - Lífeyrissjóður Neskaupstaðar
 - Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkkaupstaðar
 - Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjarkaupstaðar
 - Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar sameinaðist B deild þann 1. janúar 2017.

Hlutverk Brúar lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri eftir þeim reglum sem fram koma í samþykktum sjóðsins. Í samþykktum kemur m.a. fram að sjóðurinn leggi áherslu á ellilífeyrisréttindi og áskilji sér heimild til að verja þau réttindi umfram önnur við endurskoðun á réttindaákvæðum samþykkt sjóðsins.

Stjórnarhættir

Brú lífeyrissjóður leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og fylgja framangreindum leiðbeiningum um stjórnarhætti. Stjórnin hefur sett sér starfsreglur þar sem hlutverk hennar er skilgreint. Í reglunum er fjallað um verksvið stjórnar, boðun stjórnarfundanna, reglur um fundarsköp, vanhæfisástæður, hagsmunatengsl og fleira. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á vefsíðu sjóðsins.

Frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti

Í leiðbeiningunum er hvatt til þess að stjórn skipi starfskjaranefnd til að setja sjóðnum starfskjarastefnu og semja við framkvæmdastjóra og aðra starfsmenn, um laun og önnur starfskjör. Stjórn sjóðsins ákvað að setja ekki á fót sérstaka starfskjaranefnd í ljósi þess að einungis tuttugu og fjórir starfsmenn starfa hjá sjóðnum.

Þá hvetja leiðbeiningarnar til þess að tilnefningarnefnd sé kosin á aðalfundi en hún á ekki við hjá sjóðnum.

Stjórnarháttayfirlýsing

Lög, reglur og tilmæli

Brú lífeyrissjóður er eftirlitsskyldur aðili sbr. lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Lög, reglur og tilmæli sem varða starfsemi lífeyrissjóða er hægt að nálgast á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins (FME), www.fme.is.

Innri reglur og stefnur Brúar lífeyrissjóðs eru m.a. eftirfarandi:

- Starfsreglur stjórnar
- Siðareglur
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna
- Reglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna með fjármálagerninga
- Erindisbréf endurskoðunarnefndar
- Fjárfestingarstefna
- Áhættustefna
- Stefna um áhættuvilja
- Stefna um upplýsingaöryggi
- Útvistunarstefna
- Stefna í upplýsingatækni
- Starfskjarastefna

Áhættustýring og innra eftirlit

Áhættustýring

Stjórn hefur sett sjóðnum áhættustefnu með það að markmiði að auka öryggi í rekstri sjóðsins. Stefnan grundvallast á lagafyrirmælum, leiðbeinandi reglum FME og stöðlum. Áhættustýring hefur mótað eftirlitskerfi þar sem áhættur í starfsemi sjóðsins eru greindar, metnar og vaktar. Áhersla er lögð á góða yfirsýn stjórnar og stjórnenda yfir helstu áhættuþætti í rekstri sjóðsins og að starfsmenn sjóðsins hafi þekkingu á hlutverki sínu hvað það varðar og taki virkan þátt.

Sviðsstjóri áhættustýringar er ábyrgðarmaður með framkvæmd og eftirfylgni á áhættustefnu og áhættustýringu sjóðsins og heyrir hann beint undir framkvæmdastjóra. Til að tryggja honum aukið sjálfstæði í starfi hefur hann beinan og milliliðalausan aðgang að stjórn og endurskoðunarnefnd.

Nánari upplýsingar um áhættustýringu er að finna í ársskýrslu og skýringum í ársreikningi.

Innra eftirlit.

Innra eftirlit sjóðsins er skipulagt til þess að sjóðurinn nái settum markmiðum í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum ásamt því að tryggja að lögum og reglum sé framfylgt. Innri endurskoðun yfirfer árlega virkni innra eftirlits sjóðsins. Að framkvæmd innra eftirlits koma allir starfsmenn sjóðsins með einum eða öðrum hætti. Innra eftirlit sjóðsins byggir meðal annars á verkferlum, starfslýsingum, skýrsluskilum, upplýsingagjöf, aðgreiningu starfa og aðgangsstýringum.

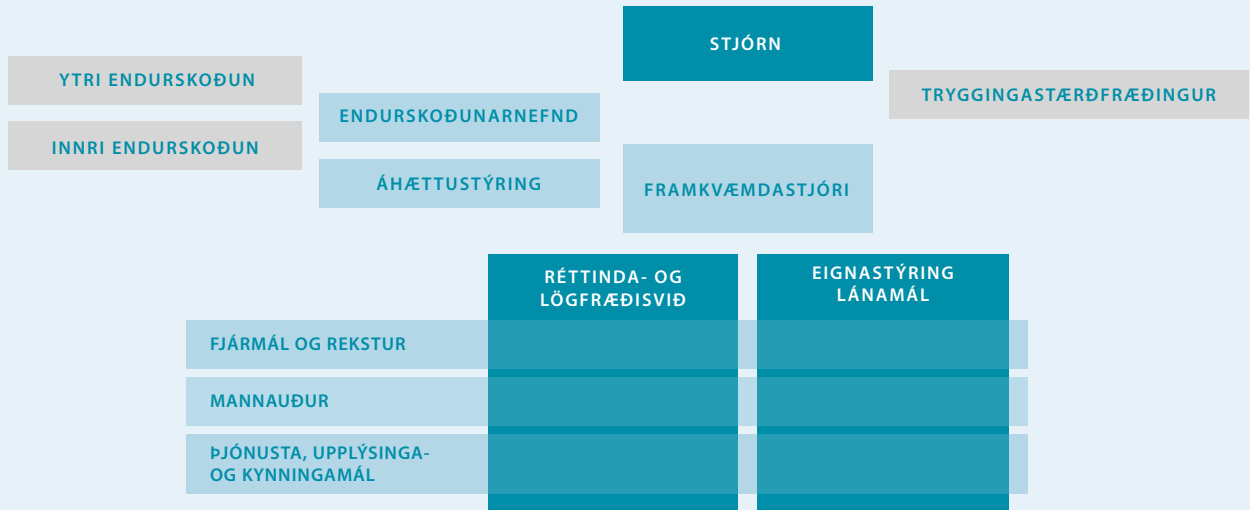
Stjórnskipulag Brúar lífeyrissjóðs

Skipurit sjóðsins var ekki breytt á árinu 2017 en tók breytingu í upphafi ársins 2018 þegar lánamál voru sett undir eignastýringu sjóðsins, enda eru sjóðfélagalán hluti af fjárfestingaæign sjóðsins.

Stjórn

Stjórnin ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins og sér til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykktu sjóðsins. Stjórnin tekur stefnumarkandi ákvarðanir er varða hag og starfsemi sjóðsins. Hún mótar og ber ábyrgð á skipulagi og virkni innra eftirlits. Stjórn semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila til að annast innri endurskoðun. Jafnframt ræður hún löggiltan endurskoðanda eða endurskoðunarfélag til að annast ytri endurskoðun sem og tryggingastærðfræðing til að sjá um tryggingafræðilega athugun.

Stjórnarháttayfirlýsing

Endurskoðunarnefnd

Samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga skulu einingar sem tengdar eru almannahagsmunum eins og lífeyrissjóðir starfrækja endurskoðunarnefnd. Stjórn skipar endurskoðunarnefnd sem heyrir beint undir stjórn. Upplýsingar um nefndina eru á heimasíðu sjóðsins.

Hlutverk endurskoðunarnefndar er eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits og áhættustýringu
- Mat á óhæði og eftirlit með störfum endurskoðanda
- Leggja fram tillögu um val á innri og ytri endurskoðanda.

Endurskoðun

Endurskoðunarnefnd sjóðsins gerir tillögu um val á bæði innri og ytri endurskoðendum og skulu þeir vera í sitthvora endurskoðunarfyrirtækinu. Ársreikningar sjóðsins eru endurskoðaðir og áritaðir af löggiltum endurskoðanda. Innri endurskoðun er í höndum sjálfstætt starfandi endurskoðanda.

Skipan stjórnar og stjórnarmenn

Samkvæmt samþykktum sjóðsins er stjórnin skipuð sex stjórnarmönnum og jafnmörgum varamönnum. Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá stjórnarmenn, BSRB skipar tvo og Bandalag háskólamanna skipar einn. Skipunartími stjórnarmanna er fjögur ár og kýs stjórnin formann úr sínum hópi til tveggja ára í senn. Aðalmenn í stjórn sjóðsins eru Garðar Hilmarsson formaður stjórnar, Kristbjörg Stephensen varaformaður, Benedikt Valsson, Elín Björg Jónsdóttir, Salóme A. Þórisdóttir og Sigurbergur Ármannsson.

Í endurskoðunarnefnd eru þau Karl Björnsson, formaður, Elín Björg Jónsdóttir og Stefán Aðalsteinsson.

Sjálfsmat stjórnar.

Stjórn gerði sjálfsmat á árinu 2017 á störfum sínum. Niðurstaða matsins mun nýtast til að þróa og móta starfshætti sjóðsins betur en matið tók m.a. til skipan, skipulags, eftirlits og upplýsingagjafar.

Stjórnarháttayfirlýsing

Fjöldi funda og mæting.

Á árinu 2017 voru haldnir 21 stjórnarfundur og 1 vinnufundur stjórnar. Upplýsingar um fundarsókn einstakra stjórnarmanna koma fram í eftirfarandi upplýsingum.

Á árinu 2017 fundaði endurskoðunarnefnd 8 sinnum

Stjórnarmenn:

Garðar Hilmarsson, formaður stjórnar.

Garðar hefur setið í stjórn sjóðsins frá árinu 2006. Hann er núverandi formaður Starfsmannafélags Reykjavíkurborgar og hefur verið sem slíkur frá árinu 2006. Garðar sat 21 stjórnarfund á árinu 2017.

Kristbjörg Stephensen, varaformaður stjórnar.

Kristbjörg hefur setið í stjórn sjóðsins frá árinu 2006. Kristbjörg starfaði sem borgarlögmaður frá árinu 2007 til 2017 en í júní 2017 var hún skipuð sem dómari í Landsrétti. Kristbjörg sat 14 stjórnarfundum á árinu 2017.

Elín Björg Jónsdóttir.

Elín Björg hefur setið í stjórn sjóðsins frá stofnun hans eða 1998. Hún er formaður BSRB frá október 2009. Elín sat 19 stjórnarfundum á árinu 2017.

Benedikt Þór Valsson.

Benedikt hefur setið í stjórn sjóðsins frá 2014. Hann hefur starfað sem hagfræðingur hjá Sambandi íslenskra sveitarfélaga frá árinu 2009. Benedikt sat 17 stjórnarfundum á árinu 2017.

Salóme A. Þórisdóttir.

Salóme hefur setið í stjórn sjóðsins frá 2010. Hún hefur starfað sem ráðgjafi á sviði starfsendurhæfingar hjá Virk. Salóme sat 20 stjórnarfundum á árinu 2017.

Sigurbergur Ármannsson.

Sigurbergur hefur setið í stjórn sjóðsins frá 2014. Hann hefur gengt stöðu fjármálastjóra Vestmannaeyjabæjar frá árinu 2008. Sigurbergur sat 20 stjórnarfundum á árinu 2017.

Framkvæmdastjóri sjóðsins frá árinu 2014 er Gerður Guðjónsdóttir. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og fer í því efni eftir ákvæðum laga nr. 129/1997, reglugerðum sem settar eru samkvæmt þeim og samþykktum sjóðsins og þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Framkvæmdastjóri fer með atkvæði sjóðsins á fundum hlutafélaga sem sjóðurinn á hluti í, nema stjórn ákveði annað í einstökum tilvikum.

Sviðsstjóri réttinda- og lögfræðisviðs er Þóra Jónsdóttir. Sviðið sér um skráningu og innheimtu iðgjalda, úrskurði lífeyris og lífeyrisgreiðslur. Þóra er skilgreind sem lykilstarfsmaður.

Sviðsstjóri áhættustýringar er Ingi K. Pálsson. Áhættustýringarsvið greinir og metur áhættu og gerir aðgerðaáætlun ef áhætta mælist út fyrir skilgreind mörk. Ingi er skilgreindur sem lykilstarfsmaður.

Sviðsstjóri fjármálasviðs er Pálína Margrét Hafsteinsdóttir. Fjármálasviðið sér um bókhald, fjármál, reikningsskil og upplýsingatækni sjóðsins. Pálína er skilgreind sem lykilstarfsmaður.

Sviðsstjóri eignastýringar frá ágúst 2017 er Svandís Rún Ríkarðsdóttir. Sviðið ber ábyrgð á daglegum rekstri eignastýringar, samskiptum við eignastýringaraaðila, eftirliti með fjárfestingum, tekur þátt í mótun fjárfestingarstefnu, veitingu sjóðfélagalána og skýrslugerð. Svandís Rún er skilgreind sem lykilstarfsmaður.

Samþykkt af stjórn Brúar lífeyrissjóðs

Reykjavík 23. apríl 2018

BRÚ
LÍFEYRISSJÓÐUR

Ársreikningur 2017

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra	42
Áritun óháðs endurskoðanda	47
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2017	49
Efnahagsreikningur 31. desember 2017	50
Sjóðstreymi ársins 2017	51
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017	52
Skýringar	56
Kennitölur	79
Deildaskipt yfirlit	83

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda.

Sjóðurinn er sameignarsjóður og starfar í þremur deildum, A deild, V deild og B deild. B deild skiptist í sex réttindasöfn þ.e., Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (ESH), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar (LsH), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN), Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV) og Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER).

Sjóðurinn annast jafnframt rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar.

Samræming lífeyrisréttinda á almennum og opinberum vinnumarkaði - breytingar á A deild

Þann 22. desember 2016 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2016 um breytingu á lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafa áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóðs. Helstu breytingar voru eftirfarandi en þær komu til framkvæmda 1. júní 2017:

- Réttindaávinnslu A deildar breytt úr jafnri réttindaávinnslu yfir í aldurstengda réttindaávinnslu.
- Lífeyrisaldur samræmdur við almennan vinnumarkað og verður 67 ár.
- Nýir sjóðfélagar frá 1. júní 2017 fara í aldurstengda réttindaávinnslu.
- A deild er viðhaldið en þeir sem greiða áfram iðgjald til sjóðsins fara yfir í aldurstengda réttindaávinnslu en mismunur á réttindum í jafnri og aldurstengdri ávinnslu er greiddur með sérstöku framlagi, lífeyrisauka, sem launagreiðendur, sveitarfélög og ríki greiða til sjóðsins.
- Launagreiðendur greiða einnig framlag í varúðarsjóð til sjóðsins.
- Mótframlag launagreiðanda lækkaði úr 12% í 11,5% þann 1. júní 2017.
- Réttindi þeirra sem byrjaðir eru á lífeyri þann 31. maí 2017 og þeirra sem verða 60 ára á sama tíma eru ekki skert eða aukin þó svo til skerðingar eða réttindaaukningar komi hjá öðrum sjóðfélögum. Launagreiðendur, sveitarfélög og ríkissjóður gera sérstaklega upp fjárhagsleg áhrif vegna þessara sjóðfélaga við sjóðinn.

Í lok árs 2017 lá fyrir uppgjör á framlögum launagreiðenda sem byggðist á reikningsskilum fyrir tímabilið 1. janúar til 31. maí 2017 og tryggingafræðilegri athugun á stöðu sjóðsins 31. maí 2017. Framlög hvers launagreiðenda tóku mið af iðgjaldaskilum hans til sjóðsins annars vegar frá upphafi til 31. maí 2017 fyrir jafnvægisjóðinn en hins vegar iðgjaldaskil fyrir tímabilið 1. janúar 2017 til 31. maí 2017 fyrir lífeyrisauka- og varúðarsjóðinn. Í lok árs 2017 voru framlögin innheimt og var eindagi 15. febrúar 2018.

Til innheimtu voru samtals 40.203 m.kr. sem skiptust þannig að jafnvægisjóður nam 9.956 m.kr., lífeyrisaukasjóður nam 27.232 m.kr. og varúðarsjóður nam 3.015 m.kr. Í skýringu 24 má finna frekari umfjöllun.

Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar sameinast B deild

Stjórn sjóðsins og stjórn Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar (ER) samþykktu á árinu að sameina ER við B deild Brúar frá og með 1. janúar 2017. Það felur í sér að eignasafn B deildar Brúar og eignasafn ER voru sameinuð í eitt safn. Yfirtekin hrein eign ER til greiðslu lífeyris var við sameininguna 4.015 m.kr. Skuldbindingum hvers réttindasafns í B deild er haldið aðgreindum auk þess sem að réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga helst óbreytt. Sjá frekari umfjöllun og áhrif af sameiningunni á B deild Brúar í skýringu 47-49.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Sjóðfélagar og iðgjöld

Sjóðfélagar, þ.e. einstaklingar sem eiga réttindi í sjóðnum óháð því hvort þeir hafa greitt iðgjald á árinu eða þegið lífeyri, voru 100.083 í árslok 2017, samanborið við 99.596 í upphafi árs.

Alls greiddu að meðaltali 16.665 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins (2016: 16.225) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2017	12.062	4.439	164	16.665
2016	11.491	4.570	164	16.225
Breyting	+5,0%	-2,9%	+0,3%	+2,7%

Iðgjöld án aukaframlaga námu 11.530 m.kr. á árinu 2017 (2016: 10.650 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2017	8.808	2.609	113	11.530
2016	8.088	2.470	92	10.650
Breyting	+8,9%	+5,6%	+21,9%	+8,3%

Iðgjöld samtals námu 50.373 m.kr. á árinu 2017 (2016: 11.599 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2017	45.045	2.626	2.703	50.373
2016	8.154	2.491	954	11.599
Breyting	+452,4%	+5,4%	+183,3%	+334,3%

Lífeyrisþegar og lífeyrisgreiðslur

Að meðaltali fengu 6.512 einstaklingar greiddan lífeyri frá samtryggingadeildum sjóðsins á árinu 2017 (2016: 5.500) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2017	4.087	1.125	1.300	6.512
2016	3.531	979	990	5.500
Breyting	+15,8%	+14,9%	+31,3%	+18,4%

Greiddur lífeyrir nam 4.517 m.kr. á árinu 2017 (2016: 3.598 m.kr.). Hann skiptist milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2017	2.478	202	1.837	4.517
2016	2.089	161	1.349	3.598
Breyting	+18,7%	+25,8%	+36,1%	+25,5%

Fjárfestingatekjur og rekstrarkostnaður

Hreinar fjárfestingatekjur námu 12.639 m.kr. á árinu 2017 (2016: 2.443 m.kr.). Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunar-kostnaður, nam 426 m.kr. (2016: 295 m.kr.), sem jafngildir 0,3% af meðalstöðu eigna (2016: 0,2%).

Meðalfjöldi stöðugilda á árinu var 19,9 (2016: 16,0). Launagreiðslur voru alls 241 m.kr. (2016: 172 m.kr.) og launatengd gjöld 96,7 m.kr. (2016: 41,5 m.kr.) þar af er framlag sjóðsins í jafnvægis, lífeyrisauka- og varúðarsjóð vegna breytinga á A deild Brúar 36 m.kr. Orlofsskuldbinding var 24,7 m.kr. í árslok 2017 (2016: 19,2 m.kr.).

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Heildareignir og hrein eign til greiðslu lífeyris

Heildareignir sjóðsins námu 193.253 m.kr. í árslok 2017 (2016: 128.617 m.kr.) og skiptust þær milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2017	156.710	26.469	10.073	193.253
2016	102.137	21.845	4.636	128.617
Breyting	+53,4%	+21,2%	+117,3%	+50,3%

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 190.559 m.kr. í árslok 2017 (2016: 128.475 m.kr.) og skiptist hún milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2017	154.462	26.090	10.007	190.559
2016	102.066	21.830	4.579	128.475
Breyting	+51,3%	+19,5%	+118,5%	+48,3%

Ávöxtun

Nafnávöxtun á árinu 2017 var 7,9% (2016: 1,8%) sem samsvarar 6,0% raunávöxtun (2016: -0,3%). Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára var 4,8% og meðalraunávöxtun síðustu 10 ára var 2,2%.

Visitala neysluverðs hækkaði úr 438,4 í 446,0 eða um 1,7% á árinu 2017.

Tryggingafræðileg úttekt

Tryggingafræðileg úttekt er gerð sérstaklega fyrir hverja deild sjóðsins og undirliggjandi réttindasöfn. Við úttektina er miðað við að raunávöxtun eigna verði 3,5% á komandi árum. Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu er að finna í sérstöku yfirliti fyrir hverja deild og réttindasafn fyrir sig og í skýringu 42.

Heildarskuldbinding og hlutfall heildareigna umfram heildarskuldbindingu skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild		V deild		B deild	
2017	-2.955	-1,1%	1.713	+2,7%	-11.204	-26,4%
2016	-30.049	-13,3%	1.939	+3,4%	-8.339	-25,8%
Breyting	-90,2%		-11,6%		+34,4%	

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2017 sýnir að í A deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 1,1%. Eins og fram kemur í skýrslu stjórnar þá var með setningu laga nr. 127/2016 lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hefur sú lagabreyting einnig áhrif á A deild Brúar. Samþykktum sjóðsins var breytt og komu inn ný ákvæði um jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð. Launagreiðendum í A deild var skylt að greiða framlag í jafnvægisjóð en sá sjóður var nýttur til að koma áfallinni tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í jafnvægi miðað við 31. maí 2017.

Stjórnarhættir og áhættustýring

Stjórn og stjórnendur lífeyrissjóðsins hafa sett sér það markmið að hafa góða stjórnarhætti að leiðarljósi. Sjóðurinn hefur sett sér starfsreglur í samræmi við 51. gr reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Við mótun stjórnarhátta hefur stjórn sjóðsins stuðst við leiðbeiningar sem fram koma í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins á árinu 2015.

Sjóðurinn fylgir leiðbeiningunum í meginatriðum en vikur þó að hluta frá leiðbeiningunum einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði, til að mynda atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa.

Stjórn ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins og sér til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykta sjóðsins. Stjórn skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem heyrir beint undir stjórn en samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga skulu einingar tengdar almannahagsmunum eins og lífeyrissjóðir starfrækja endurskoðunarnefnd. Frekari upplýsingar um stjórn, einstaka stjórnarmenn og stjórnarhætti er að finna í sérstakri yfirlýsingu stjórnar sem er birt á heimasíðu sjóðsins.

Áhættustefna sjóðsins var yfirfarin á árinu 2017 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 23. október 2017. Tilgangur með áhættustefnu er að auka öryggi í rekstri sjóðsins þannig að áhætta er metin fyrir ákvörðunartöku eftir því sem eðlilegt er hverju sinni. Stefnan byggir á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í leiðum til að greina, fylgjast með og takmarka áhættu í rekstri sjóðsins.

Áhætta í starfsemi er skilgreind til samræmis við skilgreiningu í leiðbeinandi tilmælum FME, sem öll þau atvik sem auka marktækt líkurnar á því að réttindi sjóðfélaga skerðist til skemmri eða lengri tíma. Nær þessi áhætta bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Nánar er fjallað um áhættustýringu sjóðsins í skýringum 50–55.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Lífeyrissjóðir teljast til eininga tengdum almannahagsmunum eins og hugtakið er skilgreint í lögum um ársreikninga nr. 3/2006, með síðari breytingum. Með breytingum á þeim lögum, sem tóku gildi í júní 2016, bættist m.a. ný grein við lög um ársreikninga, sem varðar ófjárhagslega upplýsingagjöf í reikningsskilum félaga sem teljast einingar tengdar almannahagsmunum.

Í yfirliti með skýrslu stjórnar skulu, skv. 66. gr. d liðar í lögnum um ársreikninga sem tóku gildi í júní 2016, fylgja upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Þá skal gerð grein fyrir stefnu félagsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum. Ef félagið hefur ekki stefnu samkvæmt ákvæðinu skal gera skýra og rökstudda grein fyrir því í yfirlitinu.

Hlutverk Brúar er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins, lög og aðrar reglur sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða.

Síðareglur

Í síðareglum sjóðsins er að finna aðgerðir til að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra stjórnar- og starfsmanna við sjóðinn og sporna við spillingar- og mútumálum. Gjafir eru ekki þegar né greiðsla annarra á kostnaði vegna stjórnar- og starfsmanna, ef það gefur tilefni til að draga trúverðugleika sjóðsins í efa eða gefur ástæðu til að ætla að það hafi áhrif á ákvarðanir.

Hlutverk starfsmanna er að annast rekstur sjóðsins, þjónusta og eiga samskipti við sjóðfélaga, launagreiðendur, eftirlitsaðila, fjármála- stofnanir og aðra hagaðila. Innleiðing á nýjum upplýsingakerfum á síðustu misserum mun leiða til betra, skilvirkara og áreiðanlegra upplýsingarfleði til hagaðila sem eflir trúverðugleika sjóðsins.

Ábyrgar fjárfestingar

Brú er meðal stofnaðila að Iceland SIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Samtökin voru stofnuð 13. nóvember 2017 en megin tilgangur samtakanna er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga og stuðla að aukinni umræðu um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar.

Sjóðurinn er að feta sín fyrstu spor við innleiðingu á eigendastefnu og stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Enn sem komið er hefur sjóðurinn ekki skilgreint ófjárhagslega mælikvarða en unnið er að mótun þeirra. Þó er ljóst að við ákvörðun fjárfestingakosta verður horft til umhverfsmála, félagsmála og góðra stjórnarháttanna.

Peningaþvætti

Sjóðurinn hefur sett sér reglur á grundvelli laga nr. 64/2006 um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka og leiðbeinandi tilmæla FME nr. 3/2011 um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Með reglunum leitast sjóðurinn við að koma í veg fyrir að rekstur og starfsemi sjóðsins verði notaður til að þvætta fjármuni eða til fjármögnunar hryðjuverka. Árlega skilar ábyrgðarmaður aðgerða gegn peningaþvætti skýrslu til stjórnar sjóðsins.

Mannauðsmál

Brú leggur ríka áherslu á góðan starfsanda, hvetjandi vinnuumhverfi og fyrirmyndar starfsaðstöðu. Áhersla á heilsuefningu er skýr en sjóðurinn styrkir starfsfólk til heilsuræktar, tekur þátt í vinnustaðakeppni Lífshlaupsins auk þess sem að árlega er boðið upp á heilsufarsmælingu og flensusprautu.

Hafin er vinna við þróun jafnlaunakerfis sem liggur til grundvallar jafnlaunavottunar en stefnt er að vottun á árinu 2018. Innleiðing jafnlaunakerfis er liður í því að tryggja gæði í starfsemi sjóðsins, efla starfsánægju og hollustu starfsfólks, uppfylla samfélagslega ábyrgð og stuðla áfram að góðum stjórnarháttum.

Það er ætlun sjóðsins að setja fram skýra stefnu um umhverfismál í daglegri starfsemi. Liður í því er að stuðla að enn frekari flokkun á úrgangi til endurvinnslu og almenn lágmarkun úrgangs. Unnið er að því að setja upp rafhleðslustöð á lóð sjóðsins sem tekin verður í notkun á árinu 2018.

Þróun sjóðsins og framtíðarhorfur

Eins og sjá má á ársreikningi sjóðsins hafa breytingar á A deild haft mikil áhrif á fjárhags- og tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Réttindaávinnsla A deildar fer úr jafnri ávinnslu yfir í aldurstengda ávinnslu. Óbein ábyrgð launagreiðenda er ekki lengur til staðar nema fyrir þá sjóðfélaga sem byrjaðir voru á lífeyri fyrir 1. júní 2017 og þeirra sem verða 60 ára á sama tíma en réttindi þeirra eru ekki skert eða aukin þó svo til skerðingar eða réttindaaukningar komi hjá öðrum sjóðfélögum. Megin hlutverk sjóðsins verður sem fyrr að greiða lífeyri og ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu sjóðsins í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum sjóðsins.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Sameining Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar við B deild Brúar lífeyrissjóðs

Stjórn sjóðsins og stjórn Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) hafa samþykkt að sameina LSK við B deild Brúar lífeyrissjóðs frá og með 1. janúar 2018. Það felur í sér að eignasafn B deildar Brúar lífeyrissjóðs og eignasafn LSK verða sameinuð í eitt safn. Skuldbindingum hvers réttindasafns í B deild Brúar er haldið aðgreindum auk þess sem að réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga helst óbreytt. Bæjarstjórn Kópavogsbæjar, Starfsmannafélag Kópavogsbæjar og Kennarasamband Íslands hafa samþykkt sameininguna.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir óhagstæðir atburðir sem hafa haft verulega þýðingu á fjárhagslega stöðu sjóðsins.

Áhrif óvissu í ytra starfsumhverfi

Starfsemi sjóðsins á árinu 2017 einkenndist að innleiðingu nýrra upplýsingakerfa og uppgjöri vegna breytinga á A deild sjóðsins. Búið er að afnema fjármagnshöft þannig að nú skapast aukin tækifæri fyrir sjóðinn til að kaupa erlendar verðbréfaeignir en breytingar í landslagi stjórn mála geta haft mikil áhrif á fjármagnsmarkaði sem erfitt er að sjá fyrir.

Stjórn og framkvæmdastjóri Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga staðfesta hér með ársreikning þennan með undirskrift sinni.

Reykjavík, 30. apríl 2018

Garðar Hilmarsson, formaður stjórnar

Kristbjörg Stephensen, varaformaður stjórnar

Benedikt Þór Valsson, stjórnarmaður

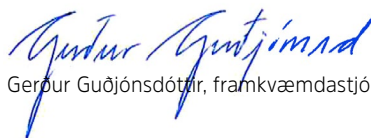
Elín Björg Jónsdóttir, stjórnarmaður

Sigurbergur Ármannsson, stjórnarmaður

Salóme Anna Þórisdóttir, stjórnarmaður

Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga fyrir árið 2017. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingadeildar, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir, skýringar, kennitölur og deildaskipt yfirlit.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2017, efnahag hans 31. desember 2017, breytingu á handbæru fé á árinu 2017 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2017, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð lífeyrissjóðnum samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum lífeyrissjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning lífeyrissjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa lífeyrissjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi lífeyrissjóðsins. Stjórnendum lífeyrissjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhættan af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.
- Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvíska ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að lífeyrissjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.
- Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Áritun óháðs endurskoðanda

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Reykjavík, 30. apríl 2018

PricewaterhouseCoopers ehf.

Vignir Rafn Gíslason
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2017

	Skýring	2017	2016
Iðgjöld	6		
Iðgjöld sjóðfélaga		3.076.377	2.809.483
Iðgjöld launagreiðenda		8.452.922	7.862.684
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		847	(22.072)
		<u>11.530.147</u>	<u>10.650.095</u>
Sérstök aukaframlög	23-24	38.843.001	948.903
Iðgjöld samtals		50.373.148	11.598.998
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	25	(4.422.674)	(3.528.445)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(86.422)	(65.247)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(7.664)	(4.664)
Lífeyrir samtals		(4.516.760)	(3.598.355)
Hreinar fjárfestingatekjur	7		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	26-27	3.456.337	(1.911.603)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	28	8.083.157	4.460.840
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		66.709	(14.386)
Aðrar fjárfestingatekjur:			
Vaxtatekur af handbæru fé		32.468	15.677
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	24	1.062.774	(11)
Ýmsar fjárfestingatekjur	29	16.966	7.784
Fjárfestingagjöld	8, 30	(79.789)	(115.236)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		12.638.622	2.443.066
Rekstrarkostnaður	9		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	31	(425.726)	(294.739)
Rekstrarkostnaður samtals		(425.726)	(294.739)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		58.069.285	10.148.969
Hrein eign frá fyrra ári		128.475.036	118.326.067
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar	47-49	4.014.821	
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		190.559.141	128.475.036

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

Eignir	Skýring	31.12.2017	31.12.2016
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 27, 34	48.048.535	39.603.236
Skuldabréf	13, 35	107.655.670	86.361.105
Bundnar bankainnstæður	14	1.448.811	529.415
Aðrar fjárfestingar	15, 36	0	29.324
Fjárfestingar samtals		157.153.017	126.523.080
Kröfur	17		
Kröfur á launagreiðendur		911.496	782.278
Aðrar kröfur		21.959.541	192.071
Kröfur samtals	38	22.871.037	974.349
Ýmsar eignir			
Óefnislegar eignir	18, 39	146.177	6.510
Varanlegir rekstrarfjármunir	19, 40	104.110	106.797
Handbært fé		12.978.268	1.006.644
Ýmsar eignir samtals		13.228.555	1.119.951
Eignir samtals		193.252.610	128.617.381
Skuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		33.628	37.860
Aðrar skuldir	41	2.659.841	104.485
Skuldir samtals		2.693.469	142.345
Hrein eign til greiðslu lífeyris		190.559.141	128.475.036
Skuldbindingar utan efnahags	44		
Áhættustýring	50-55		

Sjóðstreymi ársins 2017

	<u>Skýring</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Inngreiðslur			
lögjöld		31.680.744	11.895.164
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og krófum		1.112.208	23.450
Aðrar inngreiðslur		3.107.073	658.151
Inngreiðslur samtals		35.900.025	12.576.765
Útgreiðslur			
Lífeyrir		(4.516.760)	(3.598.355)
Rekstrarkostnaður		(425.726)	(294.739)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(136.981)	(3.823)
Aðrar útgreiðslur		(3.856.198)	(495.757)
Útgreiðslur samtals		(8.935.665)	(4.392.675)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		26.964.360	8.184.090
Fjárfestingahreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum		298.713	1.870.521
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(19.370.197)	(25.774.252)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		14.082.522	24.160.040
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		11.728.196	9.746.357
Keypt skuldabréf		(26.668.884)	(26.449.024)
Seld skuldabréf		1.729.279	4.558.531
Bundin innlán		(852.687)	3.628.833
Keyptar aðrar fjárfestingar		0	(50.468)
Seldar aðrar fjárfestingar		45.500	88.400
Fjárfestingahreyfingar nettó		(19.007.558)	(8.221.062)
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé		7.956.803	(36.972)
Handbært fé í upphafi árs		1.006.644	1.043.617
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar		4.014.821	
Handbært fé í lok árs		12.978.268	1.006.644

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

A deild	Skýring	Áfallið	31.12.2017	
			Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		154.462.384		154.462.384
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(4.265.525)		(4.265.525)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(319.764)		(319.764)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(613.700)		(613.700)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(1.510.333)	(3.225.967)	(4.736.300)
Núvirði framtíðariðgjalda			116.889.875	116.889.875
Eignir samtals		147.753.062	113.663.908	261.416.970
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		107.980.718	123.745.673	231.726.392
Örorkulífeyrir		9.622.300	12.352.389	21.974.688
Makalífeyrir		3.690.198	4.797.606	8.487.804
Barnalífeyrir		285.225	1.897.504	2.182.729
Skuldbindingar samtals		121.578.441	142.793.172	264.371.613
Eignir umfram skuldbindingar	42	26.174.622	(29.129.264)	(2.954.642)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		21,5%	-20,4%	-1,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-8,9%	-17,4%	-13,3%

Eignir	Skýring	Áfallið	31.12.2016	
			Framtíðar	Samtals
Hrein eign til greiðslu lífeyris		102.066.272		102.066.272
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(1.156.879)		(1.156.879)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(196.131)		(196.131)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(1.746.500)		(1.746.500)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(869.745)	(1.750.955)	(2.620.700)
Núvirði framtíðariðgjalda			98.991.942	98.991.942
Eignir samtals		98.097.017	97.240.987	195.338.004
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		95.686.612	101.643.085	197.329.696
Örorkulífeyrir		8.483.930	10.910.807	19.394.737
Makalífeyrir		3.258.222	3.457.239	6.715.462
Barnalífeyrir		224.402	1.722.407	1.946.809
Skuldbindingar samtals		107.653.166	117.733.538	225.386.704
Eignir umfram skuldbindingar	42	(9.556.149)	(20.492.552)	(30.048.700)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-8,9%	-17,4%	-13,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-3,3%	-16,1%	-9,9%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

V deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		26.089.617		26.089.617
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(720.473)		(720.473)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(54.010)		(54.010)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(107.389)		(107.389)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(184.476)	(626.671)	(811.147)
Núvirði framtíðariðgjalda			41.675.031	41.675.031
Eignir samtals		25.023.271	41.048.360	66.071.630
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		20.447.855	33.890.849	54.338.704
Örorkulífeyrir		3.176.703	5.096.059	8.272.762
Makalífeyrir		420.992	805.447	1.226.439
Barnalífeyrir		69.121	451.186	520.307
Skuldbindingar samtals		24.114.671	40.243.541	64.358.213
Eignir umfram skuldbindingar	42	908.599	804.818	1.713.418
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		3,8%	2,0%	2,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		3,7%	3,3%	3,4%

	Skýring	Áfallið	31.12.2016 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		21.829.784		21.829.784
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(247.148)		(247.148)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(41.900)		(41.900)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(300.700)		(300.700)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(98.100)	(353.100)	(451.200)
Núvirði framtíðariðgjalda			37.489.754	37.489.754
Eignir samtals		21.141.936	37.136.654	58.278.591
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		17.291.008	30.709.745	48.000.753
Örorkulífeyrir		2.674.307	3.769.997	6.444.304
Makalífeyrir		345.778	635.148	980.925
Barnalífeyrir		84.023	829.818	913.841
Skuldbindingar samtals		20.395.115	35.944.708	56.339.824
Eignir umfram skuldbindingar	42	746.821	1.191.946	1.938.767
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		3,7%	3,3%	3,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		8,7%	5,9%	6,9%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		10.007.139		10.007.139
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(468.818)		(468.818)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(28.204)		(28.204)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(207.975)		(207.975)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(1.693.851)	(103.140)	(1.796.992)
Núvirði framtíðariðgjalda			711.718	711.718
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			22.999.982	22.999.982
Eignir samtals		7.608.291	23.608.560	31.216.852
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		33.571.357	1.363.761	34.935.118
Örorkulífeyrir		669.767	14.199	683.967
Makalífeyrir		6.321.948	477.892	6.799.840
Barnalífeyrir			1.501	1.501
Skuldbindingar samtals		40.563.073	1.857.354	42.420.427
Eignir umfram skuldbindingar	42	(32.954.781)	21.751.206	(11.203.575)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-81,2%	1171,1%	-26,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-89,6%	1012,9%	-25,8%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(32.954.781)	(1.248.776)	(34.203.558)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-81,2%	-67,2%	-80,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-89,6%	-67,6%	-88,3%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2016

B deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2016 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		4.578.980		4.578.980
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(123.117)		(123.117)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(8.767)		(8.767)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(357.609)		(357.609)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(919.370)	(76.986)	(996.356)
Núvirði framtíðariðgjalda			680.531	680.531
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			20.157.239	20.157.239
Eignir samtals		3.170.118	20.760.784	23.930.902
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		24.857.109	1.341.610	26.198.719
Örorkulífeyrir		638.453	16.204	654.658
Makalífeyrir		4.905.893	505.985	5.411.878
Barnalífeyrir		3.050	1.669	4.719
Skuldbindingar samtals		30.404.506	1.865.468	32.269.974
Eignir umfram skuldbindingar	42	(27.234.388)	18.895.316	(8.339.072)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-89,6%	1012,9%	-25,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-87,1%	934,3%	-23,5%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(27.234.388)	(1.261.923)	(28.496.311)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-89,6%	-67,6%	-88,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-87,1%	-63,3%	-85,7%

Skýringar

Starfsemi

1. Almennt

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga (Brú eða sjóðurinn) var stofnaður 28. júlí 1998 með samningi BHM, BSRB og KÍ fyrir hönd hlutaðeigandi aðildarfélaga og Sambands íslenskra sveitarfélaga fyrir hönd sveitarfélaga landsins. Samningurinn fól einnig í sér kjarasamning milli þessara félaga þar sem samið var um skylduaðild félagsmanna þeirra að Brú.

Aðsetur sjóðsins er að Sigtúni 42, 105 Reykjavík. Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 30. apríl 2018.

2. Sjóðfélagar

Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess starfsleyfi sem gefið var út 8. desember 1998. Sjóðurinn rekur þrjár samtryggingardeildir, A, V og B.

A deild

Fram til 1. júní 2017 veitti A deild sjóðfélögum föst skilgreind réttindi og var ávinnsla sjóðfélaga óháð aldri þeirra. Löggjald var 16% og greiddi sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 12%. Í samræmi við lög nr. 127/2019 breyttist ávinnsla deildarinnar frá 1. júní 2017 í aldurstengda réttindaávinnslu. Frá þeim tíma lækkaði einnig móttframlag launagreiðanda í 11,5%. Sjá nánari umfjöllun í skýrslu stjórnar og í skýringu 24 og 43.

Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

V deild

Ávinnsla réttinda í V deild er og hefur verið aldurstengd. Deildin er opin þeim sem fá laun eða þóknunir frá sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og þeim sem ekki hafa skylduaðild að öðrum lífeyrissjóð. Löggjald ræðst af kjara- og ráðningarsamningi. Lágmarksiðgjald er 12% og greiðir sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 8%. Móttframlag launagreiðanda starfsmanna aðildarfélaga sjóðsins er 11,5% samkvæmt kjarasamningi. Réttindi sjóðfélaga ráðast af iðgjöldum, ávöxtun þeirra og aldri við innborgun. Deildin veitir rétt til elli-, örorku-, maka- og barnalífeyris. Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

B deild

B deild hefur verið starfrækt frá 1. júlí 2013 með sameiningu fimm lífeyrissjóða, þ.e. Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (EsH), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar (LsH), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN) og Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV). Þann 1. janúar 2017 bættist svo Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER) við deildina. Sjóðum þessum var lokað fyrir nýjum sjóðfélögum þann 1. júlí 1998 með lögum nr. 129/1997 og koma þar af leiðandi engir nýir sjóðfélagar í B deild.

Réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga er óbreytt eftir sameiningu, skuldbindingum hvers launagreiðanda er haldið aðgreindum og sérstök tryggingafræðileg athugun gerð á hverju þessara réttindasafna. Bakabyrgð viðkomandi sveitarfélaga er óbreytt, en eignasöfn sjóðanna voru sameinuð í eitt sameiginlegt eignasafn og gilda sérstök ákvæði í samþykktum um útreikninga á hlutdeild hvers réttindasafns.

Sjóðir þessir veita svokölluð hlutfallsréttindi, þ.e. ávinnsla réttinda miðað við fullt starf í heilt ár nemur 2% af lokalaunum í starfi.

Reikningsskilaaðferðir

3. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum, sem er bæði starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tilgreint sérstaklega.

4. Skipting deilda

A og V deildum sjóðsins er stýrt eins og um eina deild væri að ræða og hafa þær sameiginlega fjárfestingastefnu og eignastýringu. B deild hefur eitt eignasafn og eina fjárfestingastefnu en haldið er utan um hvert réttindasafn fyrir sig. Við gerð ársreikningsins er réttindasöfnun skipt á undirdeildir miðað við hreina eign í ársbyrjun, innborguð iðgjöld og greiddan lífeyri á árinu.

5. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegt verðmat eigna kann að verða frábrugðið þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- Gangvirði óskráðra fjárfestinga.
- Tryggingafræðileg staða, sjá yfirlit yfir tryggingafræðilega stöðu og skýringu 42.

Skýringar

6. Iðgjöld

Iðgjöld eru færð til tekna þegar skilgreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Ógreidd iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Sérstök aukaframlög er hlutdeild launagreiðenda sem eru innheimt samkvæmt samþykktum sjóðsins. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóðanna.

7. Hreinar fjárfestingatekjur

Undir hreinar fjárfestingatekjur færast allar fjárfestingatekjur að frádregnum öllum fjárfestingagjöldum.

Viðskipti í erlendum myntum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í rekstrarreikning sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 30 um fjárfestingargjöld. Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölu-
tap sem og breytingar á gangvirði. Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 27 má sjá hreinar fjárfestingatekjur af 20 stærstu fjárfestingum sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 30 um fjárfestingargjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Aðrar fjárfestingatekjur

Undir liðinn ýmsar fjárfestingatekjur falla m.a. vaxtatekjur af handbæru fé og tekjur af fullnustueignum lífeyrissjóðsins.

d) Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld samanstanda aðallega af gjöldum og þóknunum til fjármálafyrirtækja og sjóða vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins.

8. Þóknarir til fjármálafyrirtækja

Þóknarir til fjármálafyrirtækja skiptast í beinar þóknarir, sem greiddar eru samkvæmt samningum eða gjaldskrá, og óbeinar þóknarir sem koma fram í gengismun í viðskiptum eða vaxtatekjum.

Beinar þóknarir skiptast í:

- Eignastýringarþóknarir, sem almennt reiknast sem hlutfall af eignum í stýringu og eru mismunandi milli þjónustuaðila.
- Vörsluþóknarir, sem almennt reiknast af virði eignasafns hverju sinni og eru mismunandi milli vörsluaðila.
- Viðskiptaþóknarir vegna beinna viðskipta, sem almennt reiknast sem hlutfall af viðskiptum hverju sinni.

Þann 16. október 2017 birti FME leiðbeiningar varðandi birtingu upplýsinga um fjárfestingargjöld lífeyrissjóða. Þar er að finna útlístu á því hvornig ber að haga framsetningu upplýsinga í skýringum við ársreikning vegna áætlaðra fjárfestingargjalda. Við gerð ársreiknings á árinu 2016 lágu þessar leiðbeiningar ekki fyrir þannig að nauðsynlegt var að uppfæra framsetningu upplýsinga vegna ársins 2016 til að fjárhæðir milli ára séu samanburðarhæfar. Sjá nánar í skýringu 30.

9. Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

10. Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnistæðum og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

Nánari umfjöllun um reikningskilaaðferðir sem snúa að fjárfestingum er að finna í skýringum 11-16.

11. Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán og skuldabréf sem haldin eru til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningskilareglur. Útlán og skuldabréfaeign sem stjórnendur ætla að halda til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 46. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

Skýringar

12. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

13. Skuldabréf

Undir liðinn skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 35 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

14. Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru færð innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnstæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

15. Aðrar fjárfestingar

Undir aðrar fjárfestingar eru færðar allar fjárfestingar sem ekki falla undir liði sem taldir eru upp hér að ofan. Hér eru meðal annars færðar húseignir og lóðir sem tekin voru yfir til fullnustu greiðslu. Í skýringu 36 er gerð nánari grein fyrir skiptingu og breytingu á þessum lið.

16. Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

17. Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarrekning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Afskriftin er dregin frá viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

18. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru rekstrarfjármunir sem ekki er hægt að leggja hönd á t.d. hugbúnaður. Óefnislegar eignir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	2017	2016
Hugbúnaður	20,0%	20,0%

19. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru rekstrarfjármunir og efnislegar eignir, t.d. fasteignir og innbú, sem sjóðurinn notar fyrir eigin starfsemi. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	2017	2016
Fasteign	2,0%	2,0%
Tölvubúnaður	25,0%	25,0%

20. Handbært fé

Handbært fé samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum. Handbært fé og jafngildi þess er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði.

21. Skuldir

Skuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

22. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendri mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert gengi Seðlabanka Íslands í árslok. Notað er kaupgengi fyrir eignir og sölugengi fyrir skuldir. Útreikningur á flökti tekur tillit til kaupgengis Seðlabanka Íslands.

Mynt	Kaupgengi		Sölugengi		Meðalgengi		Ársflökt	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	2017	2016	2017	2016
USD	104,17	112,55	104,67	113,09	104,42	112,82	13,8%	8,6%
EUR	124,70	118,80	125,40	119,46	125,05	119,13	12,9%	3,2%
GBP	140,64	138,57	141,32	139,25	140,98	138,91	14,1%	11,9%
DKK	16,75	15,98	16,85	16,07	16,80	16,02	12,9%	3,2%

Skýringar

Sundurliðanir

23. Sérstök aukaframlög

Sérstök aukaframlög sundurliðast sem hér segir:

	2017	2016
Framlag í jafnvægisjóð (A deild)	9.671.705	0
Framlag í lífeyrisaukasjóð (A deild)	26.454.194	0
Framlag í lífeyrisaukasjóð - Samtímagreitt 4,5% með iðgjöldum	27.870	0
Hlutdeild launagreiðenda í greiddum lífeyri (B deild)	985.376	745.072
Samtímagreiðslur (B deild)	25.310	22.477
Framlag ríkis til jöfnunar örorkubyrði	113.904	98.254
Greitt inn á skuldbindingar (B deild)	1.564.642	83.100
	38.843.001	948.903

24. Uppgjör vegna breytinga á A deild - Framlag í jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð

Þann 22. desember 2016 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2016 um breytingu á lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafa áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóð.

Samkvæmt lögnum er frá 1. júní 2017 tekið upp breytt réttindakerfi þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur verður miðaður við 67 ára aldur. Núverandi sjóðfélögum er, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, áfram tryggð óbreytt jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur 65 ára lífeyristökualdur. Til að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 greiða launagreiðendur framlag í jafnvægisjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlag í lífeyrisaukasjóð til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðsfélaga þ.e. mismuninn á jafnri réttindaávinnslu og aldurstengdri og framlag í varúðarsjóð sem er ætlað til að styðja við lífeyrisaukasjóðinn.

Í lok árs 2017 lá fyrir uppgjör á framlögum launagreiðenda sem byggðist á reikningsskilum fyrir tímabilið 1. janúar til 31. maí 2017 og tryggingafræðilegri athugun á stöðu sjóðsins 31. maí 2017. Framlög hvers launagreiðenda tóku mið af iðgjaldaskilum hans til sjóðsins annars vegar frá upphafi til 31. maí 2017 fyrir jafnvægisjóðinn en hins vegar iðgjaldaskil fyrir tímabilið 1. janúar 2017 til 31. maí 2017 fyrir lífeyrisauka- og varúðarsjóðinn. Í lok árs 2017 voru framlögin innheimt og var eindagi 15. febrúar 2018.

Framlag í jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð skv. uppgjóri sundurliðast sem hér segir:

	31.05.2017	Vextir og verðbætur	2017
Jafnvægisjóður	9.671.705	284.439	9.956.144
Lífeyrisaukasjóður	26.454.194	778.002	27.232.196
	36.125.900	1.062.441	37.188.341
Varúðarsjóður	2.928.736	86.132	3.014.868
	39.054.636	1.148.573	40.203.209

a) Lífeyrisaukasjóður

Í samþykktum sjóðsins er gert ráð fyrir að sú fjárhæð sem lögð er fram í lífeyrisaukasjóð í upphafi verði haldið aðgreindri frá öðrum fjármunum sjóðsins og fært verður úr þeim sjóði árlega í almennar eignir deildarinnar þegar skuldbindingar vegna réttindaöflun hafa stofnast. Tilgangurinn er að fylgjast með jafnvægi á milli eigna og skuldbindinga vegna lífeyrisréttinda og til að tryggja jafnræði á milli sjóðfélaga. Á hverju ári er því gerð tryggingafræðileg athugun á lífeyrisaukasjóðnum miðað við gildandi tryggingafræðilegar forsendur. Reiknað er út framlag úr lífeyrisaukanum með því að finna út muninn á jafnri ávinnslu og aldurstengdri ávinnslu sjóðfélaga sem er umfram verðmæti iðgjalda og frestun tóku lífeyris til 67 ára aldurs.

Próun lífeyrisaukasjóðs er sem hér segir:

	2017
Staða 31.05.2017	26.454.194
Framlag í sjóðinn á árinu - 4,5% aukaframlag	27.870
Ávöxtun ársins	778.002
Endurmat eigna skv. tryggingafræðilegri stöðu	(32.256)
Flutt úr sjóðnum á árinu	(1.054.339)
Staða í árslok	26.173.471

Launagreiðendur aðrir en sveitarfélög, stofnanir sveitarfélaga, fyrirtæki og aðrar rekstareiningar sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélaga og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011, geta óskað eftir því að greiða framlag í lífeyrisaukasjóð með sérstöku iðgjaldi sem nemur nú 4,5%. Sérstakt iðgjald launagreiðenda skal endurskoða árlega í samræmi við niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar. Stjórn skal taka ákvörðun um breytingu iðgjaldsins eigi síðar en 1. október fyrir komandi almanaksár.

Skýringar

b) Varúðarsjóður

Varúðarsjóður er það framlag sem launagreiðendur A deildar leggja til á grundvelli 2. mgr. ákvæðis til bráðabirgða XVIII við lög nr. 129/1997. Varúðarsjóðnum er ætlað að standa til vara að baki lífeyrisaukasjóðnum, sbr. grein 7, ef eignir lífeyrisaukasjóðsins duga ekki til að hann geti staðið við hlutverk sitt.

Varúðarsjóður skal aðgreindur frá öðrum fjármunum sem A deild fer með og telst ekki með í reiknaðri hreinni eign til greiðslu lífeyris. Árleg ávöxtun varúðarsjóðs skal lögð við höfuðstól hans.

Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá fulltrúa og BSRB, Bandalag háskólanna og Kennarasamband Íslands skipa þrjá fulltrúa í matshóp sem yfirfer tryggingafræðilega stöðu og ákveður hvort skilyrði fyrir ráðstöfun fjármuna úr varúðarsjóði séu uppfyllt. Matshópur skal leggja mat á stöðu lífeyrisaukasjóðsins á eftirfarandi hátt:

- Sé tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs samkvæmt árlegu mati neikvæð um 10% eða meira í fimm ár eða hafi hún haldist neikvæð um a.m.k. 5% samfellt í meira en tíu ár skal leggja höfuðstól varúðarsjóðsins í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins, í báðum tilvikum þar til að neikvæðu 5% viðmiði er náð, og fjármunirnir nýttir til að mæta skuldbindingum hans.

Að tuttugu árum liðnum frá stofnun varúðarsjóðs skal leggja höfuðstól hans í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins að því marki sem þörf er á til að tryggingafræðileg staða hans verði jákvæð um a.m.k. 2,5%. Það sem eftir kann að standa af höfuðstóli varúðarsjóðs skal endurgreiða launagreiðendum nema stjórn sjóðsins ásamt stofnaðilum hans, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, BSRB, BHM og KÍ telji að sérstök rök séu fyrir því að ráðstafa eftirstöðvunum til lífeyrisaukasjóðsins eða A deildar.

Komi í ljós að varúðarsjóðurinn geti ekki staðið við hlutverk sitt, þ.e. ef eign sjóðsins dugir ekki til að styðja þannig við lífeyrisaukasjóðinn að komist verði hjá skerðingu á greiðslum úr honum, skulu launagreiðendur taka upp viðræður við heildarsamtök opinberra starfsmanna um hvernig við því verði brugðist. Í þeim viðræðum skal lagt mat á hvort þær tryggingafræðilegu forsendur sem byggð er á við ákvörðun á framlagi í lífeyrisaukasjóð, svo sem forsendur varðandi útreikning á lífslíkum, hafi leitt til vanmats á fjárbörf sjóðsins. Verði það niðurstaðan skal brugðist við því þannig að markmið um jafn verðmæt réttindi sjóðfélaga séu tryggð.

25. Lífeyrir

Lífeyrir sundurliðast sem hér segir:

	2017	2016
Ellilífeyrir	3.075.274	2.349.954
Örorkulífeyrir	949.295	855.532
Makalífeyrir	324.357	259.176
Barnalífeyrir	73.748	63.783
	4.422.674	3.528.445

26. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Arður	Gangvirðis- breytingar	Áhrif gjaldmiðla	Hreinar tekjur	
				2017	2016
Skráð félög	226.749	26.271	19.623	272.644	(1.048.019)
Óskráð félög	204.423	192.405	(35)	396.793	642.179
Framtakssjóðir	975.186	(10.980)	(211.000)	753.206	(506.871)
	1.406.358	207.696	(191.412)	1.422.642	(912.711)
Hlutdeildarskirteini	Arður	Gangvirðis- breytingar	Áhrif gjaldmiðla	Hreinar tekjur	
Hlutabréfasjóðir	17.557	2.304.704	(456.751)	1.865.509	(1.532.123)
Skuldabréfasjóðir	0	44.882	0	44.882	93.952
Peningamarkaðssjóðir	0	116.988	5.443	122.431	236.656
Varúðarniðurfærsla	0	871	0	871	202.624
	17.557	2.467.446	(451.308)	2.033.694	(998.891)
Samtals eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.423.915	2.675.142	(642.720)	3.456.337	(1.911.603)

Skýringar

27. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

	Bókfært verð 31.12.2017	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur	
					2017	2016
BlackRock Private Oppertunities Fund III	3.463.094	128.070	(190.643)	318.786	256.213	(260.647)
Stefnir ÍS 15	3.141.917	0	0	(118.782)	(118.782)	(378.796)
Marel hf.	2.735.333	23.242	0	796.384	819.626	(37.834)
Skammtímasjóður ÍV	2.132.424	0	0	23.511	23.511	0
Icelandair Group hf	2.105.543	14.418	0	(1.096.027)	(1.081.608)	(1.431.448)
iShares MSCI USA ETF USD	1.636.864	0	(120.926)	310.895	189.968	(75.308)
Júpiter - Lausafjársjóður	1.560.633	0	0	17.277	17.277	0
Robeco BP - US Premium Equities	1.500.713	0	(99.760)	211.000	111.240	(1.797)
IS Lausafjár safn	1.231.515	0	0	12.589	12.589	0
Stefnir Lausafjársjóður	1.180.983	0	0	30.193	30.193	20.385
iShares Core S&P 500 UCITS ETF USD	1.132.877	0	(58.226)	172.301	114.074	27.358
MFS- Meridian European Value Fund	1.101.499	0	60.076	119.857	179.933	(140.042)
Wellington - Strategic European Equity Fund	1.072.402	0	53.449	86.423	139.872	0
Vátryggingafélag Íslands hf.	1.014.650	40.625	0	222.133	262.758	61.092
Reitir fasteignafélag hf.	1.004.504	19.122	0	(80.721)	(61.599)	136.466
CS - Global Emerging Market ILC Equity Fund	986.774	0	(51.652)	204.575	152.923	(245)
Gamma: Liquid Fund	955.935	0	0	27.413	27.413	5.074
iShares MSCI Japan UCITS	955.881	9.568	(39.080)	142.931	113.418	(32.795)
Vanguard - US Opportunities Fund E-Shares	808.850	0	(48.533)	186.038	137.505	(10.844)
SF V silhf. - Festi hf.	807.400	0	0	293.936	293.936	188.220
Aðrar eignir	17.518.744	1.188.869	(147.423)	794.432	1.835.878	19.557
	48.048.535	1.423.915	(642.720)	2.675.142	3.456.337	(1.911.603)

28. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast sem hér segir:

Skuldabréf færð á gangvirði	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðla	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur	
				2017	2016
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.044.403	0	0	4.044.403	1.840.194
Skuldabréf sveitarfélaga	568.726	0	0	568.726	177.139
Skuldabréf lánastofnana	1.028.501	0	0	1.028.501	535.879
	5.641.630	0	0	5.641.630	2.553.212
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðla	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur	
				2017	2016
Skuldabréf með ríkisábyrgð	218.996	(61.267)	0	157.729	435.960
Skuldabréf sveitarfélaga	262.443	0	0	262.443	279.093
Skuldabréf lánastofnana	167.391	0	0	167.391	238.635
Skuldabréf fyrirtækja	1.200.641	(31.990)	41.565	1.210.217	483.604
Útlán til sjóðfélaga	466.217	0	(10.522)	455.696	368.805
Önnur útlán	188.001	0	51	188.053	101.532
	2.503.690	(93.256)	31.095	2.441.528	1.907.628
Samtals skuldabréf	8.145.319	(93.256)	31.095	8.083.157	4.460.840

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa sundurliðast sem hér segir:

	2017	2016
Staða í ársbyrjun	339.397	1.386.196
Afskrifað á árinu	(4.302)	(10.003)
Áður varúðarfærð skuldabréf færð út	(60.067)	(1.052.755)
Breyting á niðurfærslu	31.095	15.959
Staða í árslok	306.123	339.397

Skýringar

29. Ýmsar fjárfestingatekjur

Ýmsar fjárfestingatekjur sundurliðast sem hér segir:

	2017	2016
Tekjur vegna fullnustueigna	800	1.973
Söluhagnaður af fullnustueignum	16.166	5.206
Aðrar fjárfestingatekjur	0	606
	16.966	7.784

30. Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld sundurliðast sem hér segir:

	2017	2016
Fjársýslubóknun	32.769	59.788
Vörslubóknun	37.883	26.326
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfiðskipta	8.336	1.546
Gjöld vegna fullnustueigna	1.149	3.643
Önnur fjárfestingagjöld	(349)	23.933
	79.789	115.236

Óbeinar þóknarir eru ekki sérgreindar í reikningum sjóðsins heldur koma fram í ävöxtun undirliggjandi eigna. Óbeinar þóknarir eru äætluoð fjárhæð sem byggir ä upplýsingum um viðvarandi gjöld sjóða (Ongoing cost). Äætluoð fjárhæð þeirra er sem hér segir:

	Hlutfall af meðaleign		Fjárhæð	
	2017	2016	2017	2016
Innlendir verðbréfasjóðir	0,9%	0,7%	6.114	45.108
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0,6%	0,3%	33.050	12.849
Innlendir fagfjárfestasjóðir	1,6%	2,1%	118.783	148.477
Erlendir verðbréfasjóðir	1,1%	0,9%	134.360	103.189
Erlendir fagfjárfestasjóðir	1,4%	2,5%	93.122	152.274
			385.429	461.897
Samtals beinar og óbeinar þóknarir til fjármálafyrirtækja			464.418	549.557

31. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast sem hér segir:

	2017	2016
Laun og launatengd gjöld	300.965	213.477
Framlag í jafnvægis-, lífeyrisauka- og varúðarsjóð vegna breytinga á A deild Brúar	36.378	0
Annar rekstrarkostnaður	88.383	81.262
	425.726	294.739
Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	19,9	16,0
Fjöldi stöðugilda í árslok	23,1	17,0

32. Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda sundurliðast sem hér segir:

Stjórn	2017	2016
Garðar Hilmarsson, formaður stjórnar	2.854	1.751
Kristbjörg Stephensen, fyrrum formaður stjórnar	1.713	2.451
Benedikt Þór Valsson	1.427	1.313
Elín Björg Jónsdóttir	1.427	1.313
Salóme Anna Þórisdóttir	1.427	1.313
Sigurbergur Ármannsson	1.427	1.313
Sverrir Björn Björnsson	0	25
Birgir Björn Sigurjónsson	0	25
Kjartan Már Kjartansson, formaður stjórnar Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	876	0
Ásdís María Óskarsdóttir, stjórnarmaður Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	588	0
Guðný Bachmann Jóelsdóttir, stjórnarmaður Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	588	0
	12.328	9.504

Skýringar

Endurskoðunarnefnd	2017	2016
Karl Björnsson, formaður endurskoðunarnefndar	450	428
Elín Björg Jónsdóttir	200	189
Stefán Aðalsteinsson	200	214
Guðný Bachmann Jóelsdóttir, formaður endurskoðunarnefndar Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	396	0
Sólveig Einarsdóttir, endurskoðunarnefnd Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	264	0
Gunnar Þórarinnsson, endurskoðunarnefnd Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	242	0
	1.752	831
Framkvæmdastjóri og sviðsstjórar	2017	2016
Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri	23.389	19.661
Greta J. Sigurðardóttir, framkvæmdastjóri Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	8.079	0
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs	14.848	14.563
Sviðsstjóri réttinda- og lögfræðisviðs	16.003	13.045
Sviðsstjóri fjármálasviðs	17.146	12.662
Sviðsstjóri áhættustýringar	16.003	13.045
Nefndarlaun frá Landssamtökum lífeyrissjóða	410	0
	95.878	72.976

33. Þóknanir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings

Þóknanir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings sundurliðast sem hér segir:

Ytri endurskoðendur	Brú	ER	2017	2016
Endurskoðun ársreiknings	8.601	3.531	12.132	13.288
Önnur þjónusta	2.492	4.061	6.552	973
	11.093	7.592	18.685	14.261
Innri endurskoðendur	Brú	ER	2017	2016
Innri endurskoðun	3.685	1.472	5.156	2.747
Önnur þjónusta	0	0	0	66
	3.685	1.472	5.156	2.813
Tryggingastærðfræðingur	Brú	ER	2017	2016
Tryggingafræðileg athugun	7.938	1.290	9.228	5.927
Önnur þjónusta	2.715	160	2.875	3.584
	10.653	1.450	12.103	9.512

34. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Innlend	Erlend	31.12.2017	Innlend	Erlend	31.12.2016
Skráð félög	9.114.610	827.780	9.942.390	9.695.678	189.570	9.885.248
Óskráð félög	4.522.696	0	4.522.696	4.123.025	149	4.123.174
Framtakssjóðir	1.408.805	6.058.668	7.467.473	1.522.508	5.231.635	6.754.142
	15.046.111	6.886.448	21.932.559	15.341.211	5.421.354	20.762.565
Hlutdeildarskírteini	Innlend	Erlend	31.12.2017	Innlend	Erlend	31.12.2017
Hlutabréfasjóðir	3.184.676	14.515.737	17.700.413	4.431.647	11.651.403	16.083.049
Skuldabréfasjóðir	542.702	0	542.702	617.528	39.544	657.073
Peningamarkaðssjóðir	7.818.242	54.621	7.872.863	2.100.549	0	2.100.549
	11.545.619	14.570.357	26.115.977	7.149.725	11.690.947	18.840.671
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals	26.591.730	21.456.805	48.048.535	22.490.935	17.112.301	39.603.236

Skýringar

Eignarhlutur í einstökum hlutafélögum er undir 2% af útgefnu hlutafé og bókfært verð undir 5% af hreinni eign til greiðslu lífeyris nema í eftirfarandi tilvikum:

Skráð félög	Eignarhlutur	Skráð/óskráð	Kostnaðar- verð	Bókfært verð	
				31.12.2017	31.12.2016
Vátryggingafélag Íslands hf.	3,91%	Skráð	739.211	1.014.650	661.521
Icelandair Group hf.	2,86%	Skráð	2.712.153	2.105.543	2.915.631
Skeljungur hf.	2,56%	Skráð	381.826	361.573	181.514
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	2,34%	Skráð	409.617	572.833	544.501
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				5.887.791	5.582.080
				9.942.390	9.885.248
Óskráð félög					
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður	11,45%	Óskráð	655.255	675.896	292.147
Íslensk Verðbréf hf.	9,99%	Óskráð	464.395	58.964	126.663
Innviðir fjárfestingar slhf.	7,58%	Óskráð	25.000	24.493	25.000
MF 1 slhf.	7,50%	Óskráð	146.995	163.863	120.863
Alda Credit Fund slhf.	6,60%	Óskráð	100.000	114.110	107.400
SÍA II GP hf.	5,57%	Óskráð	213	223	213
SÍA II slhf.	5,57%	Óskráð	154.328	417.659	527.477
FAST 1 slhf.	4,92%	Óskráð	326.035	431.606	565.639
Horn III slhf.	4,31%	Óskráð	348.113	260.737	158.000
Akur Fjárfestingar slhf.	4,14%	Óskráð	286.303	222.801	86.952
SÍA III slhf.	4,00%	Óskráð	90.033	75.879	10.603
Horn II slhf.	3,69%	Óskráð	127.390	388.528	387.523
Bakkastakkur slhf.	3,68%	Óskráð	98.334	92.258	98.335
SF V slhf. - Festi hf.	3,46%	Óskráð	349.364	807.400	538.410
SF VI slhf. - Verne Global	3,25%	Óskráð	126.311	166.602	166.526
Framtakssjóður Íslands slhf.	2,76%	Óskráð	229.071	451.216	702.577
Framtakssjóður Íslands GP	2,76%	Óskráð	200	200	200
FÍ Fasteignafélag slhf.	2,52%	Óskráð	41.620	96.459	51.911
Frumtak 2 slhf.	2,03%	Óskráð	57.914	56.014	38.206
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				17.789	118.528
				4.522.696	4.123.174
Framtakssjóðir					
LPE II	13,63%	Óskráð	143.237	542.614	550.084
BlackRock Private Opportunities Fund III	13,44%	Óskráð	2.808.107	3.463.094	2.503.649
Unicapital - Global Private Equity Fund	11,61%	Óskráð	297.297	300.895	427.731
International Private Equity Fund II	11,16%	Óskráð	146.838	159.025	231.035
LPE II B	9,30%	Óskráð	459.640	659.244	708.569
Alþjóða fasteignasjóðurinn	5,29%	Óskráð	97.976	63.616	115.739
Edda slhf. fagfjárfestingsjóður	3,10%	Óskráð	75.499	114.809	90.473
Z Capital Partners III, L.P.	2,29%	Óskráð	51.363	70.441	0
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				2.093.735	2.126.864
				7.467.473	6.754.142
Hlutabréfasjóðir					
CS - Global small & mid Cap Emerg. Markets Equity	6,89%	Skráð	671.983	802.343	696.401
Stefnir ÍS 15	5,95%	Skráð	1.228.389	3.141.917	3.294.214
CS - Global Emerging Market ILC Equity Fund	3,44%	Skráð	872.188	986.774	490.375
iShares MSCI USA ETF USD	2,94%	Skráð	1.237.633	1.636.864	2.120.428
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				11.132.514	9.481.631
				17.700.413	16.083.049
Skuldabréfasjóðir					
Íslandssjóðir - Sjóður 11A Fyrirtækjabréf	12,10%	Óskráð	138	177	328
Júpiter- Veðskuldabréfasjóður I	10,19%	Óskráð	400.000	453.059	424.639
Virðing - Veðskuldabréfasjóður	10,00%	Óskráð	60	60	60
ÍV - Veðskuldabréfasjóður	9,31%	Óskráð	75.000	88.898	84.165
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				508	147.880
				542.702	657.073

Skýringar

Peningamarkaðssjóðir	Eignarhlutur	Skráð/óskráð	Kostnaðar- verð	Bókfært verð	
				31.12.2017	31.12.2016
Skammtímasjóður ÍV	8,85%	Skráð	2.110.483	2.132.424	0
Gamma: Liquid Fund	8,78%	Skráð	923.448	955.935	905.074
Júpiter - Lausafjársgjöldur	8,74%	Skráð	1.543.522	1.560.633	0
IS Lausafjársgjöldur	3,75%	Skráð	1.218.956	1.231.515	0
Aðrar eignir undir 2% af útgefnum hlutafé				1.992.356	1.195.475
				7.872.863	2.100.549

35. Skuldabréf

Skuldabréf sundurliðast sem hér segir:

Skuldabréf færð á gangvirði	Innlend	Erlend	31.12.2017	Innlend	Erlend	31.12.2016
Skuldabréf með ríkisábyrgð	41.093.957	0	41.093.957	38.022.030	0	38.022.030
Skuldabréf sveitarfélaga	9.161.990	0	9.161.990	4.908.057	0	4.908.057
Skuldabréf lánastofnana	15.828.355	0	15.828.355	10.354.055	0	10.354.055
Skuldabréf færð á gangvirði samtals	66.084.302	0	66.084.302	53.284.142	0	53.284.142

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Innlend	Erlend	31.12.2017	Innlend	Erlend	31.12.2016
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.057.352	0	4.057.352	3.976.163	0	3.976.163
Skuldabréf sveitarfélaga	6.579.541	0	6.579.541	4.558.566	0	4.558.566
Skuldabréf lánastofnana	1.935.227	0	1.935.227	3.089.062	0	3.089.062
Skuldabréf fyrirtækja	15.495.813	0	15.495.813	13.504.635	0	13.504.635
Varúðarniðurfærsla	(272.785)	0	(272.785)	(312.227)	0	(312.227)
	27.795.149	0	27.795.149	24.816.199	0	24.816.199

Útlán til sjóðfélaga	9.600.096	0	9.600.096	6.054.293	0	6.054.293
Önnur útlán	4.209.462	0	4.209.462	2.233.640	0	2.233.640
Varúðarniðurfærsla	(33.339)	0	(33.339)	(27.170)	0	(27.170)
	13.776.220	0	13.776.220	8.260.763	0	8.260.763

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga samt.	41.571.369	0	41.571.369	33.076.962	0	33.076.962
Áætlað gangvirði	41.815.416	0	41.815.416	34.231.637	0	34.231.637

Skuldabréf samtals	107.655.670	0	107.655.670	86.361.105	0	86.361.105
---------------------------	--------------------	----------	--------------------	-------------------	----------	-------------------

36. Aðrar fjárfestingar

Aðrar fjárfestingar sundurliðast sem hér segir:

Fullnustueignir			31.12.2017	31.12.2016
			0	29.324
			0	29.324

Próun annarra fjárfestinga er sem hér segir:

	31.12.2017	31.12.2016
Staða 1.1.	29.324	63.553
Innleyst	0	50.468
Selt	(45.500)	(88.400)
Hagnaður af sölu	16.176	3.703
	0	29.324

37. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum sundurliðast sem hér segir:

	Mynt	Hlutfall		Bókfært verð	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Íslensk króna	ISK	83,8%	84,3%	131.771.621	106.606.581
Bandaríkjadalur	USD	11,1%	11,1%	17.418.031	13.982.519
Evra	EUR	3,8%	3,7%	5.993.629	4.635.303
Sterlingspund	GBP	0,1%	0,4%	132.678	531.146
Dönsk króna	DKK	0,6%	0,1%	881.177	189.570
Aðrar myntir		0,6%	0,5%	955.881	577.961
		100,0%	100,0%	157.153.017	126.523.080

Skýringar

38. Kröfur

Kröfur sundurliðast sem hér segir:

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Ógreidd iðgjöld	911.496	782.278
Ógreidd framlög í jafnvægisjóð og lífeyrisaukasjóð	21.632.131	0
Annað	327.410	192.071
	<u>22.871.037</u>	<u>974.349</u>

39. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir sundurliðast sem hér segir:

	<u>Hugbúnaður</u>	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Kostnaðarverð í upphafi árs	6.510	6.510	6.510
Uppsafnaðar afskriftir	0	0	0
Bókfært verð í ársbyrjun	6.510	6.510	6.510
Keypt á árinu	156.633	156.633	0
Afskrift ársins	(16.965)	(16.965)	0
Bókfært verð í árslok	146.177	146.177	6.510

40. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir sundurliðast sem hér segir:

	<u>Fasteign</u>	<u>Tölvubúnaður</u>	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Kostnaðarverð í upphafi árs	134.335	0	134.335	127.825
Uppsafnaðar afskriftir	(27.539)	0	(27.539)	(24.852)
Bókfært verð í ársbyrjun	106.797	0	106.797	102.973
Keypt á árinu	0	0	0	6.510
Afskrift ársins	(2.687)	0	(2.687)	(2.687)
Bókfært verð í árslok	104.110	0	104.110	106.797

Fasteigna- og váttryggingamat varanlegra rekstrarfjármuna greinist sem hér segir:

	<u>Fasteignamat</u>		<u>Váttryggingamat</u>	
	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Fasteign	116.000	105.250	209.504	191.700
Tölvubúnaður	0	0	26.842	25.039
	<u>116.000</u>	<u>105.250</u>	<u>236.346</u>	<u>216.739</u>

41. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir sundurliðast sem hér segir:

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Ógreidd verðbréfavíðskipti	2.420.827	0
Annað	239.014	104.485
	<u>2.659.841</u>	<u>104.485</u>

Skýringar

42. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er unninn af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins.

Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Þar kemur m.a. fram að meta skuli dánar- og lífslíkur miðað við nýjustu dánar- og eftirlifendatöflur útgefnar af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysluverðs.

Eignir skv. tryggingafræðilegu uppgjöri	A deild		V deild		B deild	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Endurmetin eign í árslok	261.416.970	195.338.004	66.071.630	58.278.591	31.216.852	23.930.902
Endurmetin eign í ársbyrjun	195.338.004	175.883.453	58.278.591	55.693.569	23.930.902	22.395.110
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu	66.078.967	19.454.551	7.793.039	2.585.022	7.285.949	1.535.792
Heildarskuldbindingar						
Skuldbindingar í árslok	264.371.613	225.386.704	64.358.213	56.339.824	42.420.427	32.269.974
Skuldbindingar í ársbyrjun	225.386.704	195.311.200	56.339.824	52.120.600	32.269.974	29.268.000
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu	38.984.908	30.075.504	8.018.389	4.219.224	10.150.453	3.001.974
Breyting á tryggingafr. stöðu á árinu	27.094.058	(10.620.953)	(225.349)	(1.634.202)	(2.864.504)	(1.466.182)

Próun áfallinna lífeyrisskuldbindinga var sem hér segir:

	A deild		V deild		B deild	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	107.653.166	93.569.500	20.395.115	17.017.100	30.404.506	27.444.100
Skuldbinding ER í ársbyrjun					8.383.500	0
Hækkun lífeyrisskuldb. v. vaxta og verðbóta	5.904.528	5.305.000	1.143.900	965.000	4.256.414	3.702.700
Hækkun áunninna réttinda v. iðgjalda ársins	9.862.839	8.173.000	2.519.500	2.337.000	289.115	267.600
Lækkun v. greidds lífeyris á árinu	(2.400.241)	(2.077.000)	(187.100)	(164.000)	(2.188.259)	(1.421.200)
Hækkun v. nýrra tafla um lífslíkur	0	1.595.000	0	303.000	0	473.600
Hækkun/lækkun v. annarra breytinga	558.148	1.087.666	243.256	(62.985)	(582.204)	(62.294)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	121.578.441	107.653.166	24.114.671	20.395.115	40.563.073	30.404.506

43. Viðmið um tryggingafræðilegt jafnvægi

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða segir að hrein eign til greiðslu lífeyris skuli vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meira en 10% mun er hlutaðeigandi sjóð skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2017 sýnir að í A deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 1,1%.

Eins og fram kemur í skýrslu stjórnar þá var með setningu laga nr. 127/2016 lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hefur sú lagabreyting einnig áhrif á A deild Brúar. Samþykktum sjóðsins var breytt og komu inn ný ákvæði um jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð. Launagreiðendum í A deild var skylt að greiða framlag í jafnvægisjóð en sá sjóður var nýttur til að koma áfallinni tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í jafnvægi miðað við 31. maí 2017.

Tryggingafræðilega staða V deildar í árslok 2017 sýnir að eignir umfram skuldbindingar voru um 2,7% samanborið við 3,4% árið áður.

Lífeyrissjóðir sem njóta bakábyrgðar ríkis, sveitarfélaga og banka eru undanþegnir þessum kröfum samkvæmt 51. gr. laganna. Kröfurnar eiga því ekki við um B deild þar sem deildin nýtur bakábyrgðar viðkomandi sveitarfélaga.

Skýringar

44. Óinnkallaðar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Það er óvíst hvenær þessi loforð verða innkölluð og einnig hvort þau verða innkölluð að fullu. Óinnkallaðar skuldbindingar greinast sem hér segir:

Innlendir sjóðir	Mynt	31.12.2017		31.12.2016	
		Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
Akur fjárfestingar slhf.	ISK	13.697	13.697	158.545	158.545
Crowberry Capital slhf.	ISK	143.813	143.813	0	0
Edda slhf. Fagfjárfestastjóður	ISK	36.092	36.092	36.092	36.092
Fjárfestignafélag atvinnulífsins ALM hf.	ISK	0	0	118.000	118.000
Freyja fagfjárfestastjóður Virðingar	ISK	0	0	300.000	300.000
Frumtak 2 slhf.	ISK	38.635	38.635	58.492	58.492
Horn III Landsbréf	ISK	163.333	163.333	333.333	333.333
Innviðir fjárfestingar	ISK	475.000	475.000	475.000	475.000
ÍV millilagsfjármögnun	ISK	153.005	153.005	183.333	183.333
SÍA III	ISK	412.445	412.445	0	0
Veðskuldabréfasjóður Landsbréfa	ISK	344.745	344.745	706.320	706.320
			1.780.765		2.369.116

Erlendir sjóðir	Mynt	31.12.2017		31.12.2016	
		Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
Access Capital Partners	EUR	553	68.959	600	71.280
Advent International GPE VIII-B	USD	1.646	171.464	2.937	330.559
Apax IX L.P.	USD	1.614	168.130	0	0
Berkshire Fund IX LP	USD	2.252	234.591	3.000	337.650
BlackRock Diversified Private Equity Programme IV	USD	950	98.962	1.000	112.550
BlackRock Private Opportunities Fund III	USD	11.110	1.157.329	16.630	1.871.661
Cinven VI	EUR	535	66.715	800	90.040
CVC Capital Partners VII LP	EUR	1.772	220.968	0	0
K1 Special Opportunities Fund	USD	248	25.834	335	37.702
Kholberg	USD	2.382	248.133	3.000	337.650
Livingbrigde 6 LP	GBP	1.774	249.495	2.113	292.763
LPE II Astraus	EUR	5.120	638.464	5.440	646.282
Pinova Fund 2	EUR	2.066	257.630	2.104	249.900
Thoma Bravo Fund XII LP	USD	1.506	156.880	2.834	318.973
Z Capital Partners III LP	USD	2.523	262.821	0	0
			4.026.375		4.697.010

45. Flokkun fjármálagerninga

Fjármálagerningar sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjalddaga	31.12.2017	
				Gangvirði	
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	48.048.535			48.048.535	48.048.535
Skuldabréf	66.084.302	13.776.220	27.795.149	107.655.670	107.899.718
Bundnar bankainnstæður	1.448.811			1.448.811	1.448.811
	115.581.649	13.776.220	27.795.149	157.153.017	157.397.065
	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjalddaga	31.12.2016	
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	39.603.236			39.603.236	39.603.236
Skuldabréf	53.284.142	8.260.763	24.816.199	86.361.105	87.515.779
Bundnar bankainnstæður	529.415			529.415	529.415
Aðrar fjárfestingar	29.324			29.324	29.324
	93.446.118	8.260.763	24.816.199	126.523.080	127.677.755

Skýringar

46. Stigskipting gangvirðis fjáreigna

a) Skilgreiningar

Við mat á gangvirði fjáreigna er byggt á viðurkenndum verðmatsaðferðum. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar áreiðanleika þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis.

Stig 1

Gangvirðismatið byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2

Gangvirðismatið byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum). Í stig 2 eru færðar fjárfestingar þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kauptilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3

Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Við mat á fjárfestingum sem falla undir stig 3 eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestastjóða, söluréttur eða verðmat félagsins byggt á afkomu eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

Sjóðurinn leitast ávallt við að nota verðmatsaðferðir á lágsta mögulega stigi.

b) Flokkun fjáreigna á gangvirði eftir stigi matsaðferðar

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Stig 1	99.865.045	81.757.931
Stig 2	3.726.435	952.214
Stig 3	<u>11.990.169</u>	<u>10.735.973</u>
	115.581.649	93.446.118

c) Þróun fjáreigna sem falla undir stig 3

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	<u>31.12.2017</u>
Staða 1.1.	10.735.973
Keypt á árinu	2.607.023
Selt á árinu/afborganir/endurgreiðslur	(2.765.145)
Flutt af stigi 1 og 2	433.383
Vextir og matsbreytingar	<u>978.936</u>
Staða 31.12.	11.990.169

Skýringar

Sameining Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar við B deild

47. Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar

Þann 29. desember 2017 undirritaði stjórn sjóðsins samkomulag um sameiningu B deildar sjóðsins við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar (ER). Sameiningin tók gildi frá og með 1. janúar 2017 og voru eignir ER færðar inn í eignasafn B deildarinnar á bókfærðu virði 31. desember 2016. Stofnefnahagur B deildar eftir sameiningu sundurliðast sem hér segir:

	B deild 31.12.2016	ER 31.12.2016	Sameinað 01.01.2017
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	800.098	1.303.865	2.103.962
Skuldabréf	3.459.162	2.587.547	6.046.709
Bundnar bankainnstæður	19.208	0	19.208
Fjárfestingar samtals	4.278.468	3.891.412	8.169.880
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	11.276	0	11.276
Aðrar kröfur	111.448	0	111.448
Millireikningur	212.583	0	212.583
Kröfur samtals	335.306	0	335.306
Ýmsar eignir			
Handbært fé	22.012	135.189	157.201
Ýmsar eignir samtals	22.012	135.189	157.201
Eignir samtals	4.635.785	4.026.602	8.662.387
Skuldir			
Aðrar skuldir	56.805	11.781	68.586
Skuldir samtals	56.805	11.781	68.586
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.578.980	4.014.821	8.593.801

48. Ákvörðun skiptihlutfalls

Ákveðinn hluti eigna B deildar og Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar hefur bókfært virði sem er annað en markaðsvirði. Á það t.d. við um skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, en bókfært virði þeirra ræðst af kaupkröfu. Þar sem eignasafn B deildar er sameiginlegt var við sameininguna framkvæmt sérstakt endurmat á eignum og skuldum beggja aðila og það lagt til grundvallar við ákvörðun á skiptihlutfalli heildareigna B deildar á árinu 2017. Reiknað skiptihlutfall er sem hér segir:

Hrein eign 1. janúar 2017 eftir endurmat	Upphæð	Hlutfall
B deild fyrir sameiningu	4.607.849	53,53%
Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar	4.000.614	46,47%
	8.608.463	100,00%

Nánari upplýsingar um áhrif endurmatsins á einstaka eignaflokka er að finna í skýringu 49.

Skýringar

49. Niðurstöður endurmats eigna B deildar og Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar

Niðurstöður endurmats eigna B deildar og Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar voru sem hér segir:

	B deild 31.12.2016	Endurmat eigna	B deild 01.01.2017	ER 31.12.2016	Endurmat eigna	ER 01.01.2017	Sameinað 01.01.2017
Eignir							
Fjárfestingar							
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	800.098		800.098	1.303.865	193	1.304.058	2.104.156
Skuldabréf	3.459.162	28.869	3.488.031	2.587.547	(14.400)	2.573.147	6.061.178
Bundnar bankainnstæður	19.208		19.208	0		0	19.208
Fjárfestingar samtals	4.278.468	28.869	4.307.336	3.891.412	(14.207)	3.877.205	8.184.542
Kröfur							
Kröfur á launagreiðendur	11.276		11.276	0		0	11.276
Aðrar kröfur	111.448		111.448	0		0	111.448
Millireikningur	212.583		212.583	0		0	212.583
Kröfur samtals	335.306	0	335.306	0	0	0	335.306
Ýmsar eignir							
Handbært fé	22.012		22.012	135.189		135.189	157.201
Ýmsar eignir samtals	22.012	0	22.012	135.189	0	135.189	157.201
Eignir samtals	4.635.785	28.869	4.664.654	4.026.602	(14.207)	4.012.395	8.677.049
Skuldir							
Aðrar skuldir	56.805		56.805	11.781		11.781	68.586
Skuldir samtals	56.805	0	56.805	11.781	0	11.781	68.586
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.578.980	28.869	4.607.849	4.014.821	(14.207)	4.000.614	8.608.463

Skýringar

Áhættustýring

50. Áhættustýring og áhættuþættir í starfsemi

Stjórn lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt áhættueftirlit með starfsemi sjóðsins. Hún hefur mótað og sett áhættustefnu og stefnu um áhættuvilja. Á grundvelli áhættustefnu felur stjórn framkvæmdastjóra og sviðsstjóra áhættustýringar umsjón með áhættueftirliti en framkvæmd stefnunnar dreifist á starfsmenn eftir ábyrgðarsviði. Áhættustefna sjóðsins var yfirfarin á árinu 2017 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 23. október 2017.

Áhættueftirlit er að stærstum hluta framkvæmt með skilgreindum og tímasettum eftirlitsaðgerðum, virku innra eftirliti og reglubundnu áhættumati. Aðferð sjóðsins við mat á áhættu byggir m.a. á alþjóðlegum ISO/IEC stöðlum sem aðlagðir hafa verið að starfsemi sjóðsins. Staðlarnir ná yfir uppbyggingu og skilgreiningar á lykilhugtökum áhættustýringar og upplýsingaöryggi.

Tilgangur með áhættustefnu sjóðsins er að auka öryggi í rekstri hans þannig að áhætta er metin fyrir ákvörðunartöku eftir því sem eðlilegt er hverju sinni. Áhætta í starfsemi sjóðsins er skilgreind samkvæmt leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða og leiðbeinandi tilmælum um upplýsingakerfi eftirlitsskyldra aðila.

Í áhættustefnu sjóðsins eru skilgreindir fimm meginflokkar áhættu þ.e. fjárhagsáhætta (markaðsáhætta), mótaðilaáhætta, lífeyrstryggingar-áhætta, lausafjáraáhætta og rekstraráhætta. Í hverjum meginflokki áhættu eru skilgreindir undirflokkar.

51. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna þ.e. breyting á vöxtum, gengi gjaldmiðla, virði verðbréfa eða öðrum þáttum sem ráðast af aðstæðum á markaði. Fjárhagslegri áhættu má skipta í nokkra flokka:

a) Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og þar af leiðandi til hækkunar á skuldbindingum sem hlutfall af eignum. Ef vextir hækka lækkar verð skuldabréfa sem getur leitt til þess að sjóðurinn þurfi að innleysa gengistap við sölu sem keypt voru á lægri vöxtum. Lækkandi vaxtaumhverfi getur leitt til lækkunar á ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar skuldabréf í eigu sjóðsins eru á gjalddaga eða greidd upp fyrir lokagjalddaga.

B deild sjóðsins er lokuð þannig að iðgjöld fara lækkandi ár frá ári. Hækkun á lífeyrisbyrði er mætt með framlagi launagreiðanda og sölu eigna. Endurfjárfestingaráhættan er því takmörkuð en vaxtaáhætta er til staðar.

Hluti skuldabréfa sjóðsins er færður til bókar á gangvirði og hluti á á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hefur á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta (-1%) og hins vegar að ávöxtunarkrafan hækki um 100 punkta (+1%).

Áhrif vaxtaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	Skuldabréf færð á gangvirði			Skuldabréf færð á gangvirði		
	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2017	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2016
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	6.015.355	825.497	6.840.852	3.993.771	695.443	4.689.213
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	(5.201.575)	(760.382)	(5.961.957)	(3.448.387)	(634.869)	(4.083.256)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu			197.399.992			133.164.249
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu			184.597.184			124.391.780

Áhrif vaxtaáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	1,8%	1,4%	1,3%	1,2%	0,4%	0,5%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
	2,1%	1,6%	1,4%	1,4%	0,4%	0,5%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-1,6%	-1,2%	-1,1%	-1,0%	-0,3%	-0,4%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	0,0%	0,0%
	-1,8%	-1,4%	-1,3%	-1,2%	-0,4%	-0,5%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	1,0%	-11,7%	4,1%	4,9%	-80,2%	-87,8%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	-2,9%	-14,8%	1,4%	2,2%	-81,0%	-88,8%

Hér er eingöngu tekið mið af breytingu á hreina eign til greiðslu lífeyris en undanskilin eru áhrif af endurmati verðbréfa. Í raun eru engin áhrif af vaxtaáhættu á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins vegna þeirra forsendna sem notaðar eru við útreikning á verðmæti skuldabréfa í tryggingafræðilegri úttekt.

Skýringar

b) Uppgreiðsluáhætta

Áhætta tengd uppgreiðslu skuldabréfa fyrir gjaldaga en hluti skuldabréfa sjóðsins er með uppgreiðsluheimild. Ef skuldabréf eru greidd upp fyrir lokagjaldaga þarf sjóðurinn hugsanlega að endurfjárfesta á lægri vöxtum.

c) Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna verðbreytinga á fjármálagerningum sem skráðir eru á markaði eða hafa beina tengingu við skráð markaðsbréf. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við eignasafn sjóðsins og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flókt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta markaðsáhættu.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Markaðsverðbréf ásamt handbæru fé mynda stærsta hluta þeirra eigna sem ætlað er að standa á móti lífeyrisskuldbindingu sjóðsins. Fjárfestingar sjóðsins í markaðsverðbréfum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Innlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	26.591.730	22.490.935	14,0%	17,5%
Erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	21.456.805	17.112.301	11,3%	13,3%
Innlend skuldabréf á gangvirði	66.084.302	53.284.142	34,7%	41,5%
	114.132.837	92.887.378	59,9%	72,3%

Áhrif markaðsáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	Innlendir	Erlendir	31.12.2017	Innlendir	Erlendir	31.12.2016
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris						
5% lækkun gangvirðis	(4.633.802)	(1.072.840)	(5.706.642)	(3.788.754)	(855.615)	(4.644.369)
10% lækkun gangvirðis	(9.267.603)	(2.145.681)	(11.413.284)	(7.577.508)	(1.711.230)	(9.288.738)

Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði

5% lækkun gangvirðis	184.852.499	123.830.667
10% lækkun gangvirðis	179.145.857	119.186.298

Áhrif markaðsáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
5% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-1,4%	-1,3%	-1,0%	-1,1%	-0,7%	-0,4%
Erlend eign	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-0,3%	-0,1%	-0,1%
	-1,7%	-1,6%	-1,2%	-1,4%	-0,8%	-0,4%
10% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-2,8%	-2,7%	-2,0%	-2,3%	-1,3%	-0,7%
Erlend eign	-0,7%	-0,6%	-0,5%	-0,5%	-0,2%	-0,1%
	-3,5%	-3,3%	-2,4%	-2,8%	-1,5%	-0,8%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
5% lækkun gangvirðis	-2,9%	-15,0%	1,5%	2,0%	-81,4%	-88,7%
10% lækkun gangvirðis	-4,6%	-16,6%	0,2%	0,6%	-82,2%	-89,1%

Áhrif 5,0% eða 10,0% hækkunar gangvirðis væru samsvarandi, en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Skýringar

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst í að sveiflur á gengi íslensku krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar hafi neikvæð áhrif á eignastöðu sjóðsins. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við gjaldeyrissamsetningu eigna og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flökt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta gjaldmiðlaáhættu. Hægt er að stýra gjaldmiðlaáhættu með valréttum eða framvirkum samningum.

Stærsti hluti eigna og skulda sjóðsins er í íslenskum krónum. Í skýringu 22 er að finna upplýsingar um þróun gengis helstu gjaldmiðla í starfsemi sjóðsins.

	Mynt	Eignir		Hrein eign		Hrein eign	
			Skuldir	31.12.2017	Eignir	Skuldir	31.12.2016
Íslensk króna	ISK	167.871.214	2.693.469	165.177.745	108.700.881	142.345	108.558.536
Bandaríkjadalur	USD	17.418.031	0	17.418.031	13.982.519	0	13.982.519
Evra	EUR	5.993.629	0	5.993.629	4.635.303	0	4.635.303
Sterlingspund	GBP	132.678	0	132.678	531.146	0	531.146
Dönsk króna	DKK	881.177	0	881.177	189.570	0	189.570
Aðrar myntir		955.881	0	955.881	577.961	0	577.961
		193.252.610	2.693.469	190.559.141	128.617.381	142.345	128.475.036

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	31.12.2017	31.12.2016
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris		
5% styrking íslensku krónunnar	(1.269.070)	(995.825)
10% styrking íslensku krónunnar	(2.538.140)	(1.991.650)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði		
5% styrking íslensku krónunnar	189.290.071	127.479.211
10% styrking íslensku krónunnar	188.021.001	126.483.386

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Áhrif á tryggingafræðilega stöðu						
5% styrking íslensku krónunnar	-0,4%	-0,4%	-0,3%	-0,3%	-0,1%	-0,1%
10% styrking íslensku krónunnar	-0,8%	-0,7%	-0,5%	-0,6%	-0,3%	-0,1%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
5% styrking íslensku krónunnar	-1,5%	-13,7%	2,4%	3,1%	-80,8%	-88,4%
10% styrking íslensku krónunnar	-1,9%	-14,0%	2,1%	2,8%	-80,9%	-88,4%

Áhrif 5,0% eða 10,0% veikingar íslensku krónunnar væru samsvarandi, en í gagnstæða átt.

e) Ósamræmisáhætta

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á annars vegar eignum sjóðsins og hins vegar á skuldbindingum hans. Ósamræmisáhætta hjá sjóðnum er mismunandi á milli deilda sjóðsins og endurspeglast m.a. í að:

- Eignir eru ekki verðtryggðar að fullu, sjá nánari umfjöllum um verðbólguáhættu hversrar sjóðsdeildar í kafla um verðbólguáhættu.
- Lífeyrisskuldbindingar A og V deilda eru tryggðar með vísitölu neysliverðs.
- Lífeyrisskuldbindingar í B deild eru tryggðar með vísitölu lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna sem hefur hækkað mun meira en sem nemur hækkan vísitölu neysliverðs á árinu 2016 og 2017. Sjá töflu í kafla um verðbólguáhættu.

Álagspróf eða næmnipróf eru dæmigerð próf til að meta ósamræmið á milli eigna og skuldbindinga. Með prófunum er reynt að meta næmni eigna og skuldbindinga fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

Skýringar

f) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingarnar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er samansett annars vegar af verðtryggðum og hins vegar af óverðtryggðum eignum. Verðtryggðar eignir sjóðsins eftir sjóðsdeildum eru sem hér segir:

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
A deild				
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	26.576.639	24.060.955	17,2%	23,6%
Útlán	11.494.398	6.584.563	7,4%	6,5%
Önnur skuldabréf	34.066.597	22.948.547	22,1%	22,5%
Verðtryggðar eignir	72.137.633	53.594.065	46,7%	52,5%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	121.578.441	107.653.166	78,7%	105,5%
Verðtryggingarjöfnuður	(49.440.807)	(54.059.101)	-32,0%	-53,0%

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
V deild				
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	4.488.953	5.146.122	17,2%	23,6%
Útlán	1.941.472	1.408.297	7,4%	6,5%
Önnur skuldabréf	5.754.051	4.908.201	22,1%	22,5%
Verðtryggðar eignir	12.184.476	11.462.620	46,7%	52,5%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	24.114.671	20.395.115	92,4%	93,4%
Verðtryggingarjöfnuður	(11.930.195)	(8.932.496)	-45,7%	-40,9%

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
B deild				
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	4.192.384	2.109.051	41,9%	46,1%
Útlán	373.688	295.074	3,7%	6,4%
Önnur skuldabréf	1.060.179	629.806	10,6%	13,8%
Verðtryggðar eignir	5.626.251	3.033.931	56,2%	66,3%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	40.563.073	30.404.506	405,3%	664,0%
Verðtryggingarjöfnuður	(34.936.821)	(27.370.575)	-349,1%	-597,7%

	2017	2016
Þróun vísitalna á tímabilinu		
Vísitala neysluverðs	+1,7%	+2,1%
Vísitala lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna	+6,9%	+11,3%

g) Áhætta vegna eigna og skuldbindinga utan efnahagsreiknings

Áhætta felst í breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Sem dæmi um slíkar eignir og skuldbindingar má nefna framvirkra samninga, afleiðusamninga og skuldbindandi samninga um fjárfestingar. Ekki eru til staðar opinir og útistandandi framvirkir gjaldmiðla-samningar eða afleiður hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Nánar er fjallað um bær í skýringu 44.

Skýringar

52. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef mótaðili í viðskiptum eða útgefandi fjármálagernings getur ekki staðið við skuldbindingu sína gagnvart sjóðnum eða uppfylli ekki ákvæði samnings. Mótaðilaáhætta er skipt í útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta, afhendingaráhætta og uppgjörsáhætta. Með greiningu á mótaðilaáhætta er leitast við að meta hættuna á því að gagnaðilar fjármálagernings standi ekki við skuldbindingar sínar.

a) Samþjöppunaráhætta

Hættan á lítilli dreifingu mótaðila lífeyrissjóðs.

b) Landsáhætta

Hættan á að fjárfestingar séu of tengdar einu landi eða landsvæði. Í árslok 2017 voru um 84% fjárfestingaeigna safnsins tengt Íslandi og íslenski mynt.

c) Afhendingaráhætta

Hættan á að mótaðili afhendi ekki verðbréf í samræmi við ákvæði fjármálagernings.

d) Uppgjörsáhætta

Hættan á að mótaðili í viðskiptum, hvort heldur það er mótaðilinn sjálfur eða milligönguaðili, afhendi ekki fjármálagerning eða virði hans eins og um var samið. Sjóðurinn útbýr mánaðarlega vanskilaskýrslur til að fylgjast með stöðu vanskila á hverjum tíma.

e) Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, víxlar, skuldaviðurkenningar og innlán. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á láns hæfi stærstu útgafenda.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera láns hæfiseinkunn eru ríkissjóður, Arion banki hf. og Íslandsbanki hf. Ríkissjóður er með einkunnirnar A-3/A/A (Moody's/S&P/Fitch) þegar kemur að langtíma skuldbindingum í innlendri mynt. Láns hæfiseinkunn ríkissjóðs var hækkuð í árslok 2017. Einnig hækkaði láns hæfismat Arion banka og Íslandsbanka á árinu 2017. Láns hæfiseinkunn Arion banka og Íslandsbanka er BBB+ frá Standard & Poor's á skuldbindingum til langs tíma.

Útlánaáhætta	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, láns hæfismat S&P A	45.151.309	41.998.193	23,7%	32,7%
Mótaðilar með láns hæfismat S&P, BBB+	11.874.946	10.079.592	6,2%	7,8%
Útlán	13.809.558	8.287.933	7,2%	6,5%
Önnur skuldabréf	37.125.981	26.334.784	19,5%	20,5%
Varúðarniðurfærsla skuldabréfa	(306.123)	(339.397)	-0,2%	-0,3%
<i>Láns hæfismat miðar við 31.12.2017</i>	107.655.670	86.361.105	56,5%	67,2%

Í skýringu 28 er fjallað um þróun varúðarniðurfærslu skuldabréfa, en hún lækkaði úr 339,4 m.kr. í 306,1 m.kr. á árinu 2017. Hluti skuldabréfa sem eru komin í 90 daga vanskil eða lengur hafa verið færð niður hjá sjóðnum.

Vanskil 90 daga eða lengur	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Útlán til sjóðfélaga	133.623	67.392	0,1%	0,1%
Önnur skuldabréf	272.785	187.735	0,1%	0,1%

53. Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á því að sjóðurinn geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Helstu áhættuþættir fyrir sjóðsfélaga eru skerðingaráhætta, iðgjaldaáhætta, umhverfis- og lýðfræðileg áhætta. Til þess að meta lífeyrstryggingaráhætta er m.a. horft á hlutfall lífeyris á á móti iðgjöldum, aldurssamsetningu sjóðfélaga og fleira.

a) Skerðingaráhætta

Hættan á að skuldbindingar hækki meira en eignir og skerða þurfi réttindi. Það kemur ekki til þessa hjá B deild sjóðsins þar sem hann nýtur ábyrgðar launagreiðanda sem þýðir að sjóðsfélagar verða ekki fyrir skerðingu á réttindum.

b) Iðgjaldaáhætta

Iðgjaldaáhætta í A og V deild sjóðsins er ekki metin mikil þar sem nýliðun í sjóðnum er töluverð. B deild sjóðsins er lokuð fyrir nýjum sjóðsfélögum þannig að virkum sjóðfélögum fækkar ár frá ári og iðgjöld lækka en á móti greiða launagreiðendur mánaðarlega aukaframlag sem er ákveðið hlutfall af greiddum lífeyri sem tryggingastærðfræðingur sjóðsins reiknar árlega.

c) Umhverfis- og lýðfræðileg áhætta

Hættan á neikvæðri þróun í ytra umhverfi, þ.á.m. félagslegrar og hagrænar breytingar sem auka á lífeyrisbyrði sjóðsins eða takmarki valmöguleika í ávöxtun eigna. Þá er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisloforðum sjóðsins breytist á þann veg að skuldbindingar hækki umfram áætlanir.

Skýringar

d) Álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013

Áhættustýring sjóðsins framkvæmir álagspróf reglulega samkvæmt leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013 en markmið er að meta hvort tryggingafræðileg staða verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti.

Samkvæmt 39. gr. laga nr. 129/1997 eiga þessi viðmið ekki við um sjóði sem njóta ábyrgðar launagreiðenda. Í lögum segir að ef tryggingafræðileg athugun leiðir í ljós meira en 10% halla er hlutadeigandi sjóði skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sínum. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

B deild sjóðsins nýtur ábyrgðar launagreiðenda og því eiga ofangreind viðmið ekki við um starfsemi þeirrar deildar.

e) Niðurstöður álagsprófs

A deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Núverandi staða	-1,1%	-13,3%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-10,2%	-21,0%	-9,1%	-7,7%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-6,7%	-18,0%	-5,5%	-4,6%
Örorkulíkur auknar um 10%	-1,8%	-13,6%	-0,7%	-0,3%
Vísitala neysliverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-1,2%	-13,4%	-0,1%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-1,9%	-14,0%	-0,8%	-0,7%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-1,5%	-13,6%	-0,4%	-0,3%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-3,1%	-15,1%	-2,0%	-1,8%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-1,8%	-13,7%	-0,6%	-0,4%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-1,9%	-14,0%	-0,8%	-0,6%

V deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Núverandi staða	2,7%	3,4%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-8,8%	-8,6%	-11,5%	-12,1%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-3,1%	-2,5%	-5,7%	-5,9%
Örorkulíkur auknar um 10%	1,3%	2,2%	-1,3%	-1,3%
Vísitala neysliverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	2,6%	3,4%	-0,1%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	2,1%	2,8%	-0,5%	-0,6%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	2,3%	3,2%	-0,3%	-0,3%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	1,3%	1,9%	-1,4%	-1,5%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	2,2%	3,1%	-0,5%	-0,4%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	2,1%	2,9%	-0,6%	-0,6%

Enginn einn þáttur í álagsprófinu setur tryggingafræðilega stöðu sjóðsins niður fyrir -10% viðmiðið.

B deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Núverandi staða (án framlags launagreiðenda)	-80,6%	-88,3%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-81,6%	-88,6%	-1,0%	-0,3%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-81,9%	-89,1%	-1,3%	-0,8%
Örorkulíkur auknar um 10%	-80,7%	-88,3%	0,0%	0,0%
Vísitala neysliverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-80,7%	-88,3%	0,0%	0,0%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-80,9%	-88,4%	-0,3%	-0,1%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-80,7%	-88,4%	-0,1%	-0,1%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-81,6%	-88,9%	-1,0%	-0,5%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-80,8%	-88,4%	-0,2%	-0,1%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-81,0%	-88,4%	-0,4%	-0,1%

Skýringar

54. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að sjóðurinn hafi ekki nægjanlegt laust fé til að standa við nauðsynlegar greiðslur t.d. til að greiða lífeyri, gera upp verðbréfiðskipti eða standa straum af rekstrarkostnaði. Skipta má lausafjánhættu í seljanleikaáættu og útstreymisáættu.

a) Seljanleikaáættu

Seljanleikahættan lýtur að áhættunni á því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma, samkvæmt þörfum sjóðsins. Mánaðarlega eru útbúnar lausafjárspár sem sýna vænt fjárflæði næstu 12 mánuði.

Fjárfestingar sjóðsins eru að stærstum hluta í auðseljanlegum eignum, s.s. innlánnum, skuldabréfum með ábyrgð ríkissjóðs og öðrum skráðum verðbréfum. Auðseljanlegar eignir sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Innlán	14.427.079	1.536.060	7,6%	1,2%
Skuldabréf með ríkisábyrgð	45.151.309	41.998.193	23,7%	32,7%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	45.310.142	32.285.364	23,8%	25,1%
Innlend skráð hlutabréf	9.114.610	9.695.678	4,8%	7,5%
Erlend skráð hlutabréf	827.780	189.570	0,4%	0,1%
Innlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	10.961.102	0	5,8%	0,0%
Erlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	14.164.302	12.040.801	7,4%	9,4%
	139.956.324	97.745.666	73,4%	76,1%

b) Útstreymisáættu

Útstreymisáættu visar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjörs samninga, t.d. vegna verðbréfiðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

	2017	2016
Hlutfall lífeyris af iðgjöldum		
Lífeyrir	4.516.760	3.598.355
Iðgjöld	50.373.148	11.598.998
Lífeyrisbyrði	9,0%	31,0%
Hlutfall lífeyris af iðgjöldum án aukaframlaga		
Lífeyrir	4.422.674	3.528.445
Iðgjöld	11.530.147	10.650.095
Lífeyrisbyrði	38,4%	33,1%

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum fyrir hverja sjóðsdeild fyrir sig má finna í yfirliti yfir kennitölur viðkomandi deildar.

55. Rekstraráættu

Rekstraráættu er hættan á tjóni vegna ófullnægjandi innri verkferla, mistaka eða svika starfsmanna, slæmra upplýsingatæknimála eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóða. Skipta má rekstraráættu m.a. í starfsmannaáættu, áættu vegna svika, áættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáættu, lagalega áættu, stjórnmalalega áættu, úrskurðaráættu lífeyris, skjalaáættu, áættu vegna útvistunar og upplýsingaáættu.

Undir rekstraráættu flokkast jafnframt pólitísk áættu, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfsemi eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfsemi.

Starfsemi lífeyrissjóðsins er flokkuð í eftirfarandi áhættumatsþætti: Stjórnun og rekstur, fjármál og fjárfstýring, iðgjöld og lífeyrisréttindi, fjárfestingar og sjóðastýring, áhættustýring og skýrslugjöf. Hver áhættumatsþáttur er brotinn niður í verkþætti sem reglulega eru áhættumetrir. Til að draga úr rekstraráættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur sett sér samskipta- og starfsreglur auk siðareglna. Innri endurskoðandi tekur út virkni innra eftirlits sjóðsins auk þess sem endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með fyrirkomulagi og virkni eftirlitsins.

Kennitölur

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	2017	2016	2015	2014	2013
a) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	7,9%	1,8%	10,3%	5,7%	8,2%
Hrein raunávöxtun	6,0%	-0,3%	8,1%	4,6%	4,3%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,6%	4,2%	4,9%	3,6%	2,9%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	2,1%	1,6%	2,4%	2,3%	2,3%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	7,9%	1,8%	11,6%		
Hrein raunávöxtun	6,0%	-0,3%	9,4%		
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,8%	4,4%	5,2%		
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	2,2%	1,7%	2,5%		
b) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22,6%	22,1%	25,8%	22,7%	21,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	8,0%	9,2%	10,2%	11,0%	12,3%
Skráð skuldabréf	57,1%	58,7%	49,7%	54,0%	55,1%
Óskráð skuldabréf	11,4%	9,5%	10,5%	9,4%	10,1%
Bundnar bankainnstæður	0,9%	0,4%	3,6%	2,8%	1,0%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
c) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	83,8%	84,5%	85,5%	85,4%	84,4%
Fjárfestingar í erlendum myntum	16,2%	15,5%	14,5%	14,6%	15,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	16.665	16.225	16.316	15.650	14.838
Sjóðfélagar í árslok	100.083	99.596	99.825	100.005	100.149
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	6.512	5.500	4.805	4.248	3.955
Stóðugildi, meðaltal árs	19,9	16,0	15,0	13,0	12,5
e) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	69,5%	66,6%	64,9%	64,6%	61,7%
Örorkulífeyrir	21,5%	24,2%	25,6%	25,5%	28,7%
Makalífeyrir	7,3%	7,3%	7,4%	7,7%	6,7%
Barnalífeyrir	1,7%	1,8%	2,1%	2,2%	2,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
f) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	50.373.148	11.800.075	10.805.827	9.686.558	8.591.265
Lífeyrir alls	4.516.760	3.660.736	3.169.096	2.796.197	1.944.323
Hreinar fjárfestingatekjur alls	12.638.622	2.485.418	12.545.149	5.571.190	6.812.608
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	425.726	299.849	290.079	232.256	188.647
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	58.069.285	10.324.909	19.891.801	14.812.550	13.270.905
<i>Viðtala neysluverðs þann 31.12.2017</i>					
g) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld)	9,0%	31,0%	29,3%	28,9%	22,6%
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	39,2%	33,8%	31,8%	31,2%	24,4%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	7,9%	2,0%	11,2%	5,8%	8,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	0,8%	2,5%	2,7%	2,4%	2,2%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%

Kennitölur

A deild

	2017	2016	2015	2014	2013
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-1,1%	-13,3%	-9,9%	-12,3%	-12,5%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	21,5%	-8,9%	-3,3%	-8,1%	-8,1%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	8,0%	1,8%	10,3%	5,7%	8,5%
Hrein raunávöxtun	6,1%	-0,3%	8,1%	4,6%	4,7%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,6%	4,2%	5,0%	3,6%	3,0%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	2,2%	1,6%	2,4%	2,3%	2,3%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	8,0%	1,8%	11,5%		
Hrein raunávöxtun	6,1%	-0,3%	9,4%		
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,9%	4,5%	5,3%		
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	2,3%	1,8%	2,5%		
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22,4%	22,2%	26,1%	22,8%	21,0%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	8,4%	9,6%	10,7%	11,4%	11,6%
Skráð skuldabréf	56,7%	58,3%	49,2%	53,6%	55,8%
Óskráð skuldabréf	11,7%	9,5%	10,4%	9,4%	9,9%
Bundnar bankainnstæður	0,9%	0,4%	3,6%	2,6%	1,3%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	83,7%	84,3%	85,2%	85,0%	85,1%
Fjárfestingar í erlendum myntum	16,3%	15,7%	14,8%	15,0%	14,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	12.062	11.491	11.333	10.657	10.460
Sjóðfélagar í árslok	59.400	59.505	59.618	59.714	59.782
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	4.087	3.531	3.055	2.699	2.486
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	64,6%	62,4%	60,2%	59,3%	56,7%
Örorkulífeyrir	30,8%	32,8%	34,1%	34,5%	36,2%
Makalífeyrir	2,3%	2,4%	2,8%	2,9%	3,2%
Barnalífeyrir	2,4%	2,5%	2,9%	3,3%	3,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	45.044.901	8.295.103	7.534.437	6.718.506	6.212.288
Lífeyrir alls	2.478.168	2.124.759	1.864.105	1.625.931	1.336.528
Hreinar fjárfestingatekjur alls	10.097.769	1.984.314	10.215.448	4.461.858	5.688.532
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	268.389	206.440	191.612	154.556	142.157
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	52.396.113	7.948.218	15.426.581	11.430.046	10.422.135
<i>Vísitala neysluverðs þann 31.12.2017</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld)	5,5%	25,6%	24,7%	24,2%	21,5%
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	28,1%	25,8%	24,9%	24,4%	21,6%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	7,8%	2,0%	11,0%	5,8%	8,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	0,6%	2,5%	2,5%	2,3%	2,3%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

V deild

	2017	2016	2015	2014	2013
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	2,7%	3,4%	6,9%	4,7%	3,9%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	3,8%	3,7%	8,7%	2,5%	0,5%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	8,0%	1,8%	10,3%	5,7%	8,5%
Hrein raunávöxtun	6,1%	-0,3%	8,1%	4,6%	4,7%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,6%	4,2%	5,0%	3,6%	3,0%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	2,2%	1,6%	2,4%	2,3%	2,3%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	8,0%	1,8%	11,5%		
Hrein raunávöxtun	6,1%	-0,3%	9,4%		
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,9%	4,5%	5,3%		
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	2,3%	1,8%	2,5%		
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22,4%	22,2%	26,1%	22,8%	21,0%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	8,4%	9,6%	10,7%	11,4%	11,6%
Skráð skuldabréf	56,7%	58,3%	49,2%	53,6%	55,8%
Óskráð skuldabréf	11,7%	9,5%	10,4%	9,4%	9,9%
Bundnar bankainnstæður	0,9%	0,4%	3,6%	2,6%	1,3%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	83,7%	84,3%	85,2%	85,0%	85,1%
Fjárfestingar í erlendum myntum	16,3%	15,7%	14,8%	15,0%	14,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	4.439	4.570	4.802	4.792	4.165
Sjóðfélagar í árslok	36.758	36.821	36.888	36.942	36.989
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.125	979	817	626	559
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	34,8%	32,9%	31,3%	37,2%	35,4%
Örorkulífeyrir	55,9%	58,3%	58,9%	53,9%	56,2%
Makalífeyrir	0,9%	1,0%	1,1%	0,9%	0,9%
Barnalífeyrir	8,5%	7,8%	8,8%	8,0%	7,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	2.625.745	2.534.329	2.414.644	2.207.283	1.763.582
Lífeyrir alls	202.033	163.374	140.492	118.520	91.122
Hreinar fjárfestingatekjur alls	1.882.431	405.559	1.707.197	814.470	960.875
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	46.309	34.586	33.530	27.025	23.080
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	4.259.834	2.741.929	4.215.406	3.261.681	2.610.255
<i>Vísitala neysliverðs þann 31.12.2017</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	7,7%	6,4%	5,8%	5,4%	5,2%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	7,7%	6,5%	5,9%	5,4%	5,2%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	7,8%	2,0%	11,0%	5,8%	8,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	1,8%	1,4%	1,4%	1,2%	1,3%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

B deild

	2017	2016	2015	2014	2013
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-26,4%	-25,8%	-23,5%	-22,1%	-25,5%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-81,2%	-89,6%	-87,1%	-84,4%	-83,0%
Án framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-80,6%	-88,3%	-85,7%	-82,8%	-81,7%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	6,1%	0,8%	11,0%	6,5%	3,0%
Hrein raunávöxtun	4,3%	-1,3%	8,8%	5,4%	1,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,8%				
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	6,1%	0,8%	12,1%		
Hrein raunávöxtun	4,3%	-1,3%	9,9%		
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,0%				
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	26,3%	18,6%	19,9%	20,0%	16,6%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1,9%	0,1%	0,2%	3,3%	2,3%
Skráð skuldabréf	63,5%	71,4%	63,0%	60,5%	62,6%
Óskráð skuldabréf	6,8%	9,4%	13,3%	9,9%	12,6%
Bundnar bankainnstæður	1,5%	0,4%	3,6%	6,3%	5,5%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	87,1%	91,9%	92,7%	93,1%	93,8%
Fjárfestingar í erlendum myntum	12,9%	8,1%	7,3%	6,9%	6,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	164	164	181	201	213
Sjóðfélagar í árslok	3.925	3.270	3.319	3.349	3.378
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.300	990	933	923	910
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	79,6%	77,0%	76,1%	75,2%	74,8%
Örorkulífeyrir	5,8%	7,4%	8,7%	9,2%	8,9%
Makalífeyrir	14,6%	15,6%	15,1%	15,5%	16,2%
Barnalífeyrir	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	2.702.503	970.644	856.746	760.769	615.395
Lífeyrir alls	1.836.559	1.372.603	1.164.499	1.051.746	516.672
Hreinar fjárfestingatekjur alls	658.422	95.545	622.505	294.862	163.202
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	111.028	58.823	64.937	50.674	23.410
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	1.413.338	(365.237)	249.814	120.823	238.515
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	68,0%	141,4%	135,9%	138,2%	84,0%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	1631,7%	1461,4%	1251,9%	1042,2%	892,3%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna ..	9,0%	2,0%	12,3%	5,9%	3,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	4,1%	6,1%	7,6%	6,7%	3,8%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	1,5%	1,2%	1,3%	1,0%	0,5%

Visitala neysluverðs þann 31.12.2017

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2017

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	Skýring	A deild	V deild	B deild	2017	2016
Iðgjöld	6					
Iðgjöld sjóðfélaga		2.242.400	800.736	33.242	3.076.377	2.809.483
Iðgjöld launagreiðenda		6.563.855	1.809.726	79.342	8.452.922	7.862.684
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		2.238	(1.364)	(27)	847	(22.072)
		8.808.492	2.609.098	112.557	11.530.147	10.650.095
Sérstök aukaframlög	23-24	36.236.408	16.647	2.589.946	38.843.001	948.903
Iðgjöld samtals		45.044.901	2.625.745	2.702.503	50.373.148	11.598.998
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	25	(2.400.241)	(187.114)	(1.835.319)	(4.422.674)	(3.528.445)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(71.765)	(13.464)	(1.193)	(86.422)	(65.247)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(6.162)	(1.455)	(47)	(7.664)	(4.664)
Lífeyrir samtals		(2.478.168)	(202.033)	(1.836.559)	(4.516.760)	(3.598.355)
Hreinar fjárfestingatekjur	7					
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum ..	26-27	2.795.768	521.188	139.381	3.456.337	(1.911.603)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	28	6.377.799	1.188.952	516.406	8.083.157	4.460.840
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		52.369	9.763	4.578	66.709	(14.386)
Aðrar fjárfestingatekjur:						
Vaxtatekur af handbæru fé		24.034	4.480	3.953	32.468	15.677
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	24	895.680	166.973	120	1.062.774	(11)
Ýmsar fjárfestingatekjur	29	14.300	2.666	0	16.966	7.784
Fjárfestingagjöld	8, 30	(62.180)	(11.592)	(6.017)	(79.789)	(115.236)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		10.097.769	1.882.431	658.422	12.638.622	2.443.066
Rekstrarkostnaður	9					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	31	(268.389)	(46.309)	(111.028)	(425.726)	(294.739)
Rekstrarkostnaður samtals		(268.389)	(46.309)	(111.028)	(425.726)	(294.739)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		52.396.113	4.259.834	1.413.338	58.069.285	10.148.969
Hrein eign frá fyrra ári		102.066.272	21.829.784	4.578.980	128.475.036	118.326.067
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar	47-49			4.014.821	4.014.821	
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		154.462.384	26.089.617	10.007.139	190.559.141	128.475.036

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2017

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

Eignir	Skýring	A deild	V deild	B deild	31.12.2017	31.12.2016
Fjárfestingar						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 27, 34	38.995.363	6.586.549	2.466.624	48.048.535	39.603.236
Skuldabréf	13, 35	86.831.023	14.666.277	6.158.370	107.655.670	86.361.105
Bundnar bankainnstæður	14	1.126.419	190.259	132.133	1.448.811	529.415
Aðrar fjárfestingar	15, 36	0	0	0	0	29.324
Fjárfestingar samtals		126.952.804	21.443.085	8.757.127	157.153.017	126.523.080
Kröfur						
Kröfur á launagreiðendur	17	775.113	130.921	5.462	911.496	782.278
Aðrar kröfur		18.629.604	3.146.651	183.286	21.959.541	192.071
Millireikningur		(657.480)	(111.052)	768.532	0	0
Kröfur samtals	38	18.747.238	3.166.520	957.279	22.871.037	974.349
Ýmsar eignir						
Óefnislegar eignir	18, 39	125.055	21.123	0	146.177	6.510
Varanlegir rekstrarfjármunir	19, 40	89.066	15.044	0	104.110	106.797
Handbært fé		10.795.754	1.823.467	359.047	12.978.268	1.006.644
Ýmsar eignir samtals		11.009.875	1.859.633	359.047	13.228.555	1.119.951
Eignir samtals		156.709.917	26.469.239	10.073.454	193.252.610	128.617.381
Skuldir						
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		28.769	4.859	0	33.628	37.860
Aðrar skuldir	41	2.218.764	374.762	66.315	2.659.841	104.485
Skuldir samtals		2.247.533	379.622	66.315	2.693.469	142.345
Hrein eign til greiðslu lífeyris		154.462.384	26.089.617	10.007.139	190.559.141	128.475.036
Skuldbindingar utan efnahags	44					
Áhættustýring	50-55					

Deildaskipt sjóðstreymi ársins 2017

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

Skýring	A deild	V deild	B deild	2017	2016
Inngreiðslur					
Iðgjöld	26.341.757	2.630.670	2.708.317	31.680.744	11.895.164
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum ..	934.014	174.119	4.074	1.112.208	23.450
Aðrar inngreiðslur	2.659.417	438.146	9.510	3.107.073	658.151
Inngreiðslur samtals	29.935.188	3.242.935	2.721.901	35.900.025	12.576.765
Útgreiðslur					
Lífeyrir	(2.478.168)	(202.033)	(1.836.559)	(4.516.760)	(3.598.355)
Rekstrarkostnaður	(268.389)	(46.309)	(111.028)	(425.726)	(294.739)
Fjárfesting í rekstrarfjárumunum	(120.778)	(16.202)	0	(136.981)	(3.823)
Aðrar útgreiðslur	(76.948)	(3.145.445)	(633.805)	(3.856.198)	(495.757)
Útgreiðslur samtals	(2.944.284)	(3.409.990)	(2.581.391)	(8.935.665)	(4.392.675)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	26.990.905	(167.055)	140.510	26.964.360	8.184.090
Fjárfestingahreyfingar					
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum ..	60.733	1.496.829	(1.258.848)	298.713	1.870.521
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(15.625.431)	(2.639.228)	(1.105.538)	(19.370.197)	(25.774.252)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	11.331.349	1.913.932	837.241	14.082.522	24.160.040
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	9.038.176	4.709.711	(2.019.692)	11.728.196	9.746.357
Keypt skuldabréf	(22.669.119)	(3.828.949)	(170.816)	(26.668.884)	(26.449.024)
Seld skuldabréf	1.472.808	248.766	7.705	1.729.279	4.558.531
Bundin innlán	(653.739)	(90.601)	(108.347)	(852.687)	3.628.833
Keyptar aðrar fjárfestingar	0	0	0	0	(50.468)
Seldar aðrar fjárfestingar	38.925	6.575	0	45.500	88.400
Fjárfestingahreyfingar nettó	(17.006.298)	1.817.035	(3.818.295)	(19.007.558)	(8.221.062)
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé	9.984.607	1.649.980	(3.677.785)	7.956.803	(36.972)
Handbært fé í upphafi árs	811.146	173.487	22.012	1.006.644	1.043.617
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar			4.014.821	4.014.821	
Handbært fé í lok árs	10.795.754	1.823.467	359.047	12.978.268	1.006.644

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2017

B deild	Skýring	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	2017	2016
Iðgjöld	6								
Iðgjöld sjóðfélaga		3.508	18.397	1.077	1.397	3.584	5.279	33.242	33.036
Iðgjöld launagreiðenda		9.990	42.074	4.102	2.794	9.824	10.558	79.342	80.187
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		0	0	0	0	(27)	0	(27)	(20.900)
		13.497	60.472	5.179	4.190	13.382	15.837	112.557	92.323
Sérstök aukaframlög	23-24	1.448.602	403.095	174.705	67.106	351.494	144.944	2.589.946	861.780
Iðgjöld samtals		1.462.100	463.567	179.883	71.296	364.876	160.781	2.702.503	954.104
Lífeyrir									
Heildarfrjárhæð lífeyris	25	(359.663)	(598.811)	(169.411)	(136.402)	(203.540)	(367.492)	(1.835.319)	(1.348.159)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(166)	(568)	(60)	(58)	(133)	(208)	(1.193)	(958)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(16)	(23)	0	(8)	0	0	(47)	(97)
Lífeyrir samtals		(359.845)	(599.403)	(169.471)	(136.468)	(203.673)	(367.700)	(1.836.559)	(1.349.213)
Hreinar fjárfestingatekjur	7								
Hreinar tekjur af eignarhl. í félagum og sjóðum ..	26-27	22.700	34.642	10.249	6.495	4.981	60.313	139.381	(84.251)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	28	84.103	128.350	37.971	24.065	18.455	223.462	516.406	177.554
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum ...		746	1.138	337	213	164	1.981	4.578	(848)
Aðrar fjárfestingatekjur:									
Vaxtatekur af handbæru fé		644	983	291	184	141	1.711	3.953	2.320
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum krófum ..	24	302	(58)	13	2	18	(158)	120	891
Ýmsar fjárfestingatekjur	29	0	0	0	0	0	0	0	5
Fjárfestingagjöld	8, 30	(980)	(1.496)	(442)	(280)	(215)	(2.604)	(6.017)	(1.753)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		107.514	163.560	48.418	30.680	23.544	284.705	658.422	93.917
Rekstrarkostnaður	9								
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	31	(16.745)	(34.112)	(6.992)	(5.075)	(10.309)	(37.794)	(111.028)	(57.821)
Rekstrarkostnaður samtals		(16.745)	(34.112)	(6.992)	(5.075)	(10.309)	(37.794)	(111.028)	(57.821)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		1.193.024	(6.388)	51.838	(39.567)	174.438	39.992	1.413.338	(359.013)
Hrein eign frá fyrra ári		916.483	2.309.322	656.413	452.114	244.649	0	4.578.980	4.937.994
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar ..	47-49						4.014.821	4.014.821	
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		2.109.507	2.302.934	708.252	412.547	419.087	4.054.813	10.007.139	4.578.980

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2017

B deild	Skýring	LA	Esh	Lsh	LN	LV	ER	31.12.2017	31.12.2016
Eignir									
Fjárfestingar									
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 27, 34	519.965	567.642	174.574	101.687	103.299	999.456	2.466.624	800.098
Skuldabréf	13, 35	1.298.186	1.417.220	435.856	253.880	257.905	2.495.322	6.158.370	3.459.162
Bundnar bankainnstæður	14	27.854	30.408	9.352	5.447	5.534	53.539	132.133	19.208
Fjárfestingar samtals		1.846.004	2.015.270	619.783	361.015	366.738	3.548.318	8.757.127	4.278.468
Kröfur	17								
Kröfur á launagreiðendur		1.151	1.257	387	225	229	2.213	5.462	11.276
Aðrar kröfur		38.637	42.179	12.972	7.556	7.676	74.266	183.286	111.448
Millireikningur		162.007	176.862	54.393	31.683	32.185	311.403	768.532	212.583
Kröfur samtals	38	201.795	220.298	67.751	39.464	40.090	387.882	957.279	335.306
Ýmsar eignir									
Handbætt fé		75.687	82.627	25.411	14.802	15.036	145.483	359.047	22.012
Ýmsar eignir samtals		75.687	82.627	25.411	14.802	15.036	145.483	359.047	22.012
Eignir samtals		2.123.486	2.318.195	712.945	415.281	421.864	4.081.683	10.073.454	4.635.785
Skuldir									
Aðrar skuldir	41	13.979	15.261	4.693	2.734	2.777	26.870	66.315	56.805
Skuldir samtals		13.979	15.261	4.693	2.734	2.777	26.870	66.315	56.805
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.109.507	2.302.934	708.252	412.547	419.087	4.054.813	10.007.139	4.578.980

Deildaskipt sjóðstreymi ársins 2017

B deild	LA	Esh	Lsh	LN	LV	ER	2017	2016
Inngreiðslur								
lögjöld	1.461.231	462.619	179.592	71.126	364.703	159.112	2.708.317	949.984
Innborgaðar vaxtat. af handbæru fé og kröfum	813	526	191	108	121	867	4.074	3.215
Aðrar inngreiðslur	74.053	80.843	24.863	14.482	14.712	196.984	9.510	303.712
Inngreiðslur samtals	1.536.097	543.987	204.646	85.716	379.536	356.963	2.721.901	1.256.912
Útgreiðslur								
Lífeyrir	(359.845)	(599.403)	(169.471)	(136.468)	(203.673)	(367.700)	(1.836.559)	(1.349.213)
Rekstrarkostnaður	(16.745)	(34.112)	(6.992)	(5.075)	(10.309)	(37.794)	(111.028)	(57.821)
Aðrar útgreiðslur	(58.463)	(63.823)	(19.628)	(11.433)	(11.615)	100.208	(633.805)	(277.337)
Útgreiðslur samtals	(435.053)	(697.338)	(196.092)	(152.976)	(225.597)	(305.286)	(2.581.391)	(1.684.371)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	1.101.045	(153.351)	8.554	(67.260)	153.939	51.677	140.510	(427.459)
Fjárfestingahreyfingar								
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	5.005	5.463	1.680	979	994	9.619	(1.258.848)	23.741
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(1.187.087)	53.127	(39.119)	49.121	(171.334)	(125.314)	(1.105.538)	(309.270)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	70.004	76.423	23.503	13.690	13.907	134.558	837.241	332.086
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	70.877	77.376	23.796	13.861	14.081	136.237	(2.019.692)	336.229
Keypt skuldabréf	(26.487)	(28.916)	(8.893)	(5.180)	(5.262)	(50.912)	(170.816)	(125.650)
Seld skuldabréf	6.946	7.582	2.332	1.358	1.380	13.351	7.705	32.949
Bundin innlán	30.980	33.821	10.401	6.059	6.155	59.549	(108.347)	146.966
Fjárfestingahreyfingar nettó	(1.029.763)	224.877	13.702	79.889	(140.079)	177.089	(3.818.295)	437.050
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé	71.282	71.526	22.256	12.628	13.860	228.766	(3.677.785)	9.590
Handbært fé í upphafi árs	4.406	11.101	3.155	2.173	1.176	0	22.012	12.421
Sameining við Eftirlausn sjóð Reykjanesbæjar	0	0	0	0	0	0	4.014.821	0
Handbært fé í lok árs	75.687	82.627	25.411	14.802	15.036	228.766	359.047	22.012

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild - Réttindasafn LA (L140)

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.109.507		2.109.507
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(98.827)		(98.827)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(5.945)		(5.945)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(49.183)		(49.183)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(302.922)	(9.607)	(312.530)
Núvirði framtíðariðgjalda			73.326	73.326
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.804.559	3.804.559
Eignir samtals		1.652.630	3.868.278	5.520.908
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		6.078.324	144.792	6.223.115
Örorkulífeyrir		104.088	918	105.006
Makalífeyrir		1.127.382	12.698	1.140.080
Barnalífeyrir			96	96
Skuldbindingar samtals		7.309.794	158.503	7.468.297
Eignir umfram skuldbindingar	42	(5.657.164)	3.709.775	(1.947.389)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-77,4%	2340,5%	-26,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-91,8%	2303,7%	-35,5%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(5.657.164)	(94.783)	(5.751.948)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-77,4%	-59,8%	-77,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-91,8%	-60,5%	-91,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2016 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		916.483		916.483
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(24.642)		(24.642)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.755)		(1.755)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(80.430)		(80.430)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(226.298)	(7.845)	(234.143)
Núvirði framtíðariðgjalda			75.313	75.313
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			4.034.664	4.034.664
Eignir samtals		583.359	4.102.131	4.685.490
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		5.918.925	156.077	6.075.002
Örorkulífeyrir		107.912	918	108.830
Makalífeyrir		1.068.107	13.544	1.081.651
Barnalífeyrir			122	122
Skuldbindingar samtals		7.094.944	170.661	7.265.604
Eignir umfram skuldbindingar	42	(6.511.585)	3.931.470	(2.580.115)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-91,8%	2303,7%	-35,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-89,4%	1970,9%	-33,8%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar	(6.511.585)	(103.193)	(6.614.779)	
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016	-91,8%	-60,5%	-91,0%	
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016	-89,4%	-54,2%	-88,4%	

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild - Réttindasafn Esh (L050)

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.302.934		2.302.934
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(107.889)		(107.889)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(6.491)		(6.491)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(91.970)		(91.970)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(552.612)	(55.694)	(608.306)
Núvirði framtíðariðgjalda			399.758	399.758
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			9.361.012	9.361.012
Eignir samtals		1.543.972	9.705.076	11.249.048
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		12.220.401	747.953	12.968.353
Örorkulífeyrir		314.771	8.566	323.337
Makalífeyrir		2.127.921	320.606	2.448.527
Barnalífeyrir			923	923
Skuldbindingar samtals		14.663.092	1.078.047	15.741.139
Eignir umfram skuldbindingar	42	(13.119.120)	8.627.029	(4.492.091)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-89,5%	800,2%	-28,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-87,7%	699,5%	-21,2%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(13.119.120)	(733.984)	(13.853.104)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-89,5%	-68,1%	-88,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-87,7%	-67,6%	-86,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2016 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.309.322		2.309.322
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(62.091)		(62.091)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(4.421)		(4.421)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(163.219)		(163.219)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(391.014)	(49.180)	(440.195)
Núvirði framtíðariðgjalda			458.832	458.832
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			9.710.238	9.710.238
Eignir samtals		1.688.576	10.119.889	11.808.465
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		11.388.235	886.917	12.275.152
Örorkulífeyrir		331.621	12.649	344.270
Makalífeyrir		1.989.792	365.054	2.354.846
Barnalífeyrir		2.538	1.221	3.759
Skuldbindingar samtals		13.712.186	1.265.841	14.978.027
Eignir umfram skuldbindingar	42	(12.023.610)	8.854.048	(3.169.562)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-87,7%	699,5%	-21,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-85,3%	626,7%	-18,6%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar	(12.023.610)	(856.190)	(12.879.800)	
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016	-87,7%	-67,6%	-86,0%	
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016	-85,3%	-63,5%	-83,2%	

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild - Réttindasafn LSH (L600)

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		708.252		708.252
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(33.180)		(33.180)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.996)		(1.996)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(21.589)		(21.589)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(129.405)	(5.653)	(135.057)
Núvirði framtíðariðgjalda			33.853	33.853
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.098.361	2.098.361
Eignir samtals		522.081	2.126.562	2.648.643
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.524.879	64.377	2.589.256
Örorkulífeyrir		49.700	1.168	50.868
Makalífeyrir		531.986	36.182	568.167
Barnalífeyrir			123	123
Skuldbindingar samtals		3.106.565	101.849	3.208.414
Eignir umfram skuldbindingar	42	(2.584.483)	2.024.712	(559.771)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-83,2%	1987,9%	-17,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-83,2%	1616,3%	-15,7%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(2.584.483)	(73.649)	(2.658.133)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-83,2%	-72,3%	-82,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-83,2%	-71,3%	-82,7%

	Skýring	Áfallið	31.12.2016 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		656.413		656.413
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(17.649)		(17.649)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.257)		(1.257)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(42.240)		(42.240)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(98.418)	(5.418)	(103.836)
Núvirði framtíðariðgjalda			40.566	40.566
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.065.252	2.065.252
Eignir samtals		496.849	2.100.401	2.597.250
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.374.899	83.249	2.458.148
Örorkulífeyrir		59.691	1.124	60.815
Makalífeyrir		525.495	37.886	563.380
Barnalífeyrir			122	122
Skuldbindingar samtals		2.960.085	122.381	3.082.466
Eignir umfram skuldbindingar	42	(2.463.236)	1.978.020	(485.216)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-83,2%	1616,3%	-15,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-81,3%	1696,0%	-13,8%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(2.463.236)	(87.232)	(2.550.468)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016	-83,2%	-71,3%	-82,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016	-81,3%	-68,7%	-80,8%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild - Réttindasafn LN (L510)

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		412.547		412.547
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(19.327)		(19.327)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.163)		(1.163)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(15.685)		(15.685)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(94.009)	(3.001)	(97.010)
Núvirði framtíðariðgjalda			24.185	24.185
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.191.266	1.191.266
Eignir samtals		282.364	1.212.451	1.494.815
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.587.603	39.950	1.627.553
Örorkulífeyrir		23.324	444	23.768
Makalífeyrir		525.663	3.566	529.229
Barnalífeyrir			53	53
Skuldbindingar samtals		2.136.590	44.014	2.180.604
Eignir umfram skuldbindingar	42	(1.854.226)	1.168.437	(685.789)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-86,8%	2654,7%	-31,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-84,4%	2321,4%	-30,6%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(1.854.226)	(22.829)	(1.877.055)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-86,8%	-51,9%	-86,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-84,4%	-54,4%	-83,7%

	Skýring	Áfallið	31.12.2016 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		452.114		452.114
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(12.156)		(12.156)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(866)		(866)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(31.866)		(31.866)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(71.867)	(2.474)	(74.341)
Núvirði framtíðariðgjalda			24.820	24.820
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.165.272	1.165.272
Eignir samtals		335.359	1.187.618	1.522.977
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.533.487	43.129	1.576.616
Örorkulífeyrir		27.426	544	27.970
Makalífeyrir		584.942	5.309	590.252
Barnalífeyrir			64	64
Skuldbindingar samtals		2.145.856	49.046	2.194.902
Eignir umfram skuldbindingar	42	(1.810.497)	1.138.572	(671.925)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-84,4%	2321,4%	-30,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-80,4%	1965,2%	-27,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-84,4%	-54,4%	-83,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-80,4%	-54,6%	-79,7%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild - Réttindasafn LV (L700)

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		419.087		419.087
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(19.634)		(19.634)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.181)		(1.181)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(29.548)		(29.548)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(179.760)	(11.885)	(191.645)
Núvirði framtíðariðgjalda			73.915	73.915
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.221.803	3.221.803
Eignir samtals		188.965	3.283.833	3.472.798
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		3.867.497	153.648	4.021.145
Örorkulífeyrir		93.823	778	94.600
Makalífeyrir		776.626	84.806	861.432
Barnalífeyrir			116	116
Skuldbindingar samtals		4.737.946	239.348	4.977.294
Eignir umfram skuldbindingar	42	(4.548.981)	3.044.486	(1.504.496)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-96,0%	1272,0%	-30,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-98,6%	1163,0%	-30,2%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(4.548.981)	(177.318)	(4.726.299)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-96,0%	-74,1%	-95,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-98,6%	-72,5%	-97,2%

	Skýring	Áfallið	31.12.2016 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		244.649		244.649
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(6.578)		(6.578)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(468)		(468)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(39.854)		(39.854)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(133.759)	(10.082)	(143.841)
Núvirði framtíðariðgjalda			81.000	81.000
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.181.813	3.181.813
Eignir samtals		63.989	3.252.731	3.316.720
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		3.641.563	172.238	3.813.801
Örorkulífeyrir		111.803	970	112.772
Makalífeyrir		737.557	84.193	821.750
Barnalífeyrir		512	139	651
Skuldbindingar samtals		4.491.435	257.539	4.748.974
Eignir umfram skuldbindingar	42	(4.427.446)	2.995.192	(1.432.254)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016		-98,6%	1163,0%	-30,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016		-96,3%	1211,6%	-27,9%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(4.427.446)	(186.621)	(4.614.067)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2016	-98,6%	-72,5%	-97,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2016	-96,3%	-68,2%	-94,9%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild - Réttindasafn ER (L060)

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		4.054.813		4.054.813
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(189.961)		(189.961)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(11.428)		(11.428)
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		(435.144)	(17.300)	(452.444)
Núvirði framtíðariðgjalda			106.680	106.680
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.322.980	3.322.980
Eignir samtals		3.418.280	3.412.360	6.830.640
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		7.292.654	213.042	7.505.696
Örorkulífeyrir		84.061	2.325	86.387
Makalífeyrir		1.232.370	20.035	1.252.405
Barnalífeyrir			191	191
Skuldbindingar samtals		8.609.085	235.594	8.844.679
Eignir umfram skuldbindingar	42	(5.190.806)	3.176.766	(2.014.039)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-60,3%	1348,4%	-22,8%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(5.190.806)	(146.214)	(5.337.019)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-60,3%	-62,1%	-60,3%

